

**Konsolidovani finansijski
izvještaji za godinu koja se
završava na dan 31.
decembra 2025. i Izvještaj
nezavisnog revizora**

Nova Banka a.d. Banja Luka i zavisna
banka Atos bank a.d. Banja Luka

Sadržaj:

Izveštaj nezavisnog revizora.....	1 - 4
Konsolidovani finansijski izvještaji:	
Konsolidovani izvještaj o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha).....	5
Konsolidovani izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja).....	6
Konsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu.....	7
Konsolidovani izvještaj o tokovima gotovine.....	8
Napomene uz konsolidovane finansijske izvještaje.....	9 - 108

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Nadzornom odboru i akcionarima Nove banke a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Nove banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Matična Banka") i Atos banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu Zavisna banka), koji u daljem tekstu zajedno čine Bankarsku Grupu, a koji obuhvataju konsolidovani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2025. godine, i konsolidovani izvještaj o ukupnom rezultatu, konsolidovani izvještaj o promjenama u kapitalu i konsolidovani izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava 31. decembra 2025. godine i napomena uz konsolidovane finansijske izvještaje koje uključuju materijalno značajne računovodstvene politike.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Bankarske Grupe na dan 31. decembar 2025. godine i njenu finansijsku uspješnost, te njene novčane tokove za godinu koja se tada završila u skladu sa zakonskom i računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke Republike Srpske.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MrevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Bankarsku Grupu u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks), kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Bankarske Grupe i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

<p>1. Ključno pitanje revizije</p> <p>Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja po kreditima – očekivani kreditni gubici</p>	<p>Revizijski pristup</p>
<p>Kao što je navedeno u napomeni 19 Bankarska Grupa je iskazala kredite i potraživanja po kreditima u bruto iznosu od 2.825.312 hiljada KM, i ukupne očekivane kreditne gubitke u iznosu od 135.563 hiljade KM.</p> <p>Bankarska Grupa od 01. januara 2020. godine primjenjuje Metodologiju za izračunavanje umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka propisanu od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske u daljem tekstu („Metodologija“) opisana u Napomeni 3.13. Za potrebe izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja Grupa je izradila Metodološki okvir za procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI 9 za Bankarsku grupu.</p> <p>S obzirom da obračun umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima i potraživanjima zahtijeva upotrebu složenih i kompleksnih modela i procjenu Uprave, sam postupak utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka može biti izložen subjektivnoj procjeni Uprave.</p> <p>Zbog kompleksnosti obračuna očekivanih kreditnih gubitaka i izloženosti subjektivnoj procjeni, obračun umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja je odabran za ključno pitanje u reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja za period koji se završava 31. decembra 2025. godine.</p> <p>Uprava Bankarske Grupe je dala više informacija o primjenjenoj Metodologiji i Metodološkom okviru u napomenama 3.10. Finansijski instrumenti – Priznavanje i odmjeravanje, 3.13 – Obezvredjenje kredita i kreditnih plasmana bankama i komitentima, 14 Neto rashodi umanjenja vrijednosti i rezervisanja za očekivane kreditne gubitke, 19 – Krediti i potraživanja po kreditima i 37.2. Kreditni rizik.</p>	<p>Na osnovu procjene rizika, testirali smo obračun očekivanih kreditnih gubitaka i primjenu Metodologije koju Bankarska Grupa koristi i usaglašenosti iste sa zahtjevima MSFI 9 i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske, kao i pretpostavki koje su korištene za izradu metodologije. Dalje, testirali smo Metodološki okvir koji je primjenjen prilikom konsolidacije.</p> <p>U okviru revizorskog tima, bio je uključen ekspert za ocjenu Metodologije koju Bankarska Grupa koristi i usaglašenosti iste sa zahtjevima MSFI 9 i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.</p> <p>Stekli smo razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola koje je uspostavila Uprava u procesu umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, uključujući korištene aplikacije i informacione alate tehnologije i pripadajuće interne kontrole.</p> <p>Procijenili smo i testirali dizajn, implementaciju i operativnu efikasnost ključnih kontrola za identifikaciju izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika. Procijenili smo i testirali kriterijume za faze (Stage-ove) u koje se svrstavaju izloženosti sa povećanim kreditnim rizikom od trenutka odobravanja do trenutka izvještavanja.</p> <p>Na bazi uzorka provjerili smo obračun koji je Bankarska Grupa izvršila za očekivane kreditne gubitke za kredite koji su obezvrijeđeni na grupnoj osnovi.</p> <p>Na bazi uzorka testirali smo pojedinačno značajne kreditne izloženosti kako bismo procijenili rezervisanja za očekivane kreditne gubitke gdje je vršeno individualno umanjenje vrijednosti.</p> <p>Na bazi uzorka provjerili smo kriterije koji su bili osnov za određivanje da li je obezvredjenje nastalo i da li su postojali uslovi za izračun na individualnoj osnovi. Na uzorku koji je testiran potvrdili smo kriterijume koje su bili osnov za individualnu procjenu, odnosno potvrdili smo da su promjene koje su nastale kod dužnika, adekvatno procijenjene.</p> <p>Razmatrali smo pretpostavke Uprave, uključujući procjene budućih novčanih tokova, procjenu vrijednosti pripadajućih kolaterala i procjene nadoknadvosti istih.</p> <p>Procijenili smo modele koji se koriste za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, razumnost pretpostavki, te potpunost i tačnost podataka koje je Bankarska grupa koristila za procjenu umanjenja vrijednosti po kreditima koji imaju slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika. Na bazi uzorka testirali smo primjenu Odluke o upravljanju kreditnim rizikom.</p>

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za konsolidovane finansijske izvještaje

Uprava Bankarske grupe je odgovorna za sastavljanje i fer prikazivanje konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom i računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke Republike Srpske i za one interne kontrole za koje Uprava Bankarske Grupe utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

U sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Bankarske Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Bankarsku Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Uprava.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Bankarske Grupe;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Bankarske Grupe;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bankarske grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja.
- Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Bankarska Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju. ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa Nadzornim odborom u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Također obezbjeđujemo Nadzornom odboru izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtijeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih Nadzornom odboru, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Miloš Grujić, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 28. april 2026. godine

Isidora Stevandić

Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Miloš Grujić

Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

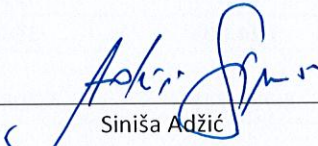
KONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)Za godinu koja se završila 31. decembra
(U hiljadama BAM)

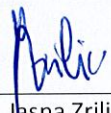
	<i>Napomena</i>	2025. 000 BAM	2024. 000 BAM
Prihodi od kamata	6	189.890	184.499
Rashodi od kamata	7	(34.360)	(32.655)
Neto prihodi od kamata		155.530	151.844
Prihodi od naknada i provizija	8	99.992	89.291
Rashodi od naknada i provizija	9	(38.519)	(31.565)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija		61.473	57.726
Neto prihod od kursnih razlika	10	7.016	6.826
Ostali operativni prihodi	11	12.427	15.910
Operativni i ostali rashodi	12	(101.266)	(93.897)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		135.180	138.409
Neto rashodi umanjenja vrijednosti i rezervisanja za očekivane kreditne gubitke	14	(16.363)	(18.346)
Dobit prije oporezivanja		118.817	120.063
Porez na dobit	15	(9.009)	(9.351)
Dobit tekuće godine		109.808	110.712
Ostali ukupni rezultat u periodu, neto od poreza			
<i>Stavke koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:</i>			
- Dobitak / (gubitak) po osnovu promjene finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(1.732)	140
Ostali ukupan rezultat za obračunski period		108.076	110.852
Zarada po akciji	30	0,59	0,60

Napomene na narednim stranicama čine sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja

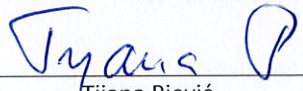
Ovi finansijski izvještaji su usvojeni od strane Uprave Banke, dana 21. aprila 2026. godine.

Potpisano u ime Nove banke a.d. Banja Luka:

 Siniša Adžić
 Predsjednik Uprave Banke

 Jasna Zrilić
 Član Uprave Banke

 Tijana Pjević
 Direktor sektora za finansijske i računovodstvo

KONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra

(U hiljadama BAM)

	<i>Napomena</i>	2025. 000 BAM	2024. 000 BAM
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	16	789.836	637.780
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	17	408.239	368.001
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	18a	524.437	394.008
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	18b	19.070	19.768
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	18c	196.220	154.418
Plasmani drugim bankama		175	233
Kredit i potraživanja po kreditima	19	2.689.749	2.588.005
Materijalna imovina	20	56.586	58.214
- Nekretnine i oprema	20a	43.493	41.120
- Sredstva sa pravom korištenja	20b	11.125	12.616
- Investicione nekretnine	20c	1.968	4.478
Nematerijalna imovina	21	6.391	5.973
Sredstva stečena naplatom potraživanja	22	136	277
Ostala potraživanja i razgraničenja	23	79.672	77.776
Odložena poreska sredstva	15	238	111
UKUPNA AKTIVA		4.770.749	4.304.564
PASIVA			
Obaveze			
Depoziti komitenata	24	3.698.323	3.235.041
Obaveze po uzetim kreditima	25	350.271	369.526
Rezervisanja na stavke vanbilansa	26	3.402	7.473
Rezervisanja za potencijalne obaveze	27	1.618	2.833
Ostale obaveze i razgraničenja	28	62.598	96.596
Odložene poreske obaveze	15	452	571
Subordinirani dug (dopunski kapital)	29	30.080	37.600
Ukupno obaveze		4.146.744	3.749.640
Kapital			
Akcijski kapital	30	184.638	184.638
Rezerve iz dobiti		20.205	15.903
Revalorizacione rezerve		(5.495)	(4.768)
Neraspoređena dobit		424.657	359.151
Ukupan kapital		624.005	554.924
UKUPNA PASIVA		4.770.749	4.304.564
Vanbilansna evidencija	31	772.138	769.049

Napomene na narednim stranicama čine sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja

KONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Za godinu koja se završila 31. decembra

(U hiljadama BAM)

	Akcijski kapital obične akcije	Rezerve iz dobiti	Neraspoređena dobit	Revalorizacione rezerve	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2024. godine	184.638	11.895	282.113	(3.631)	475.015
Raspored dobiti (napomena 30):					
Prenos na zakonske rezerve	-	4.008	(4.008)	-	-
Prenos na obavezu za isplatu dobiti	-	-	(30.000)	-	(30.000)
Dobit tekuće godine	-	-	110.712	-	110.712
Ostali dobiti i gubici u periodu, neto od poreza:					
- Nerealizovani dobitak/gubitak po osnovu promjene fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat i revalorizacionih rezervi za osnovna sredstva	-	-	334	(1.047)	(713)
- Odložena poreska sredstva na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	(7)	(7)
- Ispravka vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednost kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	(83)	(83)
Stanje na dan 31.12.2024. godine	184.638	15.903	359.151	(4.768)	554.924
Stanje na dan 01.01.2025. godine	184.638	15.903	359.151	(4.768)	554.924
Raspored dobiti (napomena 30):					
Prenos na zakonske rezerve	-	4.302	(4.302)	-	-
Stavljanje van snage Odluku o isplati dividende po odluci Skupštine Banke	-	-	30.000	-	30.000
Dobit tekuće godine	-	-	109.808	-	109.808
Isplata dividende po odluci Skupštine Banke	-	-	(70.000)	-	(70.000)
Ostali dobiti i gubici u periodu, neto od poreza:					
-Nerealizovani dobitak/gubitak po osnovu promjene fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat i revalorizacionih rezervi za osnovna sredstva	-	-	-	(947)	(947)
-Odložena poreska sredstva na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	193	193
- Ispravka vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednost kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	27	27
Stanje na dan 31.12.2025. godine	184.638	20.205	424.657	(5.495)	624.005

Napomene na narednim stranicama čine sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja

KONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

Za godinu koja se završila 31. decembra

(U hiljadama BAM)

	2025. 000 BAM	2024. 000 BAM
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	157.967	160.732
Odlivi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	(24.547)	(31.515)
Prilivi od naknada i provizija	109.907	88.426
Odlivi od naknada i provizija	(37.098)	(15.083)
Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate	1.372	5.656
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenicima i dobavljačima	(91.005)	(111.907)
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	3.953	2.266
Plaćeni porez na dobit	(10.840)	(9.519)
Novčani prilivi/(odlivi) prije promjena na poslovnim sredstvima i obavezama	109.709	89.056
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Neto (povećanje)/smanjenje obavezne rezerve kod CB	(40.294)	(21.707)
Neto (povećanje)/smanjenje depozita kod drugih banaka	57	(20.076)
Neto (povećanje)/smanjenje kredita i potraživanja od klijenata	(123.592)	(197.304)
Neto (povećanje)/smanjenje ostalih sredstava i potraživanja	(2.504)	443
Neto povećanje/(smanjenje) depozita od banaka i drugih fin. Institucija	24.729	40.104
Neto povećanje/(smanjenje) depozita od klijenata	438.259	68.584
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih fin. obaveza po amort. trošku	47	(42)
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	2.528	(1.382)
Neto novčani prilivi/(odlivi) iz poslovnih aktivnosti	408.939	(42.324)
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Sticanje dužničkih instrumenata po FV kroz OSD	(92.171)	(4.400)
Prilivi od otuđenja dužničkih instrumenata po FV kroz OSD	47.172	115.068
Sticanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	(163.559)	(80.217)
Prilivi od otuđenja finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	34.606	21.684
Sticanje nekretnina, postrojenje i opreme	(8.519)	(4.551)
Prilivi od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Sticanje nematerijalnih sredstava	(2.885)	(1.997)
Sticanje udjela u pridruženim subjektima	-	-
Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim subjektima	-	-
Primljene dividende	205	151
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	21.651	20.816
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto novčani prilivi/(odlivi) iz aktivnosti investiranja	(163.500)	66.554
Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Prilivi od izdavanja običnih akcija / uplate vlasničkih udjela		
Isplaćena dividenda	(70.000)	-
Prilivi od kredita od drugih finansijskih institucija	20.251	44.634
Otplate glavnice kredita od drugih finansijskih institucija	(47.026)	(45.607)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(4.113)	(4.673)
Neto novčani prilivi iz aktivnosti finansiranja	(100.888)	(5.646)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	144.551	18.584
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na početku perioda	639.325	614.112
Efekti promjene deviznih kurseva novčanih sredstava i novčanih ekvivalenata	6.880	6.629
	790.756	639.325
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju perioda – bruto		
Ispravke vrijednosti na novčana sredstva i novčane ekvivalente	(920)	(1.545)
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju perioda – neto (napomene 16)	789.836	637.780

Napomene na narednim stranicama čine sastavni dio ovih konsolidovanih finansijskih izvještaja

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Nova Banka a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“) je osnovana u oktobru 1992. godine i upisana u sudski registar rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-292/92, pod nazivom Eksim banka a.d. Bijeljina. Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-352/94 iz jula 1994. godine izvršena je promjena naziva Banke u Eksport-import Banka a.d. Bijeljina, dok je Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-598/99 od 17. juna 1999. godine izvršen upis promjene naziva Banke u Nova banka a.d. Bijeljina. Banka je u 2007. godini Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci promijenila sjedište i posluje pod nazivom Nova banka a.d. Banja Luka.

U decembru 2002. godine, Skupština Banke je donijela odluku o statusnoj promjeni pripajanja Agroprom Banke a.d. Banja Luka, a od 01. januara 2003. godine Agroprom Banka a.d. Banja Luka posluje u sastavu Banke.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje svih bankarskih poslova: depozitne poslove, kreditne poslove, garancijske poslove, poslove sa efektivom, devizne i mjenjačke poslove, emisione i depo-poslove, poslove platnog prometa, poslove posredovanja u trgovini hartijama od vrijednosti, kupovinu i naplatu potraživanja i druge bankarske i finansijske poslove u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske.

Članice Bankarske grupe posluje preko Centrala sa sjedištem u Banjoj Luci, 93 organizaciona dijela i to 79 filijala koje su locirane na području Bosne i Hercegovine: 61 filijala u Republici Srpske, 16 filijala u Federaciji Bosne i Hercegovine, jedne filijale na području Brčko Distrikta i posebnog organizacionog dijela za trgovanje hartijama od vrijednosti – Broker Nova i 14 agencija u Republici Srpskoj.

Sjedište matične Banke članice Bankarske grupe, Nove banke a.d. Banja Luka, je u Ulici Kralja Alfonsa XIII broj 37 A, Banja Luka.

Sjedište članice Bankarske grupe, ATOS bank a.d. Banja Luka, je u Ulici Jevrejska broj 71, Banja Luka.

Na dan 31.12.2025. godine većinski vlasnik Banke je preduzeće MG Mind doo sa 100,00% učešća u kapitalu (31.12.2024: 99,70%). MG Mind d.o.o. Mrkonjić Grad radi konsolidaciju finansijskih izvještaja na nivou Grupe, uključujući sva pravna lica koja čine Grupu.

U maju 2022. godine Banka je postala većinski vlasnik Sberbank a.d. Banja Luka, koja ovom promjenom prestaje da bude dio bankarske grupe, na čijem čelu je bila Sberbank Europe AG Beč, i postaje dio domaće bankarske grupe, bez povezanosti sa prethodnim akcionarima. Usljed novih okolnosti Sberbanka a.d. Banja Luka, u mjesecu maju je promijenila ime u ATOS bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „zavisno pravno lice“).

Na dan 31. decembra 2025. godine, Banka je matično društvo grupe koju čine Banka i sljedeće zavisno pravno lice (zajedno u daljem tekstu: „Bankarska grupa“):

Zavisna pravna lica	Zemlja	31. decembra 2025.
		% vlasništva
ATOS bank a.d. Banja Luka	Republika Srpska, BiH	100,00%

ATOS bank a.d. Banja Luka – zavisni entitet je registrovan u Republici Srpskoj za obavljanje kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, te poslova platnog prometa. U skladu sa propisima Republike Srpske, dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Na dan 31. decembar 2025. godine Bankarska grupa je imala 1.152 radnika (31. decembra 2024. godine: 1.112 radnika).

1. OSNOVNE INFORMACIJE (nastavak)

Na dan izdavanja izvještaja Nadzorni odbor, Upravu Banke i Odbor za reviziju Nove banke čine sljedeći članovi:

Nadzorni odbor:

Goran Radanović	Predsjednik Nadzornog odbora	12.05.2023-12.05.2027.	
Ljupko Miletić	Član Nadzornog odbora	12.05.2023-12.05.2027.	Zavisni član
Aleksandar Kesić	Član Nadzornog odbora	12.05.2023-12.05.2027.	Nezavisan član
Miloš Vujnović	Član Nadzornog odbora	12.05.2023-12.05.2027.	
Avram Milenković	Član Nadzornog odbora	12.05.2023-12.05.2027.	Nezavisan član

Uprava:

Siniša Adžić	Predsjednik Uprave Banke	01.01.2023-20.12.2026.	
Jasna Zrilić	Član Uprave Banke	01.01.2023-20.12.2026.	
Nenad Nenadić	Član Uprave Banke	01.01.2023-20.12.2026.	
Mladen Čulić	Član Uprave Banke	01.01.2023-20.12.2026.	
Boris Dragić	Član Uprave Banke	01.01.2023-20.12.2026.	

Odbor za reviziju:

Mile Banika	Predsjednik Odbora za reviziju	19.06.2023-19.06.2027.	Nezavisan član
Radmila Bajić	Član Odbora za reviziju	19.06.2023-19.06.2027.	Nezavisan član
Dragan Čulić	Član Odbora za reviziju	01.03.2024-19.06.2027.	Nezavisan član

1.OSNOVNE INFORMACIJE (nastavak)

1.1. Kupovina Atos bank a.d. Banja Luka od strane Nove banke a.d. Banja Luka

Uslijed dešavanja na geopolitičkoj sceni izazvanih sukobima između Ukrajine i Rusije, te ekonomskih i finansijskih sankcija koje su Sjedinjene Američke Države, Evropska unija i druge zemlje preduzele prema Rusiji, Evropska centralna banka je ocjenila da „Sberbank Europe“ AG ne može ili vjerovatno neće moći nastaviti poslovanje usljed značajnog odliva depozita koji vode i koji će dovesti do potpunog narušavanja njene likvidonosne pozicije, što je potvrdio i jedinstveni sanacijski mehanizam.

Agencija za bankarstvo Republike Srpske donijela je dana 01.03.2022. godine, odluku o pokretanju postupka restrukturiranja nad „Sberbank“ a.d. Banja Luka. U cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema i zaštite sredstava klijenata i deponenata, zaključno sa 02.03.2022. godine, usvojen je plan restrukturiranja kroz prodaju akcija, a na osnovu ponude dostavljene od strane „Nova banka“ a.d. Banja Luka.

Dana 30.03.2022. godine, na osnovu Odluke o pokretanju postupka restrukturiranja nad „Sberbank“ a.d. Banja Luka broj D-4/22 od 01.03.2022. godine, Odluke o primjeni instrumenata restrukturiranja nad „Sberbank“ a.d. Banja Luka broj D-5/22 od 02.03.2022. godine i Rješenja o prodaji akcija „Sberbank“ a.d. Banja Luka u restrukturiranju broj 01-405/22 od 08.03.2022, zaključen je Ugovor o kupoprodaji između kupca „Nova banka“ a.d. Banja Luka i prodavca Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Predmet ovog Ugovora je bila prodaja 61.974 redovnih akcija emitenta „Sberbank“ a.d. Banja Luka u restrukturiranju, nominalne vrijednosti 1.000 BAM, koje su u vlasništvu „Sberbank Europe“ AG, sa sjedištem u Beču, Austrija i koje predstavljaju 99,64% vlasništva nad kapitalom, odnosno 99,64% učešća u glasačkim pravima „Sberbank“ a.d. Banja Luka. 0,36% akcija ATOS bank se odnosi na otkupljene sopstvene (trezorske) akcije, tako da kao rezultat sticanja nije priznat nikakav manjinski interes. Kupoprodajna cijena i svi pripadajući troškovi kupovine plaćeni su iz vlastitih sredstava Nove banke a.d. Banja Luka, te nije bilo aranžmana o nepredviđenim naknadama. Obzirom da je banka kupljena u vrlo kratkom roku tokom procesa rješavanja, troškovi akvizicije nisu bili značajni.

Transakcija je zaključena 03.05.2022. godine, a nakon toga je Agencija za bankarstvo Republike Srpske izdala saopštenje za javnost u kome je navedeno da je proces prodaje akcija „Sberbank“ a.d. Banja Luka okončan i da je novi vlasnik postala „Nova Banka“ a.d. Banja Luka.

Banka je 23.05.2022. godine promijenila poslovno ime „Sberbank“ a.d. Banja Luka u „Atos Bank“ a.d. Banja Luka, te nastavila da neometano pruža proizvode i usluge svojim klijentima u 27 poslovnica.

Obe banke su nastavile da posluju kao dva odvojena poslovna subjekta u skladu sa propisima koji regulišu rad banaka na teritoriji Republike Srpske i Bosne i Hercegovine. Banke su u obavezi da poštuju interna i eksterna ograničenja koja su postavljena zakonskom regulativom i internim dokumentima, dok se ograničenja bankarske grupe prate na konsolidovanom nivou i o istom se izvještavaju nadležna tijela u banci i Agencija za bankarstvo RS.

Nakon izvršene transakcije, banka je uradila procjenu fer vrijednosti ulaganja u „Atos bank“ a.d. Banja Luka, pri čemu je primjenjen Prinosni pristup tj. Metoda diskontovanih novčanih tokova (DCF) za procjenu kreditnog portfolija Banke (PL). Prema metodu diskontovanih novčanih tokova, vrijednost kredita je zasnovana na sadašnjoj vrijednosti novčanih tokova za koje se može očekivati da će biti generisani u budućnosti od datih kredita (na osnovu procjenjenih ugovorenih tokova gotovine).

1.OSNOVNE INFORMACIJE (nastavak)**1.1.Kupovina Atos bank a.d. Banja Luka od strane Nove banke a.d. Banja Luka**

Stanje potraživanja i obaveza ATOS banke na dan 30.04.2022. godine data je u sljedećoj tabeli, uvažavajući procjenu koja je rađena za potrebe izrade konsolidovanog izvještaja:

	30.04.2022.
	000 BAM
AKTIVA	
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	167.698
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	70.866
Hartije od vrijednosti	17.939
Kreditni i potraživanja po kreditima	615.846
Nekretnine, oprema i sredstva sa pravom korištenja	16.562
Nematerijalna imovina	3.677
Ostala imovina	12.736
Odložena poreska sredstva	38
Osnovna sredstva namijenjena prodaji	619
UKUPNA AKTIVA	905.981
PASIVA	
Obaveze	
Depoziti komitenata	670.856
Obaveze po uzetim kreditima	57.425
Ostale obaveze	19.308
Tekuća poreska sredstva	598
Odložena poreska obaveza	549
Rezervisanja	3.103
Ukupno obaveze	751.839
Neto imovina	154.142
Iznos transakcije	11.007
Dobitak od povoljne kupovine (negativni goodwill)	143.135

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izjava o usaglašenosti

Konsolidovani finansijski izvještaji za godinu koja se završila 31. decembra 2025. godine uključuju finansijske izvještaje Nove banke a.d. Banja Luka i ATOS bank a.d. Banja Luka. Nova banka a.d. Banja Luka i Atos bank a.d. Banja Luka su pripremile pojedinačne finansijske izvještaje koji su revidirani do dana izdavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Konsolidovani finansijski izvještaji Bankarske grupe pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj („RS“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Zakonu o bankama Republike Srpske i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske donesenim na osnovu pomenutih zakona („ABRS“):

- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama Republike Srpske propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno pomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka;
- Odluka o sistemu upravljanja u Banci;
- Odluka o upravljanju rizikom likvidnosti;
- Odluka o izračunavanju kapitala banaka;
- Odluka o poslovanju banaka sa licima u posebnom odnosu sa bankom;
- Odluka o velikim izloženostima;
- Odluka o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi;
- Odluka o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom banaka;
- Odluka o zahtjevima na konsolidovanoj osnovi za bankarsku grupu.

2.2. Osnove vrednovanja i sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja

Zavisna društva

Svi iznosi imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine koji su nastali iz međusobnih transakcija članica Bankarske grupe su u potpunosti eliminisani prilikom konsolidacije.

U skladu sa odredbama IFRS 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“, kontrola konsolidovanog zavisnog pravnog lica od strane Banke se postiže ukoliko Banka:

- 1) ima moć nad više od polovine glasačkih prava na osnovu sporazuma sa ostalim investitorima upravljanja nad subjektom,
- 2) ima moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama entiteta na osnovu Statuta ili sporazuma,
- 3) ima moć imenovanja ili opoziva većine članova Nadzornog odbora, a kontrola nad entitetom je u rukama tog odbora.
- 4) ima moć većinskog glasanja na sastancima Nadzornog odbora, a kontrola nad entitetom je u rukama tog odbora.

Banka vrši ponovnu analizu da li zaista kontroliše zavisno pravno lice ukoliko dođe do određenih činjenica i okolnosti koje daju naznaku da je bilo koji od prethodna četiri elementa kontrole promjenjen. Kada Banka ima manje od potrebne proste većine glasačkih prava, Banka može da ima kontrolu nad zavisnim pravnim licem ukoliko su ta glasačka prava dovoljna da daju praktičnu mogućnost Banci da jednostrano usmjerava poslovne aktivnosti zavisnog pravnog lica.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Osnove vrednovanja i sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja (nastavak)

Konsolidacija zavisnog pravnog lica počinje od trenutka uspostavljanja kontrole Banke nad zavisnim pravnim licem i prestaje kad Banka izgubi tu kontrolu. Odnosno, prihodi i rashodi zavisnog pravnog lica se uključuju u konsolidovani izvještaj o dobitku i gubitku i ostalom ukupnom rezultatu od datuma kada je Banka stekla kontrolu nad zavisnim pravnim licem do datuma kada je Banka izgubilo kontrolu nad zavisnim pravnim licem.

Obzirom da Banka ima udio u zavisnom pravnom licu, primjenjuje se postupak potpune konsolidacije uz primjenu metode sticanja.

Konsolidovani finansijski izvještaji Bankarske grupe su pripremljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), izuzev ako nije drugačije naznačeno u računovodstvenim politikama u nastavku. Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Bankarska grupa uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Bankarska grupa je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine koristila direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

2.3. Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izvještajima su izraženi u hiljadama Konvertibilnih maraka (BAM), ako nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4. Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Na dan odobravanja ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda su u primjeni:

- MRS 21 „Nedostatak razmjenjivosti“ (izmjene i dopune MRS 21), od 01. januara 2025. godine.

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na pojedinačne finansijske izvještaje Banke.

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati, a još nisu u primjeni

Na dan odobravanja ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- Godišnja poboljšanja MSFI računovodstvenih standarda – Izdanje 11, od 01. januara 2026. godine;
- Ugovori o električnoj energiji iz izvora zavisnih od prirodnih uslova (izmjene i dopune MSFI 9 i MSFI 7), od 01. januara 2026. godine;
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ (1. januar 2026. godine);
- MSFI 18 „Prezentacije i objelodanjivanja u finansijskim izvještajima" (1. januar 2027. godine).
- MSFI 19 „Podružnice bez javne odgovornosti": Objelodanjivanja, od 01. januara 2027. godine.
- MSFI 19 „Podružnice bez javne odgovornosti": Objelodanjivanja (izmjene i dopune), od 01. januara 2027. godine.

Bankarska grupa je izabrala da ne usvoji ove nove standarde i izmjene postojećih standarda prije nego što oni stupe na snagu. Bankarska grupa predviđa da usvajanje ovih novih standarda i izmjena postojećih standarda neće imati značajan uticaj na konsolidovane finansijske izvještaje Bankarske grupe u periodu inicijalne primjene.

Dana 1. januara 2026. godine, stupio je na snagu novi Zakon o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 115/25). Banka će buduće izvještavanje i poslovanje uskladiti sa odredbama novog zakonskog rješenja u predviđenim rokovima.

MSFI 17 – „Ugovori o osiguranju" koji je zamijenio MSFI 4 primjenjuje se na godišnje finansijske izvještaje koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2023.godine. Primjena ovog standarda u Republici Srpskoj je odgođena do 2027.godine, dok je ranija primjena dozvoljena. Ne očekuje se da će ovaj standrd kao i njegove izmjene dovesti do bilo kakvih značajnih promjena u Bankarskoj grupi

2.5. Uporedne finansijske informacije

Uporedne podatke čine konsolidovani finansijski izvještaji Bankarske grupe na dan 31. decembar 2024. godine i za godinu koja se završila na taj dan.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.6. Stalnost poslovanja

Bankarska grupa je procijenila sposobnost Banke i zavisnog pravnog lica da nastave poslovanje u skladu sa "going concern" principom i zadovoljni su što Bankarska grupa raspolaže sa resursima da nastavi poslovanja u doglednoj budućnosti. U toku 2025. godine Bankarska grupa nije imala problema sa likvidnošću i sve svoje obaveze je izvršavala u predviđenim rokovima. Osim toga, rukovodstvo oba društva nije svjesno bilo kakve materijalne neizvjesnosti koje bi mogle da dovedu do značajne sumnje na sposobnost Banke da nastavi poslovanje. Zbog toga, konsolidovani finansijski izvještaji su izrađeni u skladu sa "going concern" principom.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1 Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje buduće gotovinske isplate, ili primanja tokom očekivanog perioda trajanja finansijskog sredstva, ili obaveze, ili prema potrebi u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva, ili finansijske obaveze. Prilikom obračuna efektivne kamatne stope, Bankarska grupa procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke koji mogu nastati.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu i kamatonosnu pasivu, evidentiraju se u bilansu uspjeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i provizije koje su plaćene ili primljene, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcione troškove i sve druge premije ili diskonte.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini dio efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda od kamate, obračunava se i naplaćuje jednokratno unaprijed, razgraničava se i diskontuje metodom efektivne kamatne stope tokom perioda trajanja kredita.

Priznavanje prihoda od kamata koje se odnose na neobezvrijeđene plasmane i čija je naplata izvjesna vrši se u potpunosti. Priznavanje prihoda od kamata na plasmane koji su klasifikovani kao sporni ili nenaplativi ili za koje je pokrenut postupak naplate kod suda, vrši se primjenom efektivne kamatne stope na neto vrijednost ovih plasmana. Bankarska grupa nastavlja obračun kamate u cilju evidencije ukupnog potraživanja po osnovu kamata, ali ovako obračunata kamata ne utiče na prihode od kamata već se samo evidentira u vanbilansnoj evidenciji Banke. Prihod od ovih naplaćenih potraživanja po osnovu kamata priznaje se u momentu naplate.

3.2 Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi naknada i provizija, izuzev onih koje predstavljaju sastavni dio efektivne kamatne stope, nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, odnosno kada je usluga pružena.

Naknade i provizije uglavnom obuhvataju naknade od poslova unutrašnjeg i ino platnog prometa, kartičnog poslovanja, izdavanja garancija i akreditiva, davanja kredita (prijevremena otplata, monitoring), mjenjačkih poslova, usluga brokerskih i depozitnih poslova i drugih usluga koje Bankarska grupa pruža.

Prihodi od naknada za odobravanje garancija i drugih potencijalnih obaveza razgraničavaju se saglasno periodu trajanja i priznaju u bilansu uspjeha srazmjerno vremenu trajanja.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.3 Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izvještaje Bankarske grupe evidentirane su u valuti primarnog ekonomskog okruženja (funkcionalnoj valuti). Konsolidovani finansijski izvještaji prikazani su u hiljadama konvertibilnih maraka (BAM), koja je izvještajna i funkcionalna valuta u Bosni i Hercegovini.

Transakcije u stranoj valuti preračunavaju se u BAM po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u BAM po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je važio na taj dan.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja koje su iskazane u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspjeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika i objelodanjeni su u okviru pozicije neto prihoda/rashoda od kursnih razlika (Napomena 10).

Plasmani u BAM sa ugovorenim valutnom klauzulom u EUR-ima, nisu izloženi deviznom riziku, jer je vrijednost te valute fiksna u odnosu na domaću valutu, te shodno tome Bankarska grupa nema prihode i rashode koji bi nastali prilikom preračunavanja sredstava korišćenjem ugovorene klauzule. Na dan 31. decembra 2025. godine, Bankarska grupa nema plasmane u BAM sa valutnom klauzulom u drugoj valuti izuzev EUR-a.

3.3 Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi po osnovu ulaganja u akcije drugih pravnih lica i po osnovu učešća u kapitalu drugih pravnih lica, priznaju se u prihod od dividendi ako je utvrđeno pravo subjekta da primi isplatu dividende, ako je vjerovatno da će ekonomske koristi povezane sa tom dividendom ići subjektu i ako se iznos dividende može pouzdano izmjeriti ili ako je pmljena. Dividende su prikazane u okviru pozicije „ostali operativni prihodi“ (Napomena 11).

3.4 Prihodi i rashodi po osnovu hartija od vrijednosti

Neto prihodi od trgovanja obuhvataju dobitke umanjene za gubitke proistekle iz trgovanja finansijskim sredstvima i obavezama uključujući i sve promjene po „fer vrijednosti“ i kursne razlike.

Dobici i gubici po osnovu promjene amortizovane vrijednosti hartija od vrijednosti priznaju se u korist prihoda, odnosno na teret rashoda.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat se knjiže na teret kapitala u okviru revalorizacionih rezervi, umanjenih za odgovarajući porez na dobit, dok se investicija ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta investicija nije obezvrijeđena. Prilikom realizovanja hartija od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, akumulirani nerealizovani dobitak ili gubitak uključen u kapital (revalorizacione rezerve) se transferiše na „Neto dobit ili gubitak perioda“.

3.5 Porez na dobit

3.6.1 Tekući porez na dobit

Oprezivanje dobiti se vrši u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske, propisima Federacije Bosne i Hercegovine i propisima Brčko Distrikta, obzirom da Bankarska grupa ostvaruje dobit iz poslovanja u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu. Bankarska grupa tokom godine porez na dobit plaća u vidu mjesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primjenjuje propisana stopa poreza na dobit od 10%, utvrđuje poreskim bilansom posebno svaka od članica Bankarske grupe. Poreska osnovica obuhvata dobitak iz bilansa uspjeha usklađen za određene rashode i prihode, saglasno poreskim propisima i može biti umanjena za određene poreske olakšice. Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6 Porez na dobit (nastavak)

3.6.2 Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove vrijednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gdje se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvjesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, prenešeni neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mjere do koje je izvjesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrijednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na kraju godine (na dan 31. decembar tekućeg perioda), može i češće, i umanjuje do mjere do koje više nije izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrijednost ili dio vrijednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procjenjuju se na kraju izvještajnog perioda, može i češće, i priznaju do mjere do koje je postalo izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primjenom zvaničnih poreskih stopa u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi, i uključeni su u neto dobitak/ gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.7 Primanja zaposlenih

3.7.1 Kratkoročne naknade zaposlenima

Primanja zaposlenih uključuju bruto plate (neto plate i porezi i doprinosi na plate), plaćen godišnji odmor i plaćeno bolovanje, učešća u dobiti i bonus, kao i nemonetarna primanja (medicinska njega, smještaj i besplatna ili dotirana dobra i usluge) za trenutno zaposlene. Primanja zaposlenih se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu, Bankarska grupa je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Bankarska grupa nema drugih obaveza plaćanja nakon uplate doprinosa.

3.7.2 Ostala primanja zaposlenih

U skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu Banke, Bankarska grupa je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Pravo na ove naknade je uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja. Rezervisanja za otpremnine se procjenjuju na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara i predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih isplata zaposlenima.

Rezervisanja za otpremnine se prikazuju u bilansu stanja u okviru pozicije Rezervisanja za potencijalne obaveze (napomena 27) i zasnivaju se na aktuarskim izvještajima koji se koriste samo za tu namjenu.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u bilansu stanja i izvještaju o tokovima gotovine obuhvataju gotovinu u blagajni u domaćoj i stranoj valuti, novčana sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine iznad iznosa obavezne rezerve, depozite po viđenju kod ostalih banaka i depozite kod banaka oročene na period do 30 dana.

3.9. Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva kod Centralne banke je prikazana posebno i predstavlja iznos sredstava koji Bankarska grupa mora ostvariti u toku svake dekade kao prosječno dnevno stanje na računu rezerve. Prosječno dnevno stanje se utvrđuje na osnovu propisanih procenata od prosječnog dnevnog stanja odgovarajuće vrste depozita u prethodnoj dekadi.

3.10. Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje

Bankarska grupa primjenjuje MSFI 9 Finansijski instrumenti od 01.01.2018. godine. MSFI 9 je podijeljen u tri različita područja: klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata, umanjenja vrijednosti i računovodstvo zaštite.

U vezi sa prvim područjem, MSFI 9 predviđa da se klasifikacija finansijske imovine određuje, s jedne strane, obilježjima pripadajućih ugovornih novčanih tokova, a s druge strane namjerom upravljanja (poslovni model) finansijskim instrumentom.

Finansijska se imovina, prema MSFI 9, može klasifikovati u tri kategorije:

- a) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku,
- b) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (za dužničke instrumente rezerva se prenosi na bilans uspjeha u slučaju prestanka priznavanja instrumenta), te
- c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje su finansijski instrumenti stečeni. Bankarska grupa, odnosno njene članice vrše klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom početnog priznavanja i preispituju tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Finansijska imovina se može klasifikovati u prve dvije kategorije i vrednovati po amortizacionom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat samo ako se dokaže da ista dovodi do novčanih tokova koji su isključivo otplate glavnice i kamata (tzv. "solely payment of principal and interest" – "SPPI test"). Vlasničke hartije od vrijednosti uvijek se klasifikuju u treću kategoriju i vrednuju se po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, osim u slučaju da subjekt odabere (neopozivo, u trenutku početnog upisa) akcije koje se ne drže u svrhu trgovanja, klasifikovati po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat. Vezano za klasifikaciju i vrednovanje finansijskih obaveza, ne uvode se značajne promjene u odnosu na sadašnji standard.

Finansijska sredstva se inicijalno vrednuju po fer vrijednosti (uglavnom jednakom iznosu koji se plati ili primi) korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev finansijskih sredstava i obaveza koje su vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Bankarske grupe od momenta kada se Bankarska grupa ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na redovan način priznaje se primjenom obračuna na datum kada je sredstvo isporučeno drugoj ugovorenoj strani.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Bankarska grupa izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.10. Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se mogu netirati i prikazati u neto iznosu u bilansu stanja, ako i samo ako Bankarska grupa ima zakonsko pravo prebijanja priznatih iznosa sredstava i obaveza i ukoliko namjerava da izvrši izmirenje u neto iznosu ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

U vezi sa umanjnjem vrijednosti, za instrumente koji se vrednuju po amortizacionom trošku i po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (koji nisu vlasnički instrumenti), uvodi se model zasnovan na konceptu očekivanih gubitaka, sa ciljem da se brže prepoznaju gubici. MSFI 9 zahtijeva da se očekivani gubici knjiže na nivou očekivanih gubitaka u sljedećih 12 mjeseci (Nivo kreditnog rizika – 'Stage 1') od početnog priznavanja finansijskog instrumenta. Vremenski horizont za izračunavanje očekivanog gubitka postaje, umjesto toga, cijeli preostali život imovine koja je predmetom vrednovanja, gdje je kreditni kvalitet finansijskog instrumenta doživio "značajno" pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na početna mjerenja (Nivo kreditnog rizika – 'Stage 2') ili u slučaju da je imovina djelimično ili potpuno nenadoknadiva (Nivo kreditnog rizika – 'Stage 3'). Detaljnije, uvođenje novih propisa za umanjnje vrijednosti uključuje:

- Alokaciju prihodujuće finansijske imovine u različite nivoe kreditnog rizika ('staging'), kojima odgovaraju umanjnje vrijednosti zasnovane na očekivanim gubicima tokom idućih 12 mjeseci (tzv. Nivo 1 – 'Stage 1') ili na očekivanim gubicima za cjelokupni preostali vijek trajanja instrumenta (tzv. Nivo 2 – 'Stage 2'), u prisutnosti značajnog povećanja kreditnog rizika;
- Alokaciju djelimično ili potpuno nenadoknadle finansijske imovine u tzv. Nivo 3 – 'Stage 3', uvijek s umanjnjem vrijednosti baziranim na očekivanim gubicima tokom cijelog vijeka trajanja instrumenta;
- Uključivanje u izračun očekivanih kreditnih gubitaka ('ECL - Expected Credit Losses') procjena povezanih sa očekivanim budućim promjenama makroekonomskog okruženja.

a) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku

Finansijska imovina vrednovana po amortizovanoj vrijednosti je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza koja ispunjava sljedeća dva kriterijuma:

1. cilj poslovnog modela sredstva je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovoreni novčanih tokova,
2. ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na stanje glavnice na određeni datum.

Inicijalno, finansijska imovina se vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove koji su direktno povezani sa transakcijom sticanja sredstva.

Bankarska grupa finansijske obaveze klasifikuje po amortizovanoj vrijednosti, izuzev za:

1. finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koje se kao takve, uključujući i derivate koji su obaveze, trebaju naknadno mjeriti po fer vrijednosti.
2. finansijske obaveze koje nastaju kada prenos finansijske imovine ne ispunjava uslove za prestanak priznavanja ili kada se primjenjuje pristup neprekidnog učestvovanja.
3. ugovor o finansijskoj garanciji, koje se nakon početnog priznavanja vrednuju u iznosu koji je veći od:
 - iznosa rezervisanja za umanjnje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i
 - početno priznatog iznosa po fer vrijednosti.
4. obaveze kojima se osiguravaju zajmovi po kamatnim stopama koje su niže od tržišnih, koje se nakon početnog priznavanja vrednuju u iznosu koji je veći od:
 - iznosa rezervisanja za umanjnje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i
 - početno priznatog iznosa po fer vrijednosti.
5. nepredviđene naknade koje se naknadno mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

b) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Finansijska imovina vrednovana po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza koja ispunjava sljedeća dva kriterijuma:

1. cilj poslovnog modela sredstva je držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine i
2. ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na stanje glavnice na određeni datum.

Inicijalno, finansijska imovina se vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove koji su direktno povezani sa transakcijom sticanja sredstva.

Kako je definisano MSFI 9 - Finansijski instrumenti, finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVtOCI) je:

- i. Dužnički instrumenti koji se drže u poslovnom modelu radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova ili prodaje (HtCoS) i novčani tokovi predstavljaju plaćanja glavnice i kamate koja predstavlja vremensku vrijednost novca (SPPI), a za koje nije odabrana opcija fer vrednovanja kroz bilans uspjeha;
- ii. Vlasnički instrumenti za koje je odabrana opcija vrednovanja po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVtOCI).

Ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti

Pri početnom priznavanju može se napraviti neopozivi izbor za priznavanje vlasničkog instrumenta (za svaki pojedini instrument) prema FVtOCI opciji. Ova se opcija odnosi samo na instrumente koji se ne drže radi trgovanja i nisu derivatni instrumenti.

Većina dobitaka i gubitaka od ulaganja u vlasničke instrumente za koje je odabrana FVtOCI opcija biće priznata u ostali ukupni rezultat (OCI). Dividende se priznaju u bilansu uspjeha, osim ako predstavljaju povrat dijela troška ulaganja u taj instrument.

Dobici i gubici od promjene fer vrijednosti priznati u OCI nikada se neće reklasifikovati, odnosno prebaciti iz Ostalog ukupnog rezultata u bilans uspjeha, pa čak niti nakon prestanka priznavanja instrumenta po kojem su nastale. Rezerve u kapitalu nastale vrednovanjem ovih instrumenata (FVtOCI kapitalne rezerve) mogu se prenijeti na drugu komponentu kapitala.

Ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti

U zavisnosti od poslovnog modela, karakteristika ugovorenih novčanih tokova, te odabranih opcija, dužnički instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti kroz Ostali ukupni rezultat. Fer vrijednost kroz Ostali ukupni rezultat (FVtOCI) je klasifikacija za instrumente za koje postoji dvostruki poslovni model, tj. ciljevi poslovnog modela se postižu kako se novčana sredstva prikupljaju naplatom ugovornog novčanog toka, ali i putem prodaje finansijske imovine. Karakteristike ugovornih novčanih tokova instrumenata ove kategorije i dalje moraju biti isključivo naplate glavnice i kamata (SPPI CF).

Promjene fer vrijednosti dužničkih instrumenata klasifikovanih kao FVtOCI priznaju se u Ostali ukupni rezultat (OCI). Svi prihodi od kamata, dobiti i gubici od kursnih razlika i umanjenja vrijednosti priznaju se odmah u bilansu uspjeha.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)

b) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (nastavak)

Svaka promjena fer vrijednosti dužničkog instrumenta uključuje i efekat promjene kreditnog rizika izdavaoca tog finansijskog instrumenta. Za sve dužničke instrumente koji se mjere po FVtOCI potrebno je procijeniti i iskazati umanjjenje vrijednosti, odnosno rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Sve promjene u iznosu rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaju se u bilansu uspjeha, dok je iznos umanjenja vrijednosti već uključen u kumulativnom iznosu promjene fer vrijednosti iskazan u ostalom ukupnom rezultatu. Umanjenje vrijednosti priznaje se kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit, kao dio ukupne promjene fer vrijednosti i njima se ne smije dodatno umanjiti knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskoj poziciji. Iznosi koji se priznaju u bilansu uspjeha na ime promjene rezervisanja za očekivane kreditne gubitke moraju biti jednaki iznosima koji bi bili priznati u bilansu uspjeha da je imovina mjerena po amortizacionom trošku.

Promjene fer vrijednosti koje su prethodno priznate u OCI-u u punom se iznosu reklasifikuju u bilans uspjeha nakon prestanka priznavanja dužničkog instrumenta.

c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Bankarska grupa će svu drugu finansijsku imovinu mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha osim ako nije vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata. Međutim, Bankarska grupa, odnosno njene članice mogu napraviti neopozivi izbor pri početnom priznavanju za određena ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti ako na taj način uklanja ili značajno smanjuje nedosljednost u mjerenju i priznavanju koja bi inače nastala mjerenjem imovine ili obaveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka od imovine i obaveza po različitim osnovama.

Inicijalno, finansijska imovina se vrednuje po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha kod kojih se transakcioni troškovi priznaju kroz trošak u bilansu uspjeha.

Kako je definisano MSFI 9 - Finansijski instrumenti, finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVtPL) je:

1. Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja, odnosno ne drži se u poslovnim modelima prikupljanja ugovorenih novčanih tokova ili prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje (engl. NonHtC, NonHtCoS);
2. Dužnički instrumenti čiji novčani tokovi ne predstavljaju plaćanja glavnice i kamate koja predstavlja vremensku vrijednost novca (engl NonSPPI CF);
3. Vlasnički instrumenti za koje nije odabrana opcija vrednovanja po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVtOCI);
4. Derivatni instrumenti.

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini ili finansijskoj obavezi mjerenoj po fer vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha, osim u sljedećim slučajevima:

1. ako je ta dobit ili gubitak dio odnosa zaštite od rizika (engl. Hedge Relationship);
2. ako je riječ o ulaganju u vlasnički instrument i ako je subjekt odlučio prezentovati dobit i gubitke od tog ulaganja u ostali ukupni rezultat (FVtOCI);
3. ako je finansijska obaveza određena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ako se efekti promjena vlastitog kreditnog rizika obaveze moraju prezentovati u ostalom ukupnom rezultatu.

Ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti

Sva ulaganja u vlasničke instrumente i ugovori o tim instrumentima moraju se mjeriti po fer vrijednosti. Međutim, u ograničenim okolnostima trošak sticanja može biti i odgovarajuća procjena fer vrijednosti za potrebe naknadnog mjerenja. To može biti slučaj ako za mjerenje fer vrijednosti nije dostupno dovoljno novijih podataka ili ako je na raspolaganju širok raspon mogućih mjerenja fer vrijednosti i trošak predstavlja najbolju procjenu fer vrijednosti u okviru tog raspona.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)**3.10 Finansijski instrumenti (sredstva i obaveze): priznavanje i odmjeravanje (nastavak)****c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (nastavak)**

Pokazatelji koji ukazuju na to da trošak možda ne odražava fer vrijednost uključuju:

1. znatnu promjenu uspješnosti subjekta u koji se ulaže u poređenju sa proračunima, planovima ili ključnim etapama;
2. promjene očekivanja o ostvarenju ključnih etapa u razvoju tehničkog proizvoda primaoca ulaganja;
3. znatnu promjenu na tržištu u pogledu vlasničkog kapitala subjekta u koji se ulaže, njegovih proizvoda ili mogućih proizvoda;
4. znatnu promjenu u globalnoj privredi ili privrednom okruženju u kojem posluje subjekt u koji se ulaže;
5. znatnu promjenu uspješnosti uporedivih subjekata ili vrednovanja u okviru ukupnog tržišta;
6. unutrašnja pitanja primaoca ulaganja, kao što su prevare, poslovni sporovi, sudski postupak, promjene rukovodstva ili strategije;
7. dokaze iz vanjskih transakcija povezanih s vlasničkim kapitalom primaoca ulaganja, samog primaoca ulaganja (kao što je svježe izdanje vlasničkog kapitala) ili prenosima vlasničkih instrumenata između trećih strana.

Ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti vrednuju su po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ukoliko za njih nije odabrana opcija vrednovanja FVtOCI. Vlasnički se instrumenti ne mogu mjeriti po trošku sticanja, niti nekoj drugoj troškovnoj metodi.

Ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti

U zavisnosti od poslovnog modela, karakteristika ugovorenih novčanih tokova, te odabranih opcija dužnički instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u sljedećim situacijama:

Poslovni model	Karakteristike novčanih tokova	FVtPL Opcija
1. Ostalo (ili HfT) – odnosno instrument nije klasifikovan u prva dva poslovna modela (NonHtC i NonHtCoS)	N/A	N/A
2. HtC ili HtCoS	Non SPPI novčani tokovi	N/A
3. HtC ili HtCoS	SPPI novčani tokovi	DA

Za dužničke instrumente koji se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha nije potrebno procjenjivati očekivane kreditne gubitke te ih posebno iskazivati.

Depoziti drugih banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se incijalno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti.

Izdati finansijski instrumenti i finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Bankarska grupa ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način. Takvi instrumenti uključuju iznose koji se duguju državi, kreditnim institucijama i klijentima. Nakon početnog priznavanja izdati finansijski instrumenti i ostala pozajmljena sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada finansijska obaveza prestane da se priznaje, kao i kroz proces amortizacije.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11 Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i modifikacije ugovora finansijskih obaveza

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko:

- je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili
- je Bankarska grupa, odnosno njene članice prenijele pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; ili
- je Bankarska grupa, odnosno njene članice izvršile prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela kontrolu nad njim.

Kada je Bankarska grupa, odnosno njene članice prenijele prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko su članice Bankarske grupe angažovane u pogledu sredstva. Dalje angažovanje članica Bankarske grupe, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Bankarska grupa, odnosno njene članice morale da isplate.

Modifikacija izloženosti je postupak kojim se mijenjaju uslovi originalnog ugovora te izloženosti, pri čemu modifikacija može biti :

- uzrokovana tekućim potrebama dužnika (npr. smanjenje efektivne kamatne stope zbog promjena na tržištu, zamjena kolaterala i slično), a ne finansijskim poteškoćama dužnika.
- uzrokovana trenutnim finansijskim poteškoćama dužnika ili poteškoćama koje će uskoro nastati, odnosno pogoršanjem njegove kreditne sposobnosti, urednosti u izmirivanju obaveza prema članicama Bankarske grupe ili drugim povjericima.

Bankarska grupa je dužna da u slučaju stavke finansijske aktive koja predstavlja dužnički finansijski instrument (HOV i krediti) utvrditi da li je izvršena modifikacija značajna odnosno da li je razlika između sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne efektivne kamatne stope i sadašnje vrijednosti izmijenjenih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne efektivne kamatne stope veće od 10%.

Ukoliko je modifikacija značajna, Bankarska grupa prestaje priznavati originalnu stavku finansijske aktive i počinje priznavati novu stavku. Pri tome je potrebno utvrditi da li nova stavka finansijske aktive predstavlja POCl imovinu. Ukoliko nova stavka finansijske aktive predstavlja POCl imovinu, utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka će se vršiti individualno.

Ukoliko modifikacija nije značajna, Bankarska grupa nastavlja sa priznavanjem stavke finansijske aktive.

Modifikacija uzrokovana finansijskim poteškoćama predstavlja restrukturiranu izloženost.

Ukoliko je modifikacija uzrokovana tekućim potrebama (npr. smanjenje efektivne kamatne stope zbog promjena na tržištu, zamjena kolaterala i slično) te po kojima klijent ne kasni sa otplatom u materijalno značajnom iznosu duže od 30 dana, takva izloženost se klasifikuje u nivo kreditnog rizika 1.

Ukoliko je klijent prije modifikacije uzrokovane finansijskim teškoćama (restruktura) bio raspoređen u nivo kreditnog rizika 1, nakon restrukture će biti raspoređen u nivo kreditnog rizika 2.

Ukoliko izloženost u trenutku modifikacije nije bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3, razmatra se da li je ista imala za rezultat umanjene finansijske obaveze dužnika zbog otpisa ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili naknada, te ukoliko se utvrdi da je to umanjene veće od 1% smatra se da je nastupio status neizmirenja, odnosno default i takav klijent se raspoređuje u nivo kreditnog rizika 3.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.12 Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmjenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

3.13 Obezvređenje kredita i plasmana bankama i komitentima

Uvođenjem MSFI 9 došlo je do širenja koncepta umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata koji se mjere metodom amortizacionog troška tako da on sada, osim identifikacije i procjene visine nastalih kreditnih gubitaka, uključuje i identifikaciju kreditnih gubitaka koji još uvijek nisu nastali, već Bankarska grupa njihov nastanak očekuje u narednom periodu.

Primjenom novog standarda MSFI 9, kod kojeg iznos umanjenja vrijednosti predstavlja iznos očekivanih kreditnih gubitaka po finansijskoj imovini, Bankarska grupa svakoj svojoj izloženosti dodjeljuje određenu ne-nultu vjerovatnoću nastanka gubitaka.

Postotna vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka, koja se zavisava na parametrima kreditnog rizika računa se putem formule:

$ECL = PD \times LGD$

- ECL - očekivani kreditni gubici
- PD - vjerovatnoća defaulta
- LGD - gubitak po nastupanju statusa neizmirenja finansijskih obaveza

Parametri kreditnog rizika

PD – Vjerovatnoća defaulta. Za potrebe procjene vrijednosti PD parametra Bankarska grupa je sve segmente kreditnih klijenata rasporedila u rejting klase (8 rejting klasa za segment „stanovništvo“ i 10 rejting klasa za pravna lica i preduzetnike). Svako rejting klasi, koja se smatra PD-homogenom grupom, je na odgovarajući način dodijeljena PiT (eng. “ Point-in-Time”) vrijednost PD-a. Rejting klase su usklađene na nivou Bankarske grupe na osnovu usaglašene Master skale za harmonizaciju internih rejtinga, koja je zasnovana na rejting skali koja je primijenjena u Novoj Banci a.d. Banja Luka, pri čemu su originalne rejting klase Atos Bank a.d. svedene na rejting klase Nove Banke a.d. (originalni broj klasa internih rejtinga u Atos Bank a.d. je 25 za sve segmente). Za one klijente koji posjeduju dodijeljene kreditne rejtinge priznatih vanjskih agencija za procjenu boniteta, Bankarska grupa koristi eksterne rejtinge i njima pridružene (javno dostupne) jednogodišnje PiT vrijednosti PD-a, kao i višegodišnje ročne strukture PD-a, dok za ostale klijente koristi interne rejtinge. Internim rejtingima su inicijalno dodijeljene odgovarajuće jednogodišnje PiT vrijednosti PD-a, kao i pripadajuća im višegodišnja ročna struktura PD-eva koja je prilagođena očekivanim/projektovanim vrijednostima relevantnih makroekonomskih faktora. Na taj način dobijene vrijednosti PD-a odražavaju trenutno nepristrasno očekivanje Bankarske grupe u pogledu buduće stope neplaćanja, koje se zasniva na objektivnim pretpostavkama i ne sadrži ni konzervativni, ni optimistički uticaj.

LGD – Gubitak po nastanku defaulta. LGD predstavlja procjenu nivoa gubitka vezanog uz kreditni plasman u slučaju nastupanja statusa neispunjavanja obaveza (defaulta). Cjeloživotni LGD predstavlja skup procjena LGD-a kroz uzastopne različite periode post-defaultne (prisilne) naplate, koje Bankarska grupa primjenjuje na sve periode unutar cjeloživotnog horizonta kreditnih plasmana, a ne samo na slučaj nastupanja statusa neispunjavanja kreditnih obaveza unutar sljedećih 12 mjeseci. S obzirom da vrijednost LGD-a ne zavisi od kretanja kreditne kvalitete primarnih izvora naplate klijenta, odnosno kretanju nivoa PD-a, može se uniformno primjenjivati u različitim podgrupama kreditnog rizika. Dobijene vrijednosti LGD-a se grupišu po LGD-homogenim grupama te se za svaku od njih procjenjuje reprezentativna vrijednost LGD parametra.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.13 Obezvređenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

Za potrebe konsolidovanog obračuna ispravki vrijednosti po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka, Bankarska grupa se opredijelila za primjenu LGD vrijednosti koje su trenutno u primjeni u okviru Nove Banke a.d., imajući u vidu značajno različit pristup procjeni LGD parametara između članica Bankarske grupe, te potrebi za značajnim angažovanjem resursa i vremena na pripremi adekvatnih istorijskih podataka za procjenu konsolidovanih LGD vrijednosti, ali i činjenicu da su LGD vrijednosti primjenjene u Novoj Banci a.d. Banja Luka konzervativnije od prosječnih korišćenih LGD vrijednosti u okviru Atos Bank a.d. Banja Luka.

EaD - Izloženost u trenutku defaulta. EaD predstavlja procjenu nivoa do koje Bankarska grupa može biti izložena dužniku u slučaju i u trenutku njegovog defaulta. Procjena EaD se kod svakog kreditnog plasmana zasniva na s njim vezanim ugovornim i očekivanim novčanim tokovima dužnika do isteka ročnosti.

Ročnost – Bankarska grupa za izračun cjeloživotnih gubitaka u obzir uzima preostalu ročnost predmetne partije.

Utvrđivanje veze stope neizmirenja obaveza i dostupnih makroekonomskih pokazatelja. U skladu sa zahtjevima MSFI 9 standarda i lokalnih propisa, radi obuhvata uticaja budućih dešavanja na očekivana rezervisanja za kreditne gubitke Bankarska grupa vrši provjeru postojanja veze stope neizmirenja obaveza i dostupnih makroekonomskih pokazatelja.

Kako bi se razdvojio uticaj kreditnog ciklusa od nekih specifičnih uticaja na portfolio i/ili Bankarsku grupu koristi se transformacija u Z vrijednosti, koja podrazumeva računanje Z vrijednosti za svaku godinu na osnovu DR vrijednosti, pomoću uprošćenog principa direktne inverzije. Z vrijednost treba da predstavlja pomjeraj matrice kreditnog ciklusa (TTC), pomoću koje se određuju PD za naredne godine. Stoga se Z vrijednost koristi kao zavisna varijabla u regresionim modelima.

U modelima se razmatraju sljedeće makroekonomske varijable: bruto domaći proizvod, stopa inflacije, stopa nezaposlenosti, realni rast BDP, neto zarada i rast proizvodnje. Podaci koji se koriste u modeliranju se preuzimaju sa sajta Centralne banke Bosne i Hercegovine i Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (www.bhas.gov.ba, www.cbbh.ba). Za potrebe prvog konsolidovanog bilansa korišten je FLI model Nove banke a.d. Banja Luka.

Kategorizacija kreditnog rizika (Staging)

Bankarska grupa, u svrhu procjene visine umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne gubitke na osnovu procjene nivoa kreditnih gubitaka, na izvještajne datume, sva potraživanja razvrstava u jednu od sljedećih kategorija (Stage) kreditnog rizika:

- a) Nivo kreditnog rizika 1 („performing loans“, Stage 1) – Označava kreditne izloženosti kod kojih nije utvrđen značajan porast kreditnog rizika (od trenutka početnog priznavanja). Za njih se ispravke vrijednosti bilansne izloženosti, odnosno rezervisanja za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne izloženosti, određuju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka u periodu od 12 mjeseci
- b) Nivo kreditnog rizika 2 (povećan nivo kreditnog rizika – „underperforming loans“, Stage 2) – Označava kreditne izloženosti kod kojih je utvrđen značajan porast kreditnog rizika od trenutka početnog priznavanja, međutim ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Za njih se ispravke vrijednosti bilansne izloženosti, odnosno rezervisanja za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka, određuju na osnovu cjeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.
- c) Nivo kreditnog rizika 3 („non-performing loans“, Stage 3) – Označava kreditne izloženosti u statusu neispunjavanja finansijskih obaveza .

POCI imovina predstavlja izloženost za koju je u trenutku priznavanja utvrđeno da je njena vrijednost umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja značajnog kreditnog rizika. Prilikom utvrđivanja da li se radi o POCI imovini razmatraju se sljedeći kriteriji:

- Da li se radi o izloženosti koja je raspoređena u nivo kreditnog rizika 3, a kojoj se vrši značajna modifikacija;
- Da li se radi o finansijskoj imovini kupljenoj uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% njene knjigovodstvene vrijednosti, osim ako prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima koji nisu povezani sa kreditnim rizikom;

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.13 Obezvređenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

- Da li se radi o kupljenoj finansijskoj imovini ili refinansiranju izloženosti koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3.

Ukoliko je ispunjen bilo koji od navedenih kriterijuma, smatra se da se radi o POCI imovini.

Izuzetno, u slučaju spajanja ili pripajanja banaka, ne primjenjuju se u tekstu iznad definisani kriterijumi u svrhu utvrđivanja statusa POCI imovine.

Takođe, u slučaju kupovine portfelja kredita ne primjenjuje se kriterijum kojim se utvrđuje da li se radi o finansijskoj imovini kupljenoj uz ekonomski gubitak (diskont) već se vrši procjena svake pojedinačne partije i utvrđuje da li se radi o kupljenoj finansijskoj imovini ili refinansiranju izloženosti koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3.

Prilikom početnog priznavanja, POCI imovina se raspoređuje u nivo kreditnog rizika 3 (Stage 3), te se po ispunjenju uslova naknadno može rasporediti u nivo kreditnog rizika 2 (Stage 2).

Pri utvrđivanju statusa POCI imovine Banka istu posmatra na nivou pojedinačne partije, a ne na nivou klijenta.

Tretman zajedničkih klijenata u konsolidovanom portfoliju Bankarske grupe

U momentu procjene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrijednosti, Bankarska grupa procjenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika ili statusa neispunjenja obaveza. Ukoliko se neka od ove dvije situacije identifikuje na određenom finansijskom instrumentu, Bankarska grupa će i sve preostale finansijske instrumente (partije) datog klijenta rasporediti u adekvatni viši nivo kreditnog rizika (nivoi 2 ili 3).

Dodatno, kako portfelj Bankarske grupe sada čine spojeni (konsolidovani) portfelji obje banke članice grupe i kako u ovim portfeljima postoji značajan broj zajedničkih klijenata, a pri čemu u ovom trenutku između članica Bankarske grupe još uvijek nisu usaglašeni Modeli internih rejtinga (vršena je harmonizacija modela za potrebe obračuna ECL na konsolidovanom nivou), očekivano je javljanje određenog broja situacija dodjele različitih nivoa kreditnog rizika (ali i različitih rejtinga prema master skali) kod zajedničkih klijenata u konsolidovanom portfelju.

Ovakve situacije zahtijevaju dodatno usaglašavanje i to u dva koraka:

- Usaglašavanje dodjeljenih rejting klasa
- Usaglašavanje raspoređivanja u nivoe kreditnog rizika

Usaglašavanje dodijeljenih rejting klasa

Kod određenog broja zajedničkih klijenata moguće su situacije u kojima jedan klijent neće imati isti dodijeljeni rejting na partijama koje dolaze iz portfelja jedne i na partijama koje dolaze iz portfelja druge banke članice grupe. Pristup usaglašavanju kod ovakvih situacija predstavljen je u sljedećem pasusu, a isti princip odnosi se kako na neusaglašenost unutar lepeze rejtinga na „performing“ dijelu portfelja, tako i kod situacija kada je klijent u portfelju jedne banke članice u statusu neispunjenja obaveza, dok u drugoj nije (eng. „cross-default“) – primjenjuje se ista logika kao i u prvom slučaju.

Usaglašavanje se u ovom slučaju vrši uz konzervativne pretpostavke, odnosno klijentu se dodjeljuje lošija od dvije rejting klase koje su mu inicijalno dodijeljene (originalni rejting u Novoj banci ili izvedeni/harmonizovani rejting u Atos banci), uz mogućnost izuzetka u situacijama kada se u lošijoj rejting klasi nalazi nematerijalna porcija ukupne izloženosti po klijentu, a kao princip materijalnosti za ove potrebe definisano je dvostruko pravilo: apsolutno (izloženost od najmanje 500 KM).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.13 Obezvređenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

Prethodno definisan pristup primjenjuje se na trenutne (posljednje) dodijeljene rejtinge u portfelju. Kod inicijalnih (početnih) rejtinga primijenjeno je pravilo odabira najstarijeg dodijeljenog rejtinga po svim partijama klijenta, što je pravilo koje je najprije usaglašeno sa pojedinačnim pristupom Nove banke a.d. Banja Luka, ali i daje nepristrasne korekcije inicijalnih rejtinga. Izuzetak od ovog pravila može nastupiti u situacijama kada su inicijalni rejtingi dodeljeni klijentu u malom vremenskom rasponu u prošlosti (ispod 60 dana), a usljed različitih modela i nemogućnosti pune preciznosti kod pristupa harmonizaciji internih rejtinga, javlja se ishod po kome se inicijalni rejtingi iako dodijeljeni u praktično istom trenutku značajno razlikuju između banaka članica. U ovoj situaciji Bankarska grupa se može opredijeliti za ekspertsku korekciju i dodelu srednjeg rejtinga, koji se nalazi između dve rejting klase koje su klijentu dodijeljene u pojedinačnim portfeljima banaka članica.

Usaglašavanje raspoređivanja u nivoe kreditnog rizika

Usaglašavanje raspoređivanja klijenata u nivoe kreditnog rizika je sljedeći korak neophodan za punu konsolidaciju portfelja i pripremu podataka za obračun očekivanih kreditnih gubitaka. Pristup koji je primijenjen za sprovođenje ovog usaglašavanja bazira se na istim pretpostavkama kao i kod usaglašavanja rejtinga, s tim da ne zahtijeva dodatno usaglašavanje Nivoa 3, obzirom da je ovo već pokriveno kod usaglašavanja rejtinga kod identifikovanih „cross-default“ klijenata, te se ovaj korak odnosi prvenstveno na alokaciju između Nivoa 1 i Nivoa 2 kreditnog rizika.

Dodatno usaglašavanje u ovom smislu vrši se na bazi korigovanih (usaglašanih) rejting klase koje su dodeljene svim klijentima u konsolidovanom portfelju i to kako trenutnih tako i inicijalnih. Korekcije za potrebe raspoređivanja klijenata u nivoe kreditnog rizika vrši se u tri koraka:

- **Inicijalno usaglašavanje:** Primjenjuje se ista logika kao kod usaglašavanja rejtinga, po istim pravilima. Usaglašavanje se takođe vrši uz konzervativne pretpostavke, odnosno klijentu se dodeljuje lošiji od dva nivoa kreditnog rizika koji su mu inicijalno dodijeljeni u pojedinačnim portfeljima banaka članica grupe, sa mogućnošću izuzetka u situacijama kada se u lošijem nivou kreditnog rizika nalazi nematerijalna porcija ukupne izloženosti po klijentu, a kao princip materijalnosti za ove potrebe definisano je: apsolutno pravilo (izloženost od najmanje 500 KM).
- **Relativna promena:** Na konsolidovanom portfelju nakon svih sprovedenih korekcija i usaglašavanja vrši se analiza relativne promene konačnih trenutnih rejtinga u odnosu na konačne inicijalne rejtinge. Ukoliko je identifikovana situacija u kojoj se dogodila promjena rejtinga kod određenog klijenta za više od tri rejting klase (4 ili više) u odnosu na inicijalni rejting, vrši se naknadna korekcija raspoređivanja, odnosno klijenti se realociraju u Nivo 2 kreditnog rizika.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.13. Obezvredjenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

- **Relativna promjena PD vrijednosti:** Nakon prethodnih koraka potrebno je provesti analizu relativne promjene PD vrijednosti, a koja se odnosi na značajno pogoršanje 12M PD-a u tekućem periodu u odnosu na 12M PD u trenutku početnog priznavanja¹. Pod značajnim pogoršanjem podrazumijeva se relativna promjena 12M PD-a u odnosu na period inicijalnog priznavanja koja je viša od 300%. Izloženosti obezbijedene garancijom Vlade Republike Srpske se isključuju iz primjene pravila promjene PD-a iz razloga što se ovdje obračuni rade na osnovu eksternog, a ne internog rejtinga.

Ovim postupkom završava se usaglašavanje Raspoređivanja klijenata u nivoe kreditnog rizika na konsolidovanom portfelju.

¹ Zbog kompleksnosti obračuna na konsolidovanom nivou jer se obračuni rade uz korištenje alata koje članicama grupe stoje na raspolaganju, inicijalni, odnosno PD vrijednost iz perioda početnog priznavanja će se odrediti na način da se usaglašenom inicijalnom rejtingu na konsolidovanom nivou dodijeli PD iz trenutno važeće tabele PD vrijednosti.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.13. Obezvredjenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

Izračun očekivanih gubitaka i troška umanjenja vrijednosti (grupna i pojedinačna osnova)

Bankarska grupa primjenjuje dvije opšte metodologije izračuna očekivanih kreditnih gubitaka i iznosa umanjenja vrijednosti plasmana:

- (1) metodologiju na grupnoj, odnosno portfeljnoj osnovi i
- (2) metodologiju na individualnoj osnovi.

Metodologiju izračuna očekivanih kreditnih gubitaka i iznosa umanjenja vrijednosti na grupnoj, odnosno portfeljnoj osnovi Bankarska grupa primjenjuje na izloženosti koje su klasifikovane u kategorije 1 (Stage 1) i 2 kreditnog rizika (Stage 2).

Navedena metodologija se primjenjuje i kod onih (neprihodujućih) izloženosti koje su razvrstane u kategoriju 3 (Stage 3) kreditnog rizika, međutim nisu identifikovane kao pojedinačno značajne.

Metodologiju izračuna očekivanih kreditnih gubitaka i iznosa umanjenja vrijednosti na individualnoj osnovi Bankarska grupa primjenjuje kod onih (neprihodujućih) izloženosti koje su razvrstane u kategoriju 3 kreditnog rizika (Stage 3) koje su identifikovane kao pojedinačno značajne.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do gubitka usljed obezvređenja, iznos gubitka se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i njegove procijenjene nadoknadive vrijednosti. Procijenjena nadoknadiva vrijednost je sadašnja vrijednost budućih tokova gotovine diskontovana prvobitnom efektivnom kamatnom stopom sredstva. Obračun sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbjeđenog kolateralom, reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati iz procesa realizacije kolaterala ili očekivanih tokova gotovine koji mogu nastati od priliva iz obavljanja redovne poslovne djelatnosti klijenta, te prodaje plasmana. Bankarska grupa procjenu očekivanih kreditnih gubitaka na pojedinačnoj osnovi zasniva na analizi očekivanih novčanih tokova u više različitih scenarija post-defaultne naplate s tim da se vrijednost tih novčanih tokova svodi na izvještajni datum nakon čega se svakom od tih scenarija dodjeljuje određena vjerovatnoća realizacije, nakon čega se izračunava konačna procijenjena nadoknadiva vrijednost. Knjigovodstvena vrijednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa umanjenja vrijednosti i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspjeha.

Gubici usljed obezvređenja kredita i plasmana i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrijednosti se evidentiraju u bilansu uspjeha. Krediti i sa njima povezano umanjenje vrijednosti se u potpunosti isknjižavaju kada ne postoje realni izgledi da će sredstva u budućnosti biti nadoknađena, a u skladu sa odlukom Uprave ili Nadzornog odbora Banke. Takođe, Bankarska grupa u skladu sa odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i izračunavanju očekivanih kreditnih gubitaka za partije plasmana koji ispune uslove definisane odlukom vrši računovodstveni otpis, odnosno isknjižavanje plasmana iz bilansne u vanbilansnu evidenciju.

Izračun umanjenja vrijednosti kod POCL imovine Bankarska grupa vrši primjenjujući metodologiju obračuna na pojedinačnoj osnovi.

Homogene grupe kreditnog rizika. Na konsolidovanom portfelju Bankarske grupe usaglašene su homogene grupe kreditnog rizika. Za potrebe obračuna očekivanog kreditnog gubitka (ECL) na grupnoj osnovi Bankarska grupa vrši segmentaciju konsolidovanog portfelja u homogene grupe kreditnog rizika na nivou kojih procjenjuje vrijednosti parametara kreditnog rizika (PD, LGD i CCF), a u konačnici i iznose očekivanih kreditnih gubitaka i s njima vezanih umanjenja vrijednosti, po svakoj od definisanih homogenih grupa.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.13 Obezvređenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

Kako dobra praksa formiranja homogenih rizičnih grupa pretpostavlja grupisanje izloženosti iz istih segmenata kreditnih dužnika u grupe sa sličnom vrijednošću jednog od parametara kreditnog rizika, Bankarska grupa je, uzimajući u obzir količinu i kvalitet istorijskih podataka koji joj stoje na raspolaganju, formirala PD-homogene grupe, LGD-homogene grupe i EaD/CCF-homogene grupe, na način da iste predstavljaju takve grupe na osnovu kojih se mogu izvlačiti pouzdani statistički zaključci dovoljne valjanosti i reprezentativnosti.

Nakon sprovedenih analiza dostupnosti i kvaliteta podataka sprovedena je:

- **PD segmentacija** izloženosti na osnovu segmenta dužnika i klasa kreditnih rejtinga,
- **LGD segmentacija** izloženosti na osnovu segmenta dužnika i u odnosu na prisutnost kolateralala (kolateralizovani i nekolateralizovani plasmani)
- **EaD/CCF segmentacija** izloženosti na osnovu segmenta dužnika i tipa kreditnog proizvoda

PD segmentacija

Polazna osnova za razvoj PD homogenih grupa je alokacija klijenata u predefinisane MSFI 9 segmente. Ova segmentacija sprovodi se na osnovu tipa klijenta i obuhvata sljedeće grupe:

- **Pis:** Stanovništvo
- **MSE-SEB:** Preduzetnici
- **SME-Corp-DEB:** Preduzeća (mala, srednja i velika)
- **Non-Profit-Org:** Nefitne organizacije
- **L-RSGU:** Jedinice lokalne i regionalne samouprave
- **Government:** Država i državne institucije
- **Fis:** Finansijske institucije
 - FI-B: Banke i kreditne institucije
 - FI-NB: Nebankarske finansijske institucije

PD homogene grupe za polaznu osnovu koriste prvi nivo MSFI 9 segmentacije i na osnovu ovako definisanih segmenata kreiraju se dalje homogene grupe (PD) koje su oplemenjene informacijama o dodijeljenim rejting klasama na nivou klijenta, te ove dvije informacije zajedno označavaju svaku pojedinačnu PD homogenu grupu. PD homogenih grupa u okviru svakog pojedinačnog segmenta ima 10+1 (10 performing rejtinga + default), osim kod Pis segmenta na kome je identifikovano 8+1 PD homogenih grupa (8 performing rejtinga + default).

Za Government segment, kao FI-B se primjenjuju eksterno dostupne PD vrijednosti i terminske strukture razvijene od strane renomiranih eksternih kreditnih agencija. Za ostale segmente u konsolidovanom portfelju primijenjeni su interni rejting modeli i interno razvijene vrijednosti i terminske strukture PD-eva metodom migracionih matrica .

Za potrebe razvoja konačnih PD homogenih grupa na konsolidovanoj osnovi vrše se određena dodatna prilagođavanja na osnovu rezultata razvijenih zajedničkih migracionih matrica, kako bi se zadovoljili svi logički uslovi koje adekvatna migraciona matrica treba da ispunjava.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.13 Obezvređenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)

Konsolidovana segmentacija za MSFI 9 (uključujući i PD homogene grupe sa prethodno pomenutim izuzecima kod kojih je izvršeno agregiranje pojedinih rejting klasa u zajedničku PD homogenu grupu) usaglašena je u najvećoj mjeri sa originalnom segmentacijom Nove banke a.d. Banja Luka. Za potrebe konsolidacije i usaglašavanja segmentacije izvršeno je najprije mapiranje svih klijenata u Atos banci a.d. Banja Luka na MSFI 9 segmente Nove banke a.d. Banja Luka, a nakon usaglašavanja rejtinga izvršeno je i finalno prilagođavanje i identifikacija zajedničkih PD homogenih grupa na nivou cijelog konsolidovanog portfelja za Bankarsku grupu.

LGD segmentacija

LGD segmentacija je takođe zasnovana na prethodno opisanim MSFI 9 segmentima prvog nivoa. Dodatno, osim tipa klijenta, za potrebe LGD segmentacije razmatra se i pitanje kolateralizacije, te se u okviru svakog od MSFI 9 segmenata razmatra da li je određeni finansijski instrument obezbeđen kolateralom ili ne. Kombinovanjem ove dve informacije definiše se LGD homogena grupa za svaki plasman.

Opšti pristup razvoja LGD vrijednosti za svaku LGD homogenu grupu zasniva se na internim istorijskim podacima, odnosno „work-out LGD“ modelu, osim kod Government segmenta i FI-B (Banke i kreditne institucije), za koje se primjenjuju predefinisane konstantne vrijednosti. Kod interno razvijenih i obračunatih vrijednosti LGD parametra, Bankarska grupa se oslanja na rezultate dobijene po modelu uvažavajući interno defininase minimalne vrijednosti po homogenim grupama, te se kao konačan LGD za posmatranu homogenu grupu uzima onaj sa većom vrijednosti.

Podaci koji su korišćeni za obračun LGD vrijednosti oslanjaju se u ovom trenutku isključivo na istorijske podatke Nove banke a.d. Banja Luka, imajući u vidu značajne razlike u pristupu (i pretpostavkama) procjene LGD parametra između banaka članica grupe, potrebu značajnog angažovanja resursa i trajanja procesa prikupljanja relevantnih istorijskih podataka za razvoj LGD modela na konsolidovanim podacima, kao i činjenicu da su vrijednosti LGD parametra u primjeni kod Nove banke a.d. Banja Luka u prosjeku konzervativnije od prosečnih vrijednosti u primjeni na klijentima u portfelju Atos banke a.d. Banja Luka, Bankarska grupa je za potrebe obračuna koristila LGD vrijednosti u primjeni kod Nove banke, koja je ujedno i nosilac grupe.

Dodatno obrazloženje odabranog pristupa za obračun na konsolidovanoj osnovi ogleda se i u logici da bi LGD trebalo da oslika efikasnost workout tima u okviru Bankarske grupe, a kako u ovoj integraciji Nova banka a.d. Banja Luka preuzima vodeću ulogu, dok se Atos banka prilagođava metodološkom okviru koji je primarno zasnovan na pristupima Nove banke a.d. Banja Luka, u tom smislu i LGD vrijednost treba da oslika efikasnost mehanizma i procesa naplate problematičnih plasmana na nivou banke koja je nosilac Bankarske grupe.

EAD/CCF segmentacija

Bankarska grupa se za potrebe obračuna ispravki vrijednosti primjenjuje faktore kreditne konverzije (CCF parametar) izračunate putem internog modela nadređene banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)**3.13 Obezvređenje kredita i plasmana bankama i komitentima (nastavak)**

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka prema nivou kreditnog rizika su prikazana u sljedećoj tabeli:

Nivo kreditnog rizika	Vrsta izloženosti / Dani kašnjenja	Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka
Stage 1	Izloženosti sa niskim rizikom i druge izloženosti shodno Članu 23., stav 1, tačka 1-3 Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka	0,10%
Stage 1	Ostale izloženosti	0,50%
Stage 2	Sve izloženosti raspoređene u stage 2	5%
Stage 3	Kolateralizovani plasmani, kašnjenje do 180 dana	15%
Stage 3	Kolateralizovani plasmani, kašnjenje od 181 do 270 dana	25%
Stage 3	Kolateralizovani plasmani, kašnjenje od 271 do 365 dana	40%
Stage 3	Kolateralizovani plasmani, kašnjenje od 366 do 730 dana	60%
Stage 3	Kolateralizovani plasmani, kašnjenje od 731 do 1460 dana	80%
Stage 3	Kolateralizovani plasmani, kašnjenje preko 1460 dana	100%
Stage 3	Nekolateralizovani plasmani, kašnjenje do 180 dana	15%
Stage 3	Nekolateralizovani plasmani, kašnjenje od 181 do 270 dana	45%
Stage 3	Nekolateralizovani plasmani, kašnjenje od 271 do 365 dana	75%
Stage 3	Nekolateralizovani plasmani, kašnjenje od 366 do 456 dana	85%
Stage 3	Nekolateralizovani plasmani, kašnjenje preko 456 dana	100%

Kolaterali i drugi instrumenti, garancije osiguravajućih kuća i kompanija i zaštite od rizika

Politikom kolaterala Bankarska grupa definiše prihvatljive kolaterale za pojednačne vrste plasmana. Osnovni tipovi kolaterala su sljedeći: novčani depoziti, hartije od vrijednosti osiguravajućih kompanija i banaka, hipoteka na nepokretnu i zaloga na pokretnu imovinu.

Tržišna vrijednost kolaterala se kontinuirano prati te, ukoliko ima potrebe, traže se dodatna sredstva obezbjeđenja u fazi odobravanja, kao i u toku korišćenja kredita. Bankarska grupa u skladu sa internom metodologijom periodično u toku korišćenja kredita vrši analizu tržišne vrijednosti kolaterala i u skladu sa istom preispituje i usklađuje umanjenje vrijednosti.

3.14 Lizing

Lizing je ugovor po kojem zakupodavac prenosi na zakupca, uz jednokratno ili sukcesivno plaćanje, pravo da koristi sredstva na ugovoreno vrijeme.

Postoje dvije vrste lizinga, i to:

- (a) **Finansijski lizing** - prenosi suštinski sve rizike i koristi karakteristične za pravo svojine nad sredstvom. Pravo vlasništva može, ali ne mora, biti konačno prenijeto. Na početku lizinga, sadašnja vrijednost minimalnih lizing rata je jednaka najmanje tržišnoj vrijednosti zakupljenog sredstva.
- (b) **Operativni lizing** – svaki oblik lizinga koji nije finansijski. Njime se, u suštini, ne prenose svi rizici i koristi svojstveni vlasništvu.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.14 Lizing (nastavak)

Finansijski lizing – Bankarska grupa kao korisnik lizinga

Inicijalno vrijednovanje

Na početku lizing ugovora, zakupac priznaje:

- (a) Sredstvo pod zakupom, i to po tržišnoj vrijednosti sredstva ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja po ugovoru o lizingu, ukoliko je ova vrijednost niža,
- (b) Inicijalne direktne troškove (transakcioni troškovi), koji se uključuju u vrijednost sredstva,
- (c) Obavezu u iznosu zakupnine, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja u skladu sa ugovorom o lizingu.

Naknadno vrijednovanje

Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje preostale obaveze. Finansijski rashod raspoređuje se na periode tokom trajanja lizinga tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveza za svaki period. Politika amortizacije za sredstva uzeta u lizing, a koja podliježu amortizaciji, usklađuje se sa politikom sredstava koja su u vlasništvu, a priznata amortizacija obračunava se na način definisan kroz standarde MRS 16 i MRS 38.

Međutim, ukoliko nije razumno izvjesno da će Bankarska grupa kao korisnik lizinga do kraja trajanja ugovora steći vlasništvo nad tim sredstvom, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u periodu trajanja lizinga ili njegovog korisnog vijeka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Finansijski lizing – Bankarska grupa kao davalac lizinga

Bankarska grupa nije registrovana za poslove finansijskog lizinga.

Operativni lizing – Bankarska grupa kao korisnik lizinga

Lizing rate po osnovu operativnog lizinga priznaju se u skladu sa MSFI 16:

- u izvještaju o finansijskoj poziciji od dana kada Bankarska grupa ima pravo da koristi iznajmljeno sredstvo na period trajanja lizinga plus:
 - period obuhvaćeni eventualnom opcijom produženja lizinga (ako postoji vjerovatnoća da će Banka iskoristiti tu opciju),
 - period obuhvaćen eventualnom opcijom raskida lizinga (ako postoji vjerovatnoća da Banke neće iskoristiti tu opciju)

u iznosu očekivanih plaćanja lizing rata umanjenih za pripadajuće direktne i indirektne poreze, diskontovane po inkrementalnoj kamatnoj stopi (stopa zaduživanja koju bi Bankarska grupa platila za sličan lizing ili ako to ne može odrediti, stopa koju bi na početku lizinga Bankarska grupa snosila na ime najma, pod sličnim uslovima sa sličnim instrumentima osiguranja izvora sredstava potrebnih za nabavku predmeta lizinga).

- u bilansu uspjeha u skladu sa MSFI 16, linearno tokom trajanja lizinga kao trošak amortizacije, trošak kamate diskontovan prema inkrementalnoj kamatnoj stopi i trošak direktnih i indirektnih poreza u skladu sa ugovorom o lizingu.

Izuzeto od navednog, u skladu sa MSFI 16, lizing rate za kratkoročne ugovore o lizingu (ugovori do 12 mjeseci) i ugovore male vrijednosti priznaju se kao rashod u bilansu uspjeha linearno tokom trajanja lizinga, izuzev kada drugi sistematski osnov bolje odražava vremenski obrazac za korisnika lizinga.

Operativni lizing – Bankarska grupa kao davalac lizinga

Bankarska grupa kao davalac operativnog lizinga prikazuje u svojim bilansima sredstvo koje je dato na operativni lizing, u skladu sa prirodom tog sredstva.

Prihod od operativnog lizinga biće priznat u jednakim iznosima tokom perioda trajanja lizinga, osim ukoliko neki drugi sistematski osnov bolje ne pokazuje vremenski obrazac u kojem se smanjuje korist nastala od upotrebe sredstva datog u lizing.

Politika amortizacije za sredstva data u lizing treba da bude konzistentna sa politikama amortizacije Banke kao davaoca lizinga, za slična sredstva, i takva amortizacija treba da bude izračunata u skladu sa MRS 16 i MRS 38.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)**3.14 Lizing (nastavak)**Transakcije prodaje i povratnog lizinga

Ove transakcije obuhvataju prodaju sredstva i davanje u lizing istog sredstva nazad prodavcu.

Ukoliko transakcija prodaje i povratnog lizinga rezultuje u finansijskom lizingu, svaki višak prodajne vrijednosti iznad knjigovodstvene vrijednosti zakupljenog sredstva neće biti odmah priznat kao prihod u finansijskim izvještajima prodavca-korisnika lizinga, već se razgraničava i priznaje kao prihod tokom vremena trajanja lizinga.

Ukoliko transakcija prodaje i povratnog lizinga rezultira uspostavljanjem operativnog lizinga i ukoliko je evidentno da je transakcija utvrđena po fer vrijednosti, bilo koji dobitak ili gubitak priznaće se odmah i svaki višak prodajne vrijednosti iznad knjigovodstvene vrijednosti zakupljenog sredstva neće biti odmah priznat, već se razgraničava i priznaje kao prihod tokom vremena trajanja lizinga. Ukoliko je prodajna cijena ispod fer vrijednosti, dobitak ili gubitak priznaju se odmah, osim ukoliko taj gubitak nije kompenzovan budućim lizing ratama po cijeni nižoj od tržišne. Tada će on biti razgraničen i amortizovan srazmjerno lizing ratama tokom perioda u kojem se očekuje korišćenje tog sredstva. Ukoliko je pak prodajna cijena iznad fer vrijednosti, višak iznad fer vrijednosti razgraničava se i amortizuje tokom perioda za koji se očekuje da će se to sredstvo koristiti.

3.15 Nekretnine i oprema**3.15.1 Priznavanje i vrednovanje**

Prilikom inicijalnog priznavanja, nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, odnosno u ukupnom iznosu svih izdataka koji su neophodni da se sredstva dovedu u stanje raspoloživo za upotrebu. Nakon početnog priznavanja kao sredstva, nekretnine i oprema se knjiže po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

3.15.2 Naknadno vrednovanje

Nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, bez uvećanja za izdatke svakodnevnog održavanja, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke po osnovu obezvređenja. Nabavna vrijednost nekretnine i opreme se uvećava za iznos naknadnih izdataka nastalih prilikom rekonstrukcije i zamjene dijelova opreme, u trenutku u kome je izdatak nastao pod uslovom da ispunjava uslove da se može pripisati nabavnoj vrijednosti sredstava.

3.15.3 Amortizacija

Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode na nabavnu vrijednost nekretnina i opreme tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Zemljište ne podliježe amortizaciji.

Stope amortizacije sredstava se kreću u sljedećim rasponima, u okviru Bankarske grupe:

	31. decembar 2025. i 2024.
	godina
Zgrade	1,3% - 1,52%
Oprema i ostala sredstva	6,52% - 50,00%

Sredstva u pripremi se amortizuju nakon stavljanja u upotrebu. Ulaganja u objekte koje Bankarska grupa koristi u zakupu, amortizuju se na period trajanja zakupa.

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspjeha u trenutku njihovog nastanka.

3.15.4 Prestanak priznavanja

Bankarska grupa prestaje sa priznavanjem nekretnina i opreme u slučaju njihovog otuđenja ili njihovog povlačenja iz upotrebe, a iz njihovog otuđenja se ne očekuju buduće ekonomske koristi. Dobici i gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dio ostalih operativnih prihoda i rashoda.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.16 Nematerijalna ulaganja

Prilikom inicijalnog priznavanja, nematerijalna sredstva se početno odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno vrednuju se u ukupnom iznosu svih izdataka koji su neophodni da se sredstvo dovede u stanje neophodno za upotrebu.

Nakon inicijalnog priznavanja, nematerijalna sredstva se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu obezvređenja. Naknadni izdaci se mogu pripisati vrijednosti prethodno priznatog nematerijalnog sredstva, samo ako produžavaju očekivane buduće ekonomske koristi po osnovu takvog sredstva. Troškovi svakodnevnog održavanja se priznaju u bilansu uspjeha kao trošak perioda u kome nastanu.

Amortizacija nematerijalnog sredstva se priznaje u bilansu uspjeha u jednakim godišnjim iznosima tokom procijenjenog vijeka trajanja, budući da se na taj način najbolje odražava očekivana potrošnja upotrebe ekonomske vrijednosti sadržane u nematerijalnom sredstvu. Amortizacione stope nematerijalnih ulaganja kreću se u rasponu od 20% do 25%.

Priznavanje nematerijalne imovine prestaje prilikom otuđenja ili kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njenog korišćenja ili otuđenja. Dobici i gubici nastali prilikom prestanka priznavanja nematerijalnog sredstva se vrednuju kao razlika između neto prihoda od otuđenja, ako ih ima, i knjigovodstvene vrednosti sredstva i priznaje se u bilansu uspjeha u periodu u kome se desio prestanak priznavanja.

3.17 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju imovinu koju Bankarska grupa koristi u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine. Investicione nekretnine se prilikom inicijalnog priznanja vrednuju po nabavnoj vrijednosti uvećane za zavisne troškove. Knjigovodstvena vrijednost se uvećava za izdatke nastale prilikom zamjene dijela postojeće investicione nekretnine od dana kada su izdaci nastali i ukoliko su ispunjeni uslovi za njihovo priznavanje, dok se troškovi svakodnevnog održavanja investicione nekretnine ne pripisuje knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava.

Nakon inicijalnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju po „fer“ vrijednosti koja odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja. Dobici i gubici nastali uslijed promjene „fer“ vrijednosti investicione nekretnine se priznaju u bilansu uspjeha perioda u kome su nastali.

Bankarska grupa prestaje sa priznavanjem investicione nekretnine u slučaju njihovog otuđenja ili u slučaju njihovog povlačenja iz upotrebe, a iz njihovog otuđenja se ne očekuju buduće ekonomske koristi. Gubici i dobici nastali uslijed otuđenja ili povlačenja investicione nekretnine iz upotrebe se priznaju u bilansu uspjeha perioda u kome su nastali.

3.18 Sredstva stečena naplatom potraživanja

Sredstva stečena naplatom potraživanja se u skladu sa namjerom Bankarske grupe i odlukom odgovarajućeg nadležnog organa unutar članica Bankarske grupe klasifikuju kao:

- sredstva namijenjena prodaji;
- investicione nekretnine ili
- nekretnine i oprema.

Bankarska grupa na sredstvima stečenim naplatom potraživanja iskazuje materijalna sredstva primljena po osnovu naplate potraživanja. Bankarska grupa dolazi u vlasništvo materijalnih sredstava realizacijom zaloga nad kreditima i plasmanima.

Prema Odluci Agencije za bankarstvo Republike Srpske, Bankarska grupa sredstva stečena naplatom potraživanja prilikom početnog priznavanja evidentirati prema nižoj od sljedećih vrijednosti:

- iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja Bankarske grupe. U slučaju da je visina knjigovodstveno evidentiranih kreditnih gubitaka jednaka visini potraživanja Bankarske grupe će stečenu materijalnu imovinu evidentirati po tehničkoj vrijednosti u iznosu 1 BAM.
- procijenjenoj fer vrijednosti od strane nezavisnog procjenitelja umanjenoj za očekivane troškove prodaje (troškovi notara, poreza, sudske takse i dr. koji su direktno povezani sa prodajom).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.18 Sredstva stečena naplatom potraživanja (nastavak)

Bankarska grupa ni u jednom slučaju ne smije iskazivati prihod ni po kakvom osnovu prilikom sticanja materijalne imovine koju je primila kao potpunu ili djelimičnu otplatu dugova sve do njene prodaje. Materijalnu imovinu namijenjenu prodaji, a koja je stečena nakon 01.01.2019. godine Bankarska grupa je u obavezi prodati u roku od tri godine od datuma početnog priznavanja iste u knjigama članicama Bankarske grupe, a ukoliko istu ne proda Bankarska grupa je dužna njenu vrijednost svesti na 1 BAM. Bankarska grupa je dužna imovinu koja je stečena prije 01.01.2019. godine prodati u roku dvije godine računajući od 01.01.2020. godine, a ukoliko istu ne proda dužna je njenu vrijednost svesti na 1 BAM. Obezvredjenje se radi sukcesivno tako da pojedinačna vrijednost sredstva stečenog naplatom potraživanja bude minimalno na nivou njene procjenjene vrijednosti.

Za sredstva stečena naplatom potraživanja za koju se ne može dokazati realna vrednost ili za koju Bankarska grupa ustanovi da više nisu zadovoljeni uslovi za klasifikaciju u imovinu koja se drži za dalju prodaju, a ova imovina se ne može reklasifikovati u drugu imovinu za knjigovodstveno evidentiranje se može koristiti samo tehnička vrednost od 1 BAM.

Gubici od umanjenja vrijednosti se priznaju na teret rashoda perioda.

3.19 Obezvredjenje nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja podliježu amortizaciji, odnosno za nekretnine i opremu, sredstva sa pravom korištenja i nematerijalnu imovinu, provjera da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se kada događaji ili izmjenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti.

Za sredstva koja ne podliježu amortizaciji, odnosno za investiciona ulaganja, procjena da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se na godišnjem nivou i kada događaji ili izmjenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda.

Nefinansijska imovina za koju je izvršeno umanjenje vrijednosti procjenjuje se najmanje jednom godišnje radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti smanjuje se najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost imovine koja bi bila utvrđena, umanjena za akumuliranu amortizaciju, u slučaju da nije bio priznat gubitak po osnovu obezvređenja.

3.20 Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Bankarska grupa odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije se inicijalno priznaju u vanbilansnoj aktivi po fer vrijednosti, a nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Bankarske grupe koje proističu iz finansijskih garancija vrednuju se u iznosu amortizovane naknade ili iznosu najbolje procjene troškova neophodnim da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos veći.

Po osnovu finansijske garancije, povećanje obaveza se iskazuje u okviru izvještaja o finansijskoj poziciji, a primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspjeha u okviru prihoda od naknada i provizija tokom perioda korišćenja garancije.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.21 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Bankarska grupa ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prethodnog događaja, za koje je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih koristi da bi obaveza bila izmirena i za koju je moguće izvršiti pouzdanu procjenu iznosa obaveze. U slučajevima kada je efekat vremenske vrijednosti novca materijalan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se pretpostavlja da će biti dovoljni da se obaveze izmire.

3.22 Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala, emisione premije, rezervi kapitala (opštih zakonskih rezervi i ostalih rezervi), neraspoređene dobiti iz ranijih godina, neto dobiti tekućeg perioda i revalorizacionih rezervi.

Akcijski kapital

Akcijski kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih akcija klasifikovanih kao kapital i denominovan je u BAM.

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja pozitivnu / negativnu razliku između uplaćene vrijednosti običnih akcija i njihove nominalne vrijednosti po osnovu emisija akcija.

Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa Zakonom o preduzećima Republike Srpske koji zahtijeva da se 5% dobiti tekuće godine izdvoji u zakonske rezerve sve do iznosa 10% akcijskog kapitala. Zakonske rezerve do 10% akcijskog kapitala mogu se koristiti za pokriće gubitaka tekuće i prošlih godina.

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve se odnose na nerealizovane neto dobitke i gubitke formirane kao rezultat svođenja na tržišnu vrijednost ulaganja u hartije od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat. Za hartije od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat obračunavaju se ispravke vrijednosti koje se prikazuju u okviru revalorizacionih rezervi.

Dividende

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveza u periodu u kojem je donijeta odluka o njihovoj isplati ili kada su primljene.

3.23 Zarada po akciji

Zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

4. ZNAČAJNA RAČUNOVODSTVENA RASUĐIVANJA I PROCJENE

Bankarska grupa vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će imati vrijednosti sredstava i obaveza iskazani u finansijskim izvještajima u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se neprekidno evidentiraju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da će u datim okolnostima biti razumna.

Procjene i prosuđivanja koja bi mogla da izazovu materijalne promjene knjigovodstvenih iznosa sredstava i obaveza u toku sljedeće finansijske godine opisane su u nastavku teksta.

4.1 Gubici zbog obezvređenja potraživanja

Bankarska grupa jednom mjesečno vrši analizu kreditnog portfolija u cilju procjene obezvređenja potraživanja. U procesu utvrđivanja da li u bilansu uspjeha treba prikazati gubitak zbog obezvređivanja, Bankarska grupa prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih tokova gotovine od kreditnog portfolija, prije nego što se smanjenje može identifikovati na pojedinačnom kreditu u tom portfoliju. Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na to da je nastala nepovoljna promjena u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveza prema Bankarskoj grupi ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koji su u korelaciji sa neizvršenjem obaveza.

Procjena postojanja objektivnih dokaza o obezvređenju se sprovodi na individualnom nivou finansijskih sredstava koja su pojedinačno značajna. Procjena na grupnom nivou se radi za potraživanja koja nisu individualno značajna i za obezvređenja koja su sadržana u portfoliju, a za koje ne postoji objektivni dokaz o pojedinačnom obezvređenju.

Procjena na grupnom nivou zavisi od vrste dužnika, vrste plasmana i ročnosti, kao i podgrupe sa sličnim karakteristikama.

Bankarska grupa vrši procjene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrijednosti koji su slični karakteristikama sredstava u portfoliju.

4.2 Utvrđivanje fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan izvještaja o finansijskoj poziciji se bazira na kotiranim, tržišnim cijenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrijednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cijene i ostali relevantni modeli.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procjenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u procjeni „fer“ vrijednosti. Modeli procjene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum mjerenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu prije ili nakon datuma mjerenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

4.3 Dugoročne beneficije za zaposlene

Troškovi dugoročnih beneficija za zaposlene se određuju korišćenjem aktuarske procjene. Ona uključuje predviđanje diskontnih stopa, budućih povećanja plata i budućih stopa fluktuacije zaposlenih. S obzirom da je riječ o dugoročnim predviđanjima, ovakve procjene nose viši nivo neizvjesnosti.

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Svaka članica Bankarske grupe ima uspostavljeno izvještavanje po segmentima. Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa upravljačkim izvještajima Banke. Članice Bankarske grupe imaju uspostavljene interne kriterijume po kojima klijent pripada određenoj poslovnoj liniji i u skladu sa tim se vrši razvrstavanje u izvještaju.

6. PRIHODI OD KAMATA

a) Prihodi od kamata po osnovu bankarskih poslova dati su u sljedećoj tabeli:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Kredit i potraživanja od klijenata	151.408	146.496
Ulaganje u obveznice	31.225	28.605
Naknade po kreditima (obrada zahtjeva)	5.604	4.956
Diskont na otkupljena potraživanja	149	209
Naplaćena potraživanja	1.504	4.233
Ukupno prihodi od kamata:	189.890	184.499

b) Prihodi od kamata po osnovu izvora dati su u sljedećoj tabeli:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Banke	7.078	6.607
Privreda	67.765	68.949
Javni sektor	45.605	40.326
Stanovništvo	67.504	66.416
Ostali komitenti	1.938	2.201
Ukupno:	189.890	184.499

7. RASHODI OD KAMATA

a) Rashodi od kamata po osnovu bankarskih poslova dati su u sljedećoj tabeli:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Depoziti komitenata	28.736	26.290
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	4.136	4.841
Subordinirani dugovi i subordinirane obveznice	1.036	1.129
Rashodi po osnovu lizinga	452	395
Ukupno rashodi kamata:	34.360	32.655

b) Rashodi od kamata po osnovu izvora dati su u sljedećoj tabeli:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Banke	955	855
Privreda	2.553	3.330
Javni sektor	1.080	724
Stanovništvo	22.618	20.375
Ostali komitenti	7.154	7.371
Ukupno:	34.360	32.655

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	18.564	17.179
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	7.338	7.019
Naknade po osnovu kredita	639	1.804
Naknade po izdatim garancijama, akreditivima i drugim jemstvima	7.357	7.121
Naknade po kartičnom poslovanju	37.213	29.484
Naknade po mjenjačkim poslovima	14.558	13.151
Ostale naknade i provizije (napomena 8a)	14.323	13.533
Ukupno prihodi od naknada i provizija:	99.992	89.291

8a) Ostale naknade i provizije

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Naknade za bankarske pakete	7.618	7.028
Naknade za vođenje računa	3.424	3.376
Naknade za brokerske provizije	174	178
Naknada na izdvojenu obaveznu rezervu kod Centralne banke	1.562	1.449
Ostale naknade (naknade po depozitnim računima, po poslovima zastupnika u osiguranju)	1.545	1.502
Ukupno:	14.323	13.533

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	2.960	2.772
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	619	617
Naknada i provizija po mjenjačkim poslovima	4.291	3.996
Rashodi naknada po poslovima sa karticama	25.719	19.548
Rashodi naknada i provizija prema Agenciji za bankarstvo RS	3.970	3.731
Rashodi naknada i provizija prema Central. registru i Berzi	134	230
Ostale naknade i provizije	826	671
Ukupno rashodi od naknada i provizija:	38.519	31.565

Rashodi naknada po kartičnim poslovima u iznosu od 25.719 hiljada BAM na dan 31. decembra 2025. godine (31. decembar 2024. godine: 19.548 hiljada BAM) se odnose na međubankarske provizije (interchange fee) za rad kartica Visa i MasterCard na bankomatima i POS terminalima drugih banaka, kao i provizije nastale tuđim karticama u trgovačkoj mreži članica Bankarske grupe. Rast broja kartica i transakcija uticali su na rast prihoda i rashoda naknada po kartičnim poslovima u 2025. godini.

10. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	28.494	25.513
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	(21.478)	(18.687)
Neto prihod od kursnih razlika:	7.016	6.826

11. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	1.372	5.656
Prihodi po osnovu promjene vrijednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.657	3.535
Prihodi od smanjenja obaveza (odobreni popusti na zakupe poslovnih prostora, neiskorišteni bodovi za platne kartice)	1	41
Prihodi od smanjenja obezvređenja sredstava namjenjenih prodaji	3.516	1.480
Prihodi po osnovu prijevremenog razročenja depozita	674	1.081
Prihodi po osnovu zakupa	538	571
Prihodi po osnovu otkupljenih potraživanja	20	5
Dobici po osnovu procjene vrijednosti udjela u zavisna pravna lica i prodaje HOV	-	170
Prihodi od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja	1.561	938
Prihodi od dividendi	205	151
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nemat. ulaganja	-	-
Prihod od ukidanja rezervisanja za potencijalne obaveze	701	66
Ostali operativni prihodi	2.182	2.216
Ukupno ostali operativni prihodi:	12.427	15.910

12. OPERATIVNI I OSTALI RASHODI

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Troškovi zaposlenih	46.281	41.632
Troškovi amortizacije	6.243	6.439
Troškovi amortizacije zakupa za poslovni lizing	2.628	2.617
Ostali operativni troškovi	42.682	39.749
Ostali rashodi poslovanja	3.432	3.460
Ukupno operativni i ostali rashodi:	101.266	93.897

12. OPERATIVNI I OSTALI RASHODI (nastavak)**a) Troškovi zaposlenih**

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Troškovi neto zarada	27.814	25.343
Troškovi poreza i doprinosa na zarade	16.578	15.011
Ostali troškovi zaposlenih	2.932	2.487
Ukalkulisana varijabilna naknada - ukidanje	(1.043)	(1.209)
Ukupno troškovi zaposlenih:	46.281	41.632

b) Ostali operativni troškovi

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Troškovi zakupa od pravnih i fizičkih lica	819	733
Troškovi obezbjeđenja objekata, štampanja i druge neproizvodne usluge	4.534	3.869
Troškovi osiguranja depozita	7.022	6.331
Troškovi kartičnog poslovanja	5.247	4.835
Troškovi materijala, goriva, energije i usluga	3.315	3.244
Troškovi telekomunikacija	3.468	3.260
Troškovi marketinga	1.074	1.130
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	6.261	5.706
Troškovi transporta novca	1.701	1.525
Troškovi zakupa licenci	2.535	2.383
Troškovi eksternih usluga	638	794
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	118	75
Troškovi osiguranja radnika i osnovnih sredstava	2.127	2.016
Troškovi održavanja prostorija	626	550
Ostali operativni troškovi	3.197	3.298
Ukupno ostali operativni troškovi:	42.682	39.749

U okviru ostalih operativnih troškova iskazani su troškovi kartičarskog poslovanja u iznosu od 5.247 hiljada BAM (31. decembar 2024. godine: 4.835 hiljada BAM) koji se odnose na nadzor ATM bankomata i POS terminala, održavanje softvera za iste i troškove izrade i personalizacije platnih kartica.

Troškovi zakupa od pravnih i fizičkih lica u iznosu od 819 hiljada BAM za poslovnu 2025. godinu (31. decembar 2024. godine: 733 hiljade BAM) se knjiže u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 16 – Lizing.

12. OPERATIVNI I OSTALI RASHODI (nastavak)**c) Ostali rashodi poslovanja**

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	214	611
Rashodi od prodaje osnovnih i investicionih sredstava	18	36
Rashodi po osnovu promjene vrijednosti i gubitka od prodaje HOV	18	12
Rashodi po osnovu rezervisanja za potencijalne obaveze	550	198
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	1.196	1.448
Troškovi za sudske i administrativne takse	135	104
Ostali rashodi	1.301	1.051
Ukupno ostali rashodi poslovanja:	3.432	3.460

13. OBEZVREĐENJE SREDSTAVA STEČENIH NAPLATOM POTRAŽIVANJA

Bankarska grupa u toku 2025. godine nije imala dodatna obezvrjeđenja po osnovu stečene materijalne imovine.

Stanje stečene materijalne imovine na dan 31. decembar 2025. godine iznosi 136 hiljada BAM (2024. godine: 277 hiljada BAM) (napomena 22).

U toku 2025. godine Bankarska grupa je i dalje aktivno radila na prodaji stečene materijalne imovine što je dovelo do ostvarenja prihoda od prodaje u iznosu od 1.561 hiljada BAM (2024. godine: 938 hiljada BAM) (napomena 11).

Takođe, Bankarska grupa je imala prihod od smanjenja obezvrjeđenja sredstava namjenjenih prodaji u iznosu od 3.516 hiljada BAM (2024. godine: 1.480 hiljada BAM) (napomena 11).

Bankarska grupa obezvrjeđenje stečene materijalne imovine koju nije prodala vrši u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka član 32. Odluke.

14. NETO RASHODI UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA ZA OČEKIVANE KREDITNE GUBITKE

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Neto rashodi umanjenja vrijednosti plasmana (napomena 19)	19.892	21.176
Neto rashodi / prihodi umanjenja vrijednosti ostalih potraživanja (napomena 23)	803	249
Neto rashodi / prihodi umanjenja vrijednosti novčanih sredstava (napomena 16 i 17)	(573)	(1.642)
Neto rashodi umanjenja vrijednosti za finansijsku imovinu koja se vrednuje po amortizovanom trošku i po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	311	(3.299)
Neto rashod rezervisanja za stavke vanbilansne aktive	(4.070)	1.862
Neto rashodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za očekivane kreditne gubitke:	16.363	18.346

14. NETO RASHODI UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA ZA OČEKIVANE KREDITNE GUBITKE (nastavak)

Tokom 2025. godine, članice Bankarske grupe su dodatno izdvojile 16.363 hiljadea BAM (2024. godina iznos od 18.346 hiljada BAM) po osnovu umanjenja vrijednosti za bilansnu aktivu i vanbilansne stavke u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Kroz redovne mjesečne obračune i raspoređivanja izloženosti u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika na nivou pojedinačnog klijenta, Bankarska grupa prepoznaje eventualna pogoršanja putem promjene rejtinga klijenta usljed pogoršanja pokazatelja poslovanje, zaustavljanja ili smanjenog obima poslovne aktivnosti, te kašnjenja u plaćanju obaveza prema dobavljačima i bankama, te ih raspoređuje u viši nivoe kreditnog rizika. Na navedeni način se anticipiraju sva pogoršanja i povećanja kreditnog rizika kod klijenta.

15. POREZ NA DOBIT

Tekući porez na dobit za 2025. godinu obračunat je primjenom poreske stope od 10% na oporezivu dobit prikazanu u poreskom bilansu za poreske obveznike u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, i Brčko Distriktu.

Svaka Banka se opredjelila da posebno radi poreske bilanse.

Komponente poreza na dobit za 2025. i 2024. godinu, obračunatog za svaku članicu Bankarske grupe pojedinačno su:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	<i>2025.</i>	<i>2024.</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Tekući porez na dobit	9.062	9.280
Odloženi porez na dobit	(53)	71
Porez na dobit	9.009	9.351

16. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Sredstva kod Centralne banke	265.711	192.179
Blagajna u stranoj valuti	128.185	111.505
Depoziti dati bankama	87.052	174.180
Blagajna u domaćoj valuti	119.038	97.752
Žiro račun poslovne jedinice	2.641	2.739
Tekući računi kod drugih banaka	188.129	60.970
Umanjenje vrijednosti novčanih sredstava	(920)	(1.545)
Ukupno novčanih sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija:	789.836	637.780

Promjene na umanjuju vrijednosti bile su sljedeće:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na početku godine	1.545	3.260
Neto efekat očekivanih kreditnih gubitaka	(625)	(1.715)
Stanje na dan 31. decembar	920	1.545

17. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Obavezna rezerva kod Centralne banke	408.659	368.369
Umanjenje vrijednosti na obaveznu rezervu kod Centralne Banke	(420)	(368)
Ukupno obavezna rezerva kod Centralne banke:	408.239	368.001

Promjene na umanjuju vrijednosti bile su sljedeće:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na početku godine	368	346
Neto efekat očekivanih kreditnih gubitaka	52	22
Stanje na dan 31. decembar	420	368

Obavezna rezerva je izdvojena u skladu sa Odlukama Centralne banke Bosne i Hercegovine o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi, koja propisuje osnovicu za obračun obavezne rezerve, obračunski period, stopu obavezne rezerve, kao i obračun naknade banci za iznos sredstava na računu rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine.

17. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti sredstva izražena. Osnovicu u domaćoj valuti za obračun obavezne rezerve u BAM čine depoziti i pozajmljena sredstva u BAM. Deviznu osnovicu za obračun obavezne rezerve u EUR čine depoziti i pozajmljena sredstva u BAM sa valutnom klauzulom i depoziti i pozajmljena sredstva u stranim valutama.

Obavezna rezerva se obračunava prema stanju sredstva koja ulaze u osnovicu za obračun obavezne rezerve, izraženih prema rezidualnom roku dospijea, na kraju svakog radnog dana, u toku obračunskog perioda koji prethodi periodu održavanja. Rezidualni rok dospijea predstavlja preostali rok do dospijea obaveza i pozajmljenih sredstava, gdje je stanje partija na kraju svakog radnog dana koje ulaze u obračun evidentirano u kategorije do jedne i preko jedne godine. Obračunski period (period obračuna obaveznih rezervi) počinje svakog mjeseca prvog, jedanaestog i dvadesetprvog dana, a završava se desetog, dvadesetog i posljednjeg dana u mjesecu. Članice Bankarske grupe su obavezne da nakon svakog obračunskog perioda, a najkasnije u roku od tri dana po isteku perioda obračuna dostave Centralnoj banci Bosne i Hercegovine izvještaj o stanju svojih depozita i pozajmljenih sredstava izraženih u konvertibilnim markama.

Odlukom o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 70/21, 53/22, 81/22, 43/23, 61/23, 54/24, 77/24, 16/25, 54/25, 73/25) definisano je da stopa obavezne rezerve koju primjenjuje Centralna banka BiH iznosi 10% na depozite i pozajmljena sredstva. Obavezna rezerva u EUR se obračunava držanjem 95% KM protuvrijednosti obračunate obavezne rezerve u EUR na računu rezervi u KM i držanjem 5% obračunate obavezne rezerve u EUR na računu rezervi u EUR.

U skladu sa važećom Odlukom, Centralna banka Bosne i Hercegovine obračunava naknadu po stopi +50bp na iznos sredstava obavezne rezerve ako je u pitanju osnovica u domaćoj valuti BAM, na iznos sredstava po osnovu obavezne rezerve ako je u pitanju osnovica u stranoj valuti ili BAM sa valutnom klauzulom naknada se obračunavala po stopi od +30bp, dok se na iznos sredstava iznad obavezne rezerve naknada obračunavala po nultoj stopi.

18. FINANSIJSKA IMOVINA**a) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku**

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Korporativne obveznice	10.257	11.768
Obveznice Republike Srpske	509.810	382.697
Obveznice banaka	5.003	-
Umanjenje vrijednosti	(633)	(457)
Neto vrijednost na dan	524.437	394.008

Korporativne obveznice odnose se na kupljene obveznice privrednog društva Elektrokrajine AD Banja Luka, na period od 10 godina, kamatna stopa 3,5%. Obveznice nisu konvertibilne. Dospijea obveznice je 2031. godina. Obveznice banaka se odnose na obveznice kupljene od Asa banke d.d. Sarajevo, na period od 6 godina, kamatna stopa 6% sa rokom dospijea 2031. godine. Obveznice nisu konvertibilne.

Promjene na umanjenju vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje po amortizovanom trošku bile su sljedeće:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na početku godine	457	2.365
Neto efekat očekivanih kreditnih gubitaka	176	(1.908)
Stanje na dan 31. decembar	633	457

18. FINANSIJSKA IMOVINA (nastavak)**a) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku (nastavak)**

Pregled Obveznica Republike Srpske sa stanjem na dan 31. decembra 2025. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

<i>Naziv HoV</i>	<i>Datum kupovine</i>	<i>Datum dospjeća</i>	<i>Kamatna stopa</i>	<i>Nominalna vrijednost</i>	<i>Stanje na dan</i>
				<i>000 BAM</i>	<i>31.12.2025.</i>
					<i>000 BAM</i>
Obveznice RS (RSBD)	22.07.2022	22.07.2027	4,00%	27.455	27.253
Obveznice RS (RSBD)	26.08.2022	26.08.2027	5,00%	10.483	10.483
Obveznice RS (RSBD)	15.09.2022	15.09.2029	5,00%	4.831	4.831
Obveznice RS (RSBD)	14.10.2022	14.10.2027	5,00%	1.208	1.208
Obveznice RS (RSBD)	23.12.2022	23.12.2027	5,00%	12.010	11.900
Obveznice RS (RSBD)	30.03.2023	30.03.2028	5,50%	31.598	31.400
Obveznice RS (RSBD)	05.05.2023	05.05.2028	5,80%	10.000	10.000
Obveznice RS (RSBD)	25.05.2023	15.09.2029	5,00%	3.000	3.000
Obveznice RS (RSBD)	22.06.2023	22.06.2028	6,10%	96.138	96.138
Obveznice RS (RSBD)	20.09.2023	15.09.2029	5,00%	15.000	15.000
Obveznice RS (RSBD)	29.11.2023	15.09.2029	5,00%	7.000	7.000
Obveznice RS (RSBD)	13.12.2023	13.12.2028	5,80%	10.865	10.777
Obveznice RS (RSBD)	09.02.2024	09.02.2029	6,00%	15.500	15.500
Obveznice RS (RSBD)	08.03.2024	08.03.2029	6,00%	16.783	16.783
Obveznice RS (RSBD)	16.05.2024	15.09.2029	5,00%	8.500	8.500
Obveznice RS (RSBD)	16.05.2024	23.12.2027	5,00%	10.000	10.000
Obveznice RS (RSBD)	16.05.2024	23.02.2028	5,50%	682	682
Obveznice RS (RSBD)	25.12.2024	25.12.2029	6,00%	14.502	14.510
Obveznice RS (RSBD)	05.02.2025	05.02.2030	5,50%	19.764	19.776
Obveznice RS (RSBD)	06.03.2025	06.03.2030	5,50%	18.005	18.016
Obveznice RS (RSBD)	07.05.2025	07.05.2030	5,25%	20.000	19.820
Obveznice RS (RSBD)	03.06.2025	21.06.2027	4,50%	1.450	1.422
Obveznice RS (RSBD)	05.06.2025	03.06.2030	5,50%	30.000	30.019
Trezorski zapisi (RS25)	19.06.2025	18.06.2026	-	10.000	9.840
Obveznice RS (RSBD)	05.09.2025	03.09.2030	5,50%	10.000	10.007
Obveznice RS (RSBD)	13.10.2025	05.04.2029	4,00%	800	755
Trezorski zapisi (RS25)	16.12.2025	15.06.2026	-	50.000	49.190
Obveznice RS (RSBD)	22.06.2023	22.06.2028	6,10%	56.000	56.000
Ukupno				511.574	509.810

18.FINANSIJSKA IMOVINA (nastavak)**a) Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku (nastavak)**

Pregled Obveznica Republike Srpske sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

<i>Naziv HoV</i>	<i>Datum kupovine</i>	<i>Datum dospjeća</i>	<i>Kamatna stopa</i>	<i>Nominalna vrijednost</i>	<i>Stanje na dan</i>
				<i>000 BAM</i>	<i>31.12.2024.</i>
					<i>000 BAM</i>
Obveznice RS (RSBD)	22.07.2022	22.07.2027	4,00%	27.455	27.130
Obveznice RS (RSBD)	26.08.2022	26.08.2027	5,00%	10.483	10.483
Obveznice RS (RSBD)	15.09.2022	15.09.2029	5,00%	4.831	4.831
Obveznice RS (RSBD)	29.11.2023	15.09.2029	5,00%	7.000	7.000
Obveznice RS (RSBD)	25.05.2023	15.09.2029	5,00%	3.000	3.000
Obveznice RS (RSBD)	16.05.2024	15.09.2029	5,00%	8.500	8.500
Obveznice RS (RSBD)	14.10.2022	14.10.2027	5,00%	1.208	1.208
Obveznice RS (RSBD)	23.12.2022	23.12.2027	5,00%	12.010	11.843
Obveznice RS (RSBD)	16.05.2024	23.12.2027	5,00%	10.000	10.000
Obveznice RS (RSBD)	16.05.2024	23.02.2028	5,50%	682	682
Obveznice RS (RSBD)	30.03.2023	30.03.2028	5,50%	31.598	31.319
Obveznice RS (RSBD)	05.05.2023	05.05.2028	5,80%	10.000	10.000
Obveznice RS (RSBD)	22.06.2023	22.06.2028	6,10%	108.155	108.155
Obveznice RS (RSBD)	13.12.2023	13.12.2028	5,80%	10.865	10.751
Obveznice RS (RSBD)	09.02.2024	09.02.2029	6,00%	15.500	15.500
Obveznice RS (RSBD)	08.03.2024	08.03.2029	6,00%	16.783	16.783
Obveznice RS (RSBD)	25.12.2024	25.12.2029	6,00%	14.502	14.512
Obveznice RS (RSBD)	20.09.2023	15.09.2029	5,00%	15.000	15.000
Obveznice RS (RSBD)	22.06.2023	22.06.2028	6,10%	63.000	63.000
Obveznice RS (RSBD)	29.08.2024	16.04.2025	2,00%	13.000	13.000
Ukupno				383.572	382.697

b) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

	<i>31. decembar</i>	<i>31. decembar</i>
	<i>2025.</i>	<i>2024.</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Hartije od vrijednosti za trgovanje	19.070	19.768
Ukupno na dan	19.070	19.768

Hartije od vrijednosti za trgovanje se odnose na vlasničke akcije u domaćim pravnim licima u iznosu od 203 hiljade BAM (2024.: 217 hiljada BAM) i u stranim pravnim licima (MasterCard i Viza) u iznosu od 18.867 hiljada BAM (2024.: 19.551 hiljada BAM).

c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

	<i>31. decembar</i>	<i>31. decembar</i>
	<i>2025.</i>	<i>2024.</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Obveznice Republike Srpske	195.226	154.449
Uč ešća u kapitalu drugih pravnih lica	994	954
Neto vrijednost na dan	196.220	154.403

18. FINANSIJSKA IMOVINA (nastavak)**c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (nastavak)**

Struktura učešća u kapitalu drugih pravnih lica data je u sljedećoj tabeli:

	% učešća	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Banjalučka berza a.d. Banjaluka	9,47%	252	252
Centralni registar HoV a.d. Banjaluka	10%	457	457
Nova Real Estate a.d Banjaluka	9%	3	3
SWIFT		177	171
		889	883
Nerealizovani dobiti / (gubici)		105	71
Učešća u kapitalu, neto		994	954

Pregled Obveznica Republike Srpske sa stanjem na dan 31. decembra 2025. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

NazivHoV	Datum kupovine	Datum dospjeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost 000 BAM	Amortizovana nabavna vrijednost 000 BAM	Nerealizo- vani dobiti / (gubici) 000 BAM	Stanje na dan 31.12.2025. 000 BAM
Obveznice RS (RSBD)	21.06.2017	21.06.2027	4,50%	6.190	6.204	15	6.219
Obveznice RS (RSBD)	04.08.2017	04.08.2027	4,00%	10.000	10.000	(32)	9.968
Obveznice RS (RSBD)	14.03.2022	04.12.2030	3,50%	5.000	5.129	(559)	4.570
Obveznice RS (RSBD)	23.03.2022	25.03.2027	2,70%	10.000	9.919	(87)	9.832
Obveznice RS (RSBD)	21.04.2022	21.04.2027	3,40%	28.922	28.904	(239)	28.665
Obveznice RS (RSBD)	20.05.2022	20.05.2029	3,50%	20.000	19.942	(804)	19.138
Obveznice RS (RSRS)	29.11.2021	29.09.2027	1,50%	420	418	(11)	407
Obveznice RS (RSRS)	29.11.2021	18.12.2028	1,50%	246	244	(11)	233
Obveznice RS (RSRS)	29.11.2021	25.09.2026	1,50%	40	40	(1)	39
Obveznice RS (RSRS)	17.12.2021	05.11.2034	1,50%	842	814	(137)	677
Obveznice RS (RSBD)	31.10.2025	31.10.2030	5,50%	20.000	20.014	(14)	20.000
Obveznice RS (RSBD)	04.12.2025	04.12.2030	5,50%	10.000	10.007	(7)	10.000
Obveznice RS (RSBD)	26.08.2022	26.08.2027	5,00%	5.000	5.000	61	5.061
Obveznice RS (RSBD)	16.09.2022	16.09.2029	5,00%	150	150	-	150
Obveznice RS (RSBD)	14.10.2022	14.10.2027	5,00%	20.000	20.000	244	20.244
Obveznice RS (RSBD)	06.03.2025	06.03.2030	5,50%	10.000	10.000	135	10.135
Obveznice RS (RSBD)	07.05.2025	07.05.2030	5,30%	10.000	9.903	78	9.981
Obveznice RS (RSBD)	08.07.2025	08.07.2030	5,50%	10.000	10.000	42	10.042
Obveznice RS (RSBD)	05.09.2025	05.09.2030	5,50%	10.000	10.000	30	10.030
Obveznice RS (RS25)	23.12.2025	20.03.2026	3,50%	19.835	19.835	-	19.835
Ukupno				196.646	196.523	(1.297)	195.226

18. FINANSIJSKA IMOVINA (nastavak)**c) Finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (nastavak)**

Pregled Obveznica Republike Srpske sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

NazivHoV	Datum kupovine	Datum dospijeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost	Amortizovana nabavna vrijednost	Nerealizovani dobitci / (gubici)	Stanje na dan 31.12.2024.
				000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM
Obveznice RS (RSBD)	21.06.2017	21.06.2027	4,50%	6.190	6.210	1	6.211
Obveznice RS (RSBD)	04.08.2017	04.08.2027	4,00%	10.000	10.000	(2)	9.998
Obveznice RS (RSBD)	16.04.2020	16.04.2025	2,00%	46.633	46.500	(2)	46.498
Obveznice RS (RSBD)	14.03.2022	04.12.2030	3,50%	5.000	5.150	(142)	5.008
Obveznice RS (RSBD)	23.03.2022	25.03.2027	2,70%	10.000	9.866	(14)	9.852
Obveznice RS (RSBD)	21.04.2022	21.04.2027	3,40%	28.921	28.902	(28)	28.874
Obveznice RS (RSBD)	20.05.2022	20.05.2029	3,50%	20.000	19.935	(20)	19.915
Obveznice RS (RSRS)	29.11.2021	25.09.2026	1,50%	81	80	-	80
Obveznice RS (RSRS)	29.11.2021	29.09.2027	1,50%	631	624	6	630
Obveznice RS (RSRS)	29.11.2021	18.12.2028	1,50%	328	322	4	326
Obveznice RS (RSRS)	17.12.2021	05.11.2034	1,50%	936	900	6	906
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	09.06.2025	1,50%	2	2	-	2
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	31.05.2025	1,50%	3	3	-	3
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	24.12.2025	1,50%	1	1	-	1
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	25.09.2026	1,50%	2	2	-	2
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	26.09.2027	1,50%	3	3	(1)	2
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	18.12.2028	1,50%	1	1	-	1
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	22.11.2029	1,50%	2	2	(1)	1
Obveznice RS (RSRS)	24.11.2022	05.03.2031	1,50%	10	10	(1)	9
Obveznice RS (RSRS)	26.08.2022	26.08.2027	5,00%	5.000	4.996	-	4.996
Obveznice RS (RSRS)	16.09.2022	16.09.2029	5,00%	150	150	-	150
Obveznice RS (RSRS)	14.10.2022	14.10.2027	5,00%	20.000	19.984	-	19.984
Ukupno				153.894	153.643	(194)	153.449

Promjene na umanjuju vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje kroz ostali ukupan rezultata bile su sljedeće:

	31. decembar 2025.	31. decembar 2024.
	000 BAM	000 BAM
Stanje na početku godine	162	1.553
Neto efekat očekivanih kreditnih gubitaka	135	(1.391)
Stanje na dan 31. decembar	297	162

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA PO KREDITIMA**a) Pregled po korisnicima kredita**

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
- Preduzeća	1.036.140	1.006.141
- Javna i državna preduzeća	259.611	253.549
- Vlada	298.487	292.415
- Stanovništvo	1.196.287	1.125.429
- Ostali komitenti	30.939	31.121
- Otkupljena potraživanja	3.848	1.096
Kredit i plasmani komitentima (bruto)	2.825.312	2.709.751
Umanjenje vrijednosti	(135.563)	(121.746)
Ukupni krediti plasirani komitentima (neto)	2.689.749	2.588.005

Otkupljena potraživanja u iznosu od 3.826 hiljada BAM se odnose na dugoročna potraživanja od vladinih institucija (2024. godina: 1.096 hiljada BAM) i imaju bezuslovnu garanciju Vlade RS i na otkupljena potraživanja u iznosu od 22 hiljade BAM koja se odnose na dugoročna potraživanja od drugih preduzeća.

b) Koncentracija kredita klijenata

Koncentracija ukupno plasiranih sredstava komitentima od strane Banke, na dan 31. decembar po granama djelatnosti je sljedeća:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Poljoprivreda, lov i ribolov	36.783	28.757
Rudarstvo i industrija	517.195	376.475
Građevinarstvo	198.418	211.780
Trgovina	252.607	268.218
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	38.326	94.398
Transport, skladištenje, telekomunikacije	96.136	82.077
Finansije	98.133	122.945
Trgovina nekretninama	20.490	22.049
Administracija, druge javne usluge	358.989	364.956
Stanovništvo	1.196.287	1.125.430
Ostalo	11.948	12.666
Kredit i plasmani komitentima (bruto)	2.825.312	2.709.751
Umanjenje vrijednosti	(135.563)	(121.746)
Kredit i plasmani komitentima (neto)	2.689.749	2.588.005

Promjene na umanjuju vrijednosti bile su sljedeće:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na početku godine	121.746	115.342
Neto promjene ispravki vrijednosti	19.892	21.176
Računovodstveni otpis kredita	(5.252)	(12.860)
Smanjenje po osnovu prodaje plasmana/otpisa i preuzimanja u stečenu materijalnu aktivnu	(823)	(1.912)
Stanje na dan	135.563	121.746

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA PO KREDITIMA (nastavak)

Članice Bankarske grupe su u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo RS o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, a koja se primjenjuje od 01. januara 2020. godine, u obavezi vršiti računovodstveni otpis bilansne izloženosti u vanbilansnu evidenciju dvije godine nakon što su za navedene izloženosti knjigovodstveno evidentirale očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti i iste su proglasile u potpunosti dospjelom, osim izloženosti po osnovu finansijskog lizinga.

20. MATERIJALNA IMOVINA**a) Nekretnine i oprema**

Promjene na nekretninama i opremi u toku 2025. i 2024. godine prikazani su kako slijedi:

u 000 BAM	Zemljište i poslovne zgrade	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Avansi za osnovna sredstva	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2024.	31.822	63.649	1.316	95	96.882
Nabavke u toku godine	299	-	4.599	-	4.898
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Aktiviranje osnovnih sredstava	37	4.790	(4.865)	-	(38)
Iskorišteni avansi	-	-	-	(717)	(717)
Novi avansi	-	-	-	622	622
Prodaja	-	-	-	-	-
Prenos na zalihe (oprema za donaciju)	-	-	-	-	-
Otpis/rashodovanje/smanjenje	-	(3.829)	-	-	(3.829)
Stanje na dan 31.12.2024.	32.158	64.610	1.050	-	97.818
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2025.	32.158	64.610	1.050	-	97.818
Nabavke u toku godine	-	-	6.868	-	6.868
Reklasifikacija	-	(337)	-	-	(337)
Aktiviranje osnovnih sredstava	47	6.644	(6.691)	-	-
Iskorišteni avansi	-	-	-	(1.788)	(1.788)
Novi avansi	-	-	-	2.001	2.001
Prodaja	-	(1.460)	-	-	(1.460)
Prenos na zalihe (oprema za donaciju)	-	-	-	-	-
Otpis/rashodovanje/smanjenje	-	(3.336)	-	-	(3.336)
Stanje na dan 31.12.2025.	32.205	66.121	1.227	213	99.766
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2024.	3.898	51.915	-	-	55.813
Amortizacija	326	4.336	-	-	4.662
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Prodaja	-	-	-	-	-
Prenos na zalihe (oprema za donaciju)	-	-	-	-	-
Otpis/rashodovanje/isknjižavanje	-	(3.777)	-	-	(3.777)
Stanje na dan 31.12.2024.	4.224	52.474	-	-	56.698
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2025.	4.224	52.474	-	-	56.698
Amortizacija	342	3.972	-	-	4.314
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Prodaja	-	(1.460)	-	-	(1.460)
Prenos na zalihe (oprema za donaciju)	-	-	-	-	-
Otpis/rashodovanje/isknjižavanje	-	(3.279)	-	-	(3.279)
Stanje na dan 31.12.2025.	4.566	51.707	-	-	56.273
SADAŠNJA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2025.	27.639	14.414	1.227	213	43.493
Stanje na dan 31.12.2024.	27.934	12.136	1.050	-	41.120

20. MATERIJALNA IMOVINA (nastavak)**a) Nekretnine i oprema (nastavak)**

Na dan 31. decembar 2025. godine Bankarska Grupa nema građevinske objekte, zemljište, opremu, kao i ostala sredstva založene kao kolaterale za obezbjeđenje kredita ili ostalih finansijskih obaveza, izuzev plasiranih kredita koji su, u skladu sa Ugovorom o zalaganju, založeni u korist IRB-a RS (napomena 25). Članice Bankarske grupe posjeduju vlasničku dokumentaciju za zemljište i poslovne zgrade.

b) Sredstva sa pravom korištenja

Bankarska grupa sa 31. decembrom 2025. godine ima obaveze prema pravnim i fizičkim licima koje proizilaze iz ugovora o zakupu poslovnih prostora i bankomata, a koji se priznaju u skladu sa MSFI 16 na osnovu računovodstvene politike za priznavanje zakupa opisane u napomeni 35.

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na dan 01. januara	12.616	9.575
Povećanje prava zakupa	1.394	5.896
Smanjenje prava zakupa	(1.179)	(5.312)
Amortizacija i isknjižavanje	(1.706)	2.457
Stanje na dan 31. decembra	11.125	12.616

c) Investicione nekretnine

Promjene na investicionim nekretninama u toku 2025. i 2024. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na dan 01. januara	4.478	4.566
Prenos u toku godine	0	38
Otuđenje i rashodovanje	(2.652)	(70)
Usklađivanje vrijednosti	142	(56)
Stanje na dan	1.968	4.478

Fer vrijednost investicionih nekretnina na 31. decembar 2025. godine je 1.968 hiljada BAM (31. decembar 2024. godine: 4.478 hiljada BAM) i utvrđena je od strane ovlaštenih procjenjivača.

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>u 000 BAM</i>	<i>Nematerijalna sredstva</i>	<i>Licene, kupljeni softveri</i>	<i>Nematerijalna ulaganja u pripremi</i>	<i>Avansi za nematerijalna ulaganja</i>	<i>Ukupno</i>
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2024.	12.014	11.592	722	87	24.415
Nova ulaganja (nabavke u toku godine)	-	-	1.997	791	2.788
Aktiviranja u toku godine	144	1.243	(1.387)	-	-
Otpis/rashodovanje/isknjiživanje	-	(52)	-	-	(52)
Iskorišteni avansi u toku godine	-	-	-	(627)	(627)
Stanje na dan 31.12.2024.	12.158	12.783	1.332	251	26.524
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 01.01.2025.	12.158	12.783	1.332	251	26.524
Nova ulaganja (nabavke u toku godine)	-	-	2.600	284	2.884
Aktiviranja u toku godine	2.003	1.400	(3.403)	-	-
Otpis/rashodovanje/isknjiživanje	(167)	(234)	-	-	(401)
Iskorišteni avansi u toku godine	-	-	-	(535)	(535)
Stanje na dan 31.12.2025.	13.994	13.949	529	-	28.472
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2024.	9.690	9.005	-	-	18.695
Amortizacija	800	1.109	-	-	1.909
Otpis/rashodovanje/isknjiživanje	-	(53)	-	-	(53)
Stanje na dan 31.12.2024.	10.490	10.061	-	-	20.551
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 01.01.2025.	10.490	10.061	-	-	20.551
Amortizacija	866	1.065	-	-	1.931
Otpis/rashodovanje/isknjiživanje	(167)	(234)	-	-	(401)
Stanje na dan 31.12.2025.	11.189	10.892	-	-	22.081
SADAŠNJA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2025.	2.805	3.057	529	-	6.391
Stanje na dan 31.12.2024.	1.668	2.722	1.332	251	5.973

Na dan 31. decembra 2025. godine Bankarska grupa nema nematerijalnih ulaganja založenih kao kolaterale za obezbjeđenje kredita ili ostalih finansijskih obaveza.

22. SREDSTVA STEČENA NAPLATOM POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Sredstva stečena naplatom potraživanja	4.024	8.483
Obezvredjenje sredstava stečenih naplatom potraživanja	(3.888)	(8.206)
Stanje na dan (neto)	136	277
	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Sredstva stečena naplatom potraživanja:		
- zemljište	1.061	1.862
- nekretnine	2.661	6.549
- oprema	302	72
Ukupno	4.024	8.483
Obezvredjenje stečene materijalne imovine	(3.888)	(8.206)
Stanje na dan (neto)	136	277

Sredstva stečena naplatom potraživanja se obezvređuju na osnovu njene starosti, odnosno datuma svođenja na tehničku vrijednost u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Tabela kretanja obezvređenja sredstava stečenih naplatom potraživanja:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na početku godine	8.206	7.697
Dodatno obezvređenje u toku godine	-	-
Povećanje ispravki vrijednosti po osnovu zatvaranja potraživanja	1.158	3.862
Smanjenje ispravki vrijednosti po osnovu prodaje i otpisa	(5.476)	(3.353)
Stanje na dan 31. decembar	3.888	8.206

23. OSTALA POTRAŽIVANJA I RAZGRANIČENJA

	<i>31. decembar 2025. 000 BAM</i>	<i>31. decembar 2024. 000 BAM</i>
Potraživanja za kamatu i naknadu	9.740	8.349
Zalihe kancelarijskog i potrošnog materijala	514	699
Otkupljena potraživanja (kratkoročna)	719	-
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu za rentnu štednju	5.121	6.118
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima	(505)	636
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po HoV	13.460	10.633
Razgraničena potraživanja za unaprijed plaćene troškove	1.609	2.148
Razgraničena potraživanja za obračunate prihode	973	1.373
Ostala potraživanja iz poslovnih	52.699	51.930
Ukupno	84.330	81.886
Ispravke vrijednosti	(4.658)	(4.110)
Stanje na dan (neto)	79.672	77.776

Promjene na umanjuju vrijednosti bile su sljedeće:

	<i>31. decembar 2025. 000 BAM</i>	<i>31. decembar 2024. 000 BAM</i>
Stanje na početku godine	4.110	4.197
Neto promjene ispravki vrijednosti	803	249
Računovodstveni otpis	(231)	(323)
Smanjenje po osnovu prodaje/otpisa i preuzimanja u stečenu materijalnu aktivu	(24)	(13)
Stanje na dan 31. decembra	4.658	4.110

24. DEPOZITI KOMITENATA

	<i>31. decembar 2025. 000 BAM</i>	<i>31. decembar 2024. 000 BAM</i>
Depoziti komitenata	3.698.323	3.235.041
Ukupno depoziti komitenata:	3.698.323	3.235.041

a) Depoziti po korisnicima

	<i>31. decembar 2025. 000 BAM</i>	<i>31. decembar 2024. 000 BAM</i>
Banke i bankarske institucije	88.312	89.301
Javna i državna preduzeća	232.948	195.473
Privreda	678.666	604.607
Vanprivreda	189.633	160.235
Vlada i vladine institucije	493.170	440.581
Strana lica	39.164	32.436
Domaća fizička lica	1.976.430	1.712.408
Ukupno obaveze po osnovu depozita na dan	3.698.323	3.235.041

24. DEPOZITI KOMITENATA (nastavak)**b) Depoziti po ročnosti**

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Depoziti po viđenju	2.335.517	1.964.641
Kratkoročni depoziti	863.838	817.395
Dugoročni depoziti	498.968	453.005
Ukupno obaveze po osnovu depozita na dan	3.698.323	3.235.041

Na dan 31. decembar 2025. godine tekuće dospijeće dugoročnih depozita iznosi 754.080 hiljada BAM (2024.: 763.110 hiljada BAM).

25. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Obaveze po uzetim kreditima		
- do godinu dana	44.369	47.066
- preko godinu dana	305.902	322.460
Ukupno obaveze po uzetim kreditima:	350.271	369.526

25. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA (nastavak)

Na dan 31. decembar 2025. godine tekuća dospijeca za obaveze po dugoročnim kreditima iznose 44.369 hiljada BAM (2024. godine: 47.066 hiljada BAM).

Obaveze po dugoročnim kreditima povučenim od fondova kojim upravlja Investiciono razvojna banka Republike Srpske (u daljem tekstu: IRB RS), odnose se na pojedinačne ugovore sa rokovima dospjeca do 25 godina i godišnjom kamatnom stopom od 0,50% do 3,7%, odnosno do 4,31% za CEB kreditnu liniju.

Sredstva su primljena u cilju kreditiranja: poljoprivrede, preduzetnika i preduzeća, početne poslovne aktivnosti za jedinice lokalne samouprave, kao i za stambene kredite stanovništva.

Bankarska grupa je u 2025. godini smanjila kreditiranje iz sredstava IRB RS, tako da obaveze po dugoročnim kreditima povučenim od fondova kojim upravlja IRB RS iznose 350.271 hiljada BAM i u odnosu na 31. decembar 2024. godine su smanjene za 5,21% (2024: 369.526 hiljada BAM).

IRB RS je u skladu sa Pravilima plasmana sredstava po kreditnim linijama i zajmovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ 67/21) definisala u članu 5. tačka 2. i članu 22. stav 3. tačka 4. da IRB RS u ime i za račun fondova kojim upravlja zaključuje okvirni ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji i ugovor o zajmu, a u skladu sa rezultatima finansijske analize posrednika i ugovor o zalaganju sadašnjeg i budućeg portfolija, za plasman sredstava po kreditnim linijama.

S tim u vezi, IRB RS je zaključila sa Bankarskom grupom ugovore o zalaganju kreditnog portfolija i to za sljedeće fondove (datum posljednjeg zalaganja 30. septembar 2021. godine):

1. Fond za razvoj istočnog dijela RS;
2. Fond za razvoj i zapošljavanje RS i
3. Fond stanovanja RS.

Sklopljeni ugovori ne sadrže posebne kovenante.

Po osnovu osiguranja uzetih kredita, Bankarska grupa na 31. decembar 2025. godine ima založenu vrijednost datih kredita u ukupnom iznosu od 129.075 hiljada BAM (na 31. decembar 2024. godine iznosu od 151.783 hiljade BAM). Bankarska grupa na dan 31. decembar 2025. godine nema drugih hipoteka, zaloga ili drugih tereta nad stavkama aktive, izuzev prethodno navedenog.

26. REZERVISANJA NA STAVKE VANBILANSA

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Rezervisanja za vanbilansne stavke	3.402	7.473
Ukupno rezervisanja na stavke vanbilansa:	3.402	7.473

Promjene na rezervisanjima za vanbilansne stavke:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Stanje na početku godine	7.472	5.611
Rezervisanja u tekućoj godini	5.939	7.239
Ukidanje rezervisanja	(10.009)	(5.377)
Stanje na dan	3.402	7.473

27. REZERVISANJA ZA POTENCIJALNE OBAVEZE

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Rezervisanja za otpremnine	934	868
Rezervisanja za sudske sporove	106	159
Rezervisanja za isplate radnicima (bonusi)	128	1.171
Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze	450	635
Stanje na dan 31. decembra	1.618	2.833

Promjene na rezervisanjima za otpremnine, sudske sporove, potencijalne isplate radnicima i ostale potencijalne obaveze:

	<i>Rezervisanja za otpremnine 000 BAM</i>	<i>Rezervisanja za sudske postupke 000 BAM</i>	<i>Rezervisanja za isplate radnicima 000 BAM</i>	<i>Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze 000 BAM</i>	<i>UKUPNO 000 BAM</i>
Stanje na dan 01. januar 2024.	757	176	2.378	641	3.952
Rezervisanja u tekućoj godini (napomena 12)	111	88	1.369	-	1.568
Smanjenje rezervisanja / isplata	-	(105)	(2.576)	(6)	(2.687)
Stanje na dan 31. decembar 2024.	868	159	1.171	635	2.833
Stanje na dan 1. januara 2025.	868	159	1.171	635	2.833
Rezervisanja u tekućoj godini (napomena 12)	66	34	320	450	870
Smanjenje rezervisanja / isplata	-	(87)	(1.363)	(635)	(2.085)
Stanje na dan 31. decembar 2025.	934	106	128	450	1.618

28. OSTALE OBAVEZE I RAZGRANIČENJA

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Razgraničeni prihodi - unaprijed naplaćena naknada	3.225	3.843
Razgraničene obaveze po osnovu kamata na depozite u domaćoj valuti	8.124	7.950
Razgraničene obaveze po osnovu kamata na depozite u stranoj valuti	9.788	7.413
Razgraničene obaveze za ostale obračunate troškove	963	782
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	1.762	1.810
Ostale obaveze - unaprijed naplaćeni anuiteti po kreditima	17.764	12.370
Obaveze po primljenim sredstvima - neraspoređeni priliv	458	1.190
Ostale obaveze po kartičnom poslovanju	934	2.641
Obaveze prema dobavljačima	1.535	1.979
Obaveze po kamatama	274	230
Obaveze za dividend	305	30.305
Obaveze po osnovu poštanskih uputnica	8	98
Obaveze po osnovu poslovnog lizinga - višegodišnjeg zakupa	11.931	13.182
Obaveze po osnovu namjenskih depozita za emitovanje emisija HoV ili preuzimanje akcionarskih društava	77	981
Prolazni i privremeni račun ino banaka za odlive	35	5.664
Ostale obaveze	5.415	6.158
Ukupno ostale obaveze i razgraničenja	62.598	96.596

29. SUBORDINIRANI DUG**Obaveze po osnovu subordiniranog duga:**

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Subordinirani dug		
- u domaćoj valuti	30.800	37.600
Ukupno subordinirani dug:	30.800	37.600

Obaveze po osnovu subordiniranog duga u ukupnom iznosu od 37.600 hiljada BAM su iz 2019. godine (sedma emisija obveznica) i u potpunosti se odnose na Novu banku a.d. Banja Luka. Stanje subordiniranog duga se smanjuje usljed redovne otplate prema otplatnom planu, te na dan 31. decembar 2025. godine iznosi 30.080 hiljada BAM.

Stanje obveznica po osnovu subordiniranog duga nakon povrata	Datum rješenja Komisije HoV RS	Nominalna vrijednost emisije BAM	Broj emitovanih obveznica	Kamatna stopa	Grejs period	Rok dospjeća
Sedma emisija	21.10.2019.	37.600.000	376	3,00%	5 godina	10 god.

Skupština akcionara Banke je dana 20. avgusta 2019. godine donijela Odluku o sedmoj emisiji obveznica javnom ponudom, kojom je izvršena zamjena VI emisije obveznica u iznosu od 37,6 miliona BAM.

Sedmom emisijom obveznica emitovano je 376.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 BAM po obveznici, ukupne nominalne vrijednosti 37.600.000 BAM uz kamatnu stopu 3%, sa rokom dospjeća od 10 godina i grejs periodom od 5 godina. Kupac navedenih obveznica je Investiciono razvojna banka Republike Srpske i fondovi kojima ona upravlja. Na dan 31. decembar 2025. godine tekuće dospijeće subordiniranog duga iznosi 7.520 hiljada BAM.

30. KAPITAL**Struktura kapitala Bankarske grupe**

Struktura ukupnog kapitala Bankarske grupe prikazana je kako slijedi:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Akcijski kapital (obične akcije)	184.638	184.638
Rezerve iz dobiti	20.205	15.903
Revalorizacione rezerve	(5.495)	(4.768)
Neraspoređena dobit iz ranijeg perioda	314.849	248.439
Neraspoređena dobit tekuće godine	109.808	110.712
Ukupno kapital:	624.005	554.924

Akcijski kapital

Ukupan akcijski kapital Bankarske grupe na dan 31. decembar 2025. godine sastoji se od 184.637.768 običnih akcija pojedinačne nominalne vrijednosti 1 BAM (2024.: 184.637.768 obične akcije pojedinačne nominalne vrijednosti 1 BAM).

Skupština akcionara Nove banke je 19. februara 2025. godine donijela Odluku o stavljanju van snage Odluke o isplati dividende iz zadržane dobiti prethodnih godina u iznosu od 30.000 hiljada BAM. U skladu sa Odlukom 30.000 hiljada BAM je vraćeno na poziciju zadržane dobiti.

Skupština akcionara Nove banke je 27. juna 2025. godine donijela Odluku o raspodjeli dobiti, kojom je ostvarena neto dobit za 2024. godinu u iznosu od 86.042 hiljade BAM raspoređena na zakonske rezerve u iznosu od 4.302 hiljada BAM i zadržanu dobiti u iznosu od 81.740 hiljada BAM.

Skupština akcionara Nove banke je 01. avgusta 2025. godine donijela Odluku o isplati dividende iz zadržane dobiti prethodnih godina u iznosu od 70.000 hiljada BAM. Dividenda se raspoređuje srazmjerno na sve akcije Banke a po principu da svakoj akciji pripada isti nominalan iznos od 0,3791207 BAM.

Akcionari Banke na dan 31. decembar 2025. godine su:

Naziv / Prezime i ime	Obične akcije (u 000 BAM)	% učešća običnih akcija
MG MIND DOO	184.638	100,00%
Ukupno	184.638	100,00%

Akcionari Banke na dan 31. decembra 2024. godine su:

Naziv / Prezime i ime	Obične akcije (u 000 BAM)	% učešća običnih akcija
MG MIND DOO	184.078	99,70%
Mladen Vlatko	560	0,30%
Ukupno	184.638	100,00%

30. KAPITAL (nastavak)**Akcijski kapital (nastavak)**

Stanje akcionara evidentirano je kod Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske. Bankarska grupa na dan 31. decembra 2025. godine ima akcionarski kapital u iznosu od 184.637.768 BAM. Članom 34., stav 1 Zakona o bankama Republike Srpske propisan je minimalan iznos novčanog kapitala od 15.000.000 BAM, a članom 37. stav 4. Zakona o bankama Republike Srpske i članom 38. stav 1. i 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka, propisan je minimalni koeficijent adekvatnosti regulatornog kapitala od 12% i način obračuna istog. Na dan 31. decembra 2025. godine, koeficijent adekvatnosti kapitala Bankarske grupe sa revidiranom dobiti obe članice Bankarske Grupe, uzimajući u obzir isključenja po povezanim transakcijama kao i efekte ispravki vrijednosti primjenom Metodologije za procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI 9 za bankarsku grupu, iznosi 22,22%. (2024.: 20,83%).

Rezerve kapitala

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa zakonom i propisima Republike Srpske i Statutom Banke i na dan 31. decembra 2025. godine iznose 20.205 hiljada BAM i u odnosu na 2024. godinu veće su za 4.302 hiljade BAM (2024.: 15.903 hiljade BAM).

Neraspoređena dobit

Neraspoređena dobit na dan 31. decembra 2025. godine iznosi 424.657 hiljada BAM, a obuhvata neraspoređenu dobit iz prethodnog perioda u iznosu od 314.849 hiljada BAM i ostvarenu neto dobit tekućeg perioda u iznosu od 109.808 hiljada BAM.

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2024. godine iznose -5.495 hiljada BAM i formirane su kao rezultat svođenja na tržišnu vrijednost i ispravke vrijednosti ulaganja u hartije od vrjednosti klasifikovanih kao finansijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (2024.: -4.768 hiljada KM).

Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Neto dobit koja se odnosi na vlasnike običnih akcija	109.808	110.712
Ponderisani prosječni broj akcija	184.638	184.638
Zarada po akciji	0,59	0,60

31. VANBILANSNA AKTIVA / PASIVA

U cilju zadovoljenja finansijskih potreba komitenata, Banka odobrava različite vidove garancija i ostalih preuzetih i potencijalnih obaveza. Iako se pomenute obaveze ne priznaju u izvještaju o finansijskoj poziciji, one sadrže kreditni rizik i stoga čine sastavni dio sveukupnog rizika Banke.

Ukupno stanje potencijalnih obaveza je prikazano u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Plative garancije	191.001	148.897
Činidbene garancije	246.573	261.907
Nepokriveni nostro akreditivi	768	25.639
Ostala jemstva	64	64
Neopozive kreditne obaveze	333.732	332.542
Bruto vrijednost na dan 31.12.	772.138	769.049
Rezervisanja na stavke vanbilansa	3.402	(7.473)
Neto vrijednost na dan 31.12.	768.736	761.576

Garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze

Akreditivi i garancije obavezuju Banku da izvrši plaćanje u korist korisnika ukoliko se za to ispune potrebni uslovi. Garancije i „stand-by“ akreditivi nose isti tip rizika za Banku kao i krediti.

Preuzete neopozive obaveze

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorištene odobrene kredite i revolving kredite (kreditne kartice i pozajmice). Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi sa istekom. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći prije povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodne buduće gotovinske odlive.

Ipak, potencijalni kreditni gubitak je manji od ukupnih neiskorištenih obaveza iz razloga što je većina obaveza potencijalna i ista zavisi od ispunjenja određenih uslova od strane klijenta. Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorištenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročno preuzetih obaveza.

32. SUDSKI SPOROVI

Sudski sporovi su zbog prirode bankarskog poslovanja česta pojava. Članice Bankarske grupe su ustanovile protokol za upravljanje sudskim sporovima. Na osnovu analize tužbenog zahtjeva i pravnog savjeta, članice Bankarske grupe vrše procjenu iznosa potencijalnog gubitka po osnovu sudskih sporova. Članice Bankarske grupe rezervišu sredstva za sve negativne efekte koji mogu nastati po sudskim sporovima, odnosno mogu imati uticaj na finansijsku poziciju Bankarske grupe.

Vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv članica Bankarske grupe na dan 31. decembra 2025. godine iznose 6.197 hiljada BAM (31. decembra 2024. godine: 13.339 hiljada KM). U toku 2025. godine, zatvoreni su sudski sporovi od Auto Max doo Prijedor, u vrijednosti od 5.287 hiljada BAM (dva spora), Aqua City i Slobodan Pavlović u vrijednosti od 2.726 hiljada BAM.

Članice Bankarske grupe procjenjuju da u budućim periodima neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu negativnog ishoda sudskih sporova, koji su u toku, veći od iznosa formiranog rezervisanja na dan 31. decembra 2025. godine, u iznosu od 106 hiljada BAM (napomena 27) (31. decembar 2024. godine: 159 hiljada KM).

Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica članice Bankarske grupe su procjenile odgovarajuća rezervisanja na teret rezultata poslovanja u tekućoj i prethodnim godinama.

Bankarska grupa u kontinuitetu prati pravne rizike, te procjenjuje očekivane troškove pravnih postupaka po osnovu kojih formira odgovarajuća rezervisanja.

33. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 24, lica povezana sa Bankom i ključni menadžement Banke čine:

MRS 24.19	Naziv	Opis
MRS 24.19 (a)	Matični subjekti	MG Mind d.o.o. Mrkonjić Grad
MRS 24.19 (b)	Subjekti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad subjektom	Grupa MG Mind
MRS 24.19 (c)(d)(e)	Zavisni subjekti; pridruženi subjekti; zajednički poduhvati u kojima je subjekt učesnik u zajedničkim poduhvatima	Grupa ATOS banka
MRS 24.19 (f)	Ključno upravljačko osoblje subjekta ili njegovog matičnog subjekta	Članovi Nadzornog odbora i Uprave banke te lica povezana sa navedenim članovima grupa Živanović, grupa Berezovski, grupa Milenković, grupa Zrilić, grupa Kesić, grupa Džinić, grupa Adžić, grupa Ljubišić, grupa Topić, grupa Vujinović, grupa Čulić, grupa Miletić, grupa Nenadić, grupa Radanović, grupa Džigumović, grupa Dragić, grupa Obradović, grupa Smiljanić, grupa Ševa, grupa Arbutina, grupa Pjević, grupa Jovanović, grupa Erak, grupa Bjelić, grupa Latinović, grupa Marković, grupa Jovičić, grupa Kovačević, grupa Mihajlović, grupa Kudra, grupa Antić, grupa Božićić, grupa Novaković, grupa Banjac, grupa Gvero, grupa Vilendečić, grupa Manojlović, grupa Ubiparipović, grupa Lakić, grupa Maglov
MRS 24.19 (g)	Ostala povezana lica	Grupa Banika, Grupa Čulić, Grupa Bajić, Ostali mali akcionari

Stanja na kraju godine i efekti transakcija sa članovima Uprave, Nadzornog odbora i ostalim ključnim osobljem i njima povezanim stranama, kao i sa ostalim povezanim licima navedenim u tabeli iznad, prikazani su u sljedećim tabelama:

33. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Izveštaj o finansijskoj poziciji sa stanjem na dan 31. decembar 2025. godine:

	<i>Matični subjek</i>	<i>Subjekti sa zajedničkom kontrolom MRS 24, 19. (b)</i>	<i>Zavisni subjekt MRS 24, 19. (c) (d) (e)</i>	<i>Ključni menadžment MRS 24, 19. (f)</i>	<i>Ostala povezana lica MRS 24, 19. (g)</i>	<i>Ukupno</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
AKTIVA						
Kredit i potraživanja po kreditima	34.529	31.551	3.000	4.583	0	73.663
Ostala potraživanja i AVR	2.939	22	4	357	0	3.322
Poslovna aktiva	37.468	31.573	3.004	4.940	0	76.985
Vanbilans- neopozive obaveze	4.416	4.058	82	548	0	9.104
Vanbilans- potencijalne obaveze	5.031	5.031	0	910	0	10.972
Vanbilansna aktiva	9.447	9.089	82	1.458	0	20.076
UKUPNA AKTIVA	46.915	40.662	3.086	6.398	0	97.061
PASIVA						
Obaveze						
Depoziti komitenata	434	5.750	974	3.855	217	11.230
Ostale obaveze i PVR	625	1.199	6	41	2	1.873
Rezervisanja na stavke vanbilansa	7	12	5	1	0	25
Poslovna pasiva	1.066	6.961	985	3.897	219	13.128
Vanbilans- neopozive obaveze	4.416	4.058	82	548	0	9.104
Vanbilans- potencijalne obaveze	5.031	5.031	0	910	0	10.972
Vanbilansna pasiva	9.447	9.089	82	1.458	0	20.076
UKUPNA PASIVA	10.513	16.050	1.067	5.355	219	33.204

Izveštaj o finansijskoj poziciji za godinu koja se završila 31. decembra 2024. godine:

	<i>Matični subjek</i>	<i>Subjekti sa zajedničkom kontrolom MRS 24, 19. (b)</i>	<i>Zavisni subjekt MRS 24, 19. (c) (d) (e)</i>	<i>Ključni menadžment MRS 24, 19. (f)</i>	<i>Ostala povezana lica MRS 24, 19. (g)</i>	<i>Ukupno</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
AKTIVA						
Kredit i potraživanja po kreditima	45.289	37.197	2.203	5.210	-	89.899
Ostala potraživanja i AVR	1.334	20	6	455	-	1.815
Poslovna aktiva	46.623	37.217	2.209	5.665	-	91.714
Vanbilans- neopozive obaveze	2.972	3.147	49	761	-	6.929
Vanbilans- potencijalne obaveze	8.148	2.973	-	318	-	11.439
Vanbilansna aktiva	11.120	6.120	49	1.079	-	18.368
UKUPNA AKTIVA	57.743	43.337	2.258	6.744	-	110.082
PASIVA						
Obaveze						
Depoziti komitenata	424	7.811	390	4.324	178	13.127
Ostale obaveze i PVR	944	1.530	3	51	1	2.529
Rezervisanja na stavke vanbilansa	29	-	15	1	-	45
Poslovna pasiva	1.397	9.341	408	4.376	179	15.701
Vanbilans- neopozive obaveze	2.972	3.147	49	761	-	6.929
Vanbilans- potencijalne obaveze	8.148	2.973	-	318	-	11.439
Vanbilansna pasiva	11.120	6.120	49	1.079	-	18.368
UKUPNA PASIVA	12.517	15.461	457	5.455	179	34.069

33. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)**Izveštaj o bilansu uspjeha poslovne 2025. godine:**

	<i>Matični subjek</i>	<i>Subjekti sa zajedničkom kontrolom MRS24, 19. (b)</i>	<i>Zavisni subjekt MRS 24, 19. (c) (d) (e)</i>	<i>Ključni menadžment MRS 24, 19. (f)</i>	<i>Ostala povezana lica MRS 24, 19. (g)</i>	<i>Ukupno</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Prihodi od kamata	1.490	1.433	116	218	-	3.257
Rashodi od kamata	(1)	(83)	(4)	(40)	(1)	(129)
Neto prihodi od kamata	1.489	1.350	112	178	(1)	3.128
Neto prihodi od naknada i provizija	334	176	22	79	-	611
Ostali poslovni prihodi	0	12	0	129	-	141
Ostali operativni i rashodi iz poslovanja	(9)	(621)	(1)	(2)	-	(633)
Umanjenje vrijednosti	(63)	(19)	208	3	-	129
Dobit tekuće godine	1.751	898	341	387	(1)	3.376

Izveštaj o bilansu uspjeha poslovne 2024. godine:

	<i>Matični subjek</i>	<i>Subjekti sa zajedničkom kontrolom MRS24, 19. (b)</i>	<i>Zavisni subjekt MRS 24, 19. (c) (d) (e)</i>	<i>Ključni menadžment MRS 24, 19. (f)</i>	<i>Ostala povezana lica MRS 24, 19. (g)</i>	<i>Ukupno</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Prihodi od kamata	1.506	1.088	109	237	-	2.940
Rashodi od kamata	(9)	(59)	(5)	(38)	(1)	(112)
Neto prihodi od kamata	1.497	1.029	104	199	(1)	2.828
Neto prihodi od naknada i provizija	197	199	12	87	1	496
Ostali poslovni prihodi	-	3	-	75	-	78
Ostali operativni i rashodi iz poslovanja	(70)	(449)	(1)	(8)	-	(528)
Umanjenje vrijednosti	(160)	(52)	9	183	-	(20)
Dobit tekuće godine	1.464	730	124	536	-	2.854

Bruto plate isplaćene članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Banke su kako slijedi:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	<i>2025.</i>	<i>2024.</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Uprava Banke	1.352	1.351
Nadzorni odbor i Odbor za reviziju	388	387
Ukupno	1.740	1.738

U 2025. godini članica Bankarske grupe ATOS bank je uplatila doprinose u penzijski fond za ključno rukovodstvo u iznosu 251 hiljada KM (2024.: 219 hiljada KM).

34. PORESKI RIZICI

Obzirom da Bankarska grupa posluje na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine (oba entiteta i Brčko distrikt BiH) u obavezi je da primjenjuje zakone iz oblasti poreza koji važe u sve tri jurisdikcije. Porezi koji se plaćaju obuhvataju porez na dobit i porez na dohodak. U regulativi koja se primjenjuje u poreskim jurisdikcijama postoji različitost u primjeni, dok su propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone postoji ograničen broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju između državnih i entitetskih ministarstava i institucija u vezi sa pravnom implementacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa.

Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrole od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje strogih kazni i zateznih kamata.

U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreskih obaveza je pet godina, što znači da poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala. Kao rezultat toga transakcije koje se odnose na obračune i plaćanja obaveza po porezima mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu budu značajniji od onih u zemljama sa razvijenim poreskim sistemom.

U toku 2025. godine članice Bankarske grupe nisu imale poreskih kontrola.

35. LIZING

Zakup se odnosi na zakup poslovnica od pravnih i fizičkih lica, kao i na zakup po osnovu prostora za ugradnju bankomata.

Trošak zakupnina je knjižen kroz pozicije kamata, amortizacije i zakupa to je prikazano u sljedećoj tabeli:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	<i>2025.</i>	<i>2024.</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
Rashodi kamata (napomena 7)	452	395
Amortizacija sredstava u zakupu (napomena 12)	2.628	2.617
Trošak zakupnina (napomena 12)	819	733
Ukupno	3.899	3.745

Dospijeće lizing obaveze:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i>	
	<i>2025.</i>	<i>2025.</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
- do 1 godine	2.440	2.678
- preko 1 godine	9.489	10.582
Ukupno	11.929	13.260

35. LIZING (nastavak)

Buduće ukupne očekivane naplate po osnovu ugovora kada se Bankarska grupa javlja kao zakupodavac prikazana su u narednoj tabeli:

	<i>Godina koja se završila 31. decembra</i> 2025.	<i>2024.</i>
	000 BAM	000 BAM
Do 1 godine	398	520
Između 1 i 5 godina	507	171
Preko 5 godina	-	-
Ukupno	905	691

36. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Na globalnom nivou u 2025. godini ekonomija je pokazala neočekivanu otpornost uprkos trgovinskim tenzijama, novim tarifama (posebno SAD-Kina), geopolitičkim rizicima. Procjenjuje se da je 2025. godina bila bolja od očekivanja, ali da se rast u 2026. godini polako usporava. Očekuje se da će svjetska ekonomija rasti za 3,3% u 2026. i za 3,2% u 2027. godini, prema procjeni IMF-a od januara 2025. godine. Pored toga, IMF očekuje da će inflacija nastaviti da usporava na globalnom nivou, s tim da će u Sjedinjenim američkim državama inflacija da se vrati na ciljani nivo postupno. Ključni rizici na globalnom nivou u narednom periodu ostaju rizici vezani za tehnološka očekivanja i geopolitički poremećaji.

Tokom 2025. godine ECB je nastavila trend smanjenja ključne kamatne stope koji je započeo sredinom 2024. godine. Ukupno je, u toku 2025. godine, ECB četiri puta smanjivala ključnu kamatnu stopu za 25 bps, posljednji put 11.06.2025. godine od kada se ključna kamatna stopa održava na nepromijenjenom nivou.

Promjena EURIBOR-a je slijedila promjenu ključne kamatne stope ECB, tako da je do sredine 2025. godina EURIBOR opadao, dok se poslije toga uz određene fluktuacije na dnevnom nivou EURIBOR stabilizovao.

Prema procjeni MMF-a, Bosna i Hercegovina je 2025. godinu završila sa stopom rasta realnog GDP-a od 2,4%, a posljednja projekcija za 2026. godinu je rast realnog GDP-a po stopi od 2,7%. U pogledu inflacije, procjena MMF-a je da će u 2026. godinu u Bosni i Hercegovini nivo inflacije biti 2,6%.

Prosječna neto plata isplaćena u decembru 2025. godine u Republici Srpskoj iznosila je 1.580 BAM i veća je za 1,1% nominalno, a realno za 0,9% u odnosu na prethodni mjesec. U odnosu na isti mjesec prošle godine prosječna neto plata nominalno je veća za 9,9%, a realno za 5,3%.

Bankarski sistem Republike Srpske je tokom 2025. godine bio stabilan i adekvatno kapitalizovan, a likvidnost i profitabilnost su na zadovoljavajućem nivou.

Bankarski sektor Republike Srpske čini značajan dio ukupnog bankarskog sistema Bosne i Hercegovine. U vlasničkoj strukturi kapitala banaka dominantno je učešće stranog vlasništva.

Bankarski sektor počiva na tradicionalnim i visoko regulisanim depozitno-kreditnim poslovima. Od početka 2025. godine su nastavljene aktivnosti koje su se i ranije sprovodile, a koje pored intenzivnih aktivnosti na tumačenju usvojene zakonske regulative, uključuju intenzivno jačanje kapaciteta kontrolora, posebno na SREP metodologiji, razvoju okvira za nadzorno stres testiranje, restrukturiranju banaka i poboljšanju regulatornih zahtjeva za klasifikaciju aktive banaka (primjena MSFI 9). Sve gore navedeno uslovalo je dodatno angažovanje banaka na dostavljanju znatno većeg obima podataka i izvještaja po zahtjevu regulatora.

Bankarski sektor obavlja funkciju platnog prometa u zemlji i inostranstvu i ima značajnu ulogu u sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Banke i druge finansijske organizacije konstantno rade na usklađivanju poslovanja sa zahtjevima Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, tako da se može reći da je postignuta sistematičnost u ovom segmentu poslovanja, a unaprijeđena je i saradnja sa drugim nadzornim i kontrolnim institucijama.

Banke i druge finansijske organizacije kontinuirano unapređuju i modernizuju poslovanje, sa ciljem prilagođavanja bankarskih proizvoda i usluga potrebama korisnika.

Takođe, kontinuirano se provode aktivnosti na implementaciji odredbi Zakona o bankama Republike Srpske koje regulišu obezbjeđenje zaštite prava korisnika finansijskih usluga.

U skladu sa gore navedenim izmjenama, Banka će u cilju unapređenja kvaliteta poslovanja i održavanja stabilnosti, u narednom periodu svoje aktivnosti usmjeriti na:

- oprezno i kvalitetno poslovanje i kapitalno jačanje kroz zadržavanje dijela dobiti,
- kontrolu nivoa dospjelih potraživanja, a posebno nekvalitetnih kredita, te dodatne aktivnosti za efikasniju naplatu i unapređenje sistema ranog prepoznavanja pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija,
- kontinuirano unapređenje sistemu upravljanja rizicima, posebno kreditnim, kamatnim i rizikom likvidnosti.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

37.1 Uvod

Osnovni preduslov za uspješno bankarsko poslovanje je upravljanje rizikom, a koje obuhvata: proces neprekidnog identifikovanja, mjerenja i praćenja, definisanja i uspostavljanja ograničenja rizika i primjenu drugih vrsta kontrola i nadzora. Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Bankarske grupe i svaki pojedinac u Bankarskoj grupi je, u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku i upravljanje istim. Bankarska grupa je u osnovi izložena kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku. Osim toga, Bankarska grupa posebno prati operativne rizike, rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, rizik ulaganja Bankarske grupe u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i uticaj rizika koji se odnose na zemlju porijekla lica kome je Bankarska grupa izložena. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obavještanje organa upravljanja Bankarske grupe o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promjene u okruženju, tehnologiji i industriji. Bankarska grupa prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

Na nivou Bankarske grupe osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sljedeći organi/tijela:

Nadzorni odbor nadređene Banke:

Nadzorni odbor nadređene Banke je odgovoran za sveobuhvatni pristup upravljanju rizicima, kao i za definisanje strategije i principa upravljanja rizicima. S ciljem efikasnog upravljanja rizicima i uspostavljanja efikasne organizacione strukture za upravljanje rizicima, Nadzorni odbor je dužan da:

- donese usklađene politike, procese i sisteme rukovođenja i upravljanja na konsolidovanoj osnovi, te da ih periodično procjenjuje, a najmanje jednom godišnje,
- uspostavi strukturu bankarske grupe i okvir za korporativno upravljanje sa jasno definisanim ulogama i odgovornostima,
- uspostavi adekvatnu upravljačku i rukovodnu strukturu članica bankarske grupe koja će biti adekvatna riziku kojem je izložena grupa, njeno poslovanje i pojedinačne članice,
- nadzire poslovanje članica bankarske grupe, aktivnosti organa upravljanja i rukovođenja članica grupe, kao i poštovanje regulatornih i zakonskih obaveza,
- nadzire upravljanje rizicima koji utiču ili bi mogli uticati na članice bankarske grupe, a posebno one rizike koji su identifikovani kao značajni za bankarsku grupu,
- usvoji adekvatne politike i procedure, odnosno obezbijedi efikasno funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola koji će omogućiti adekvatno upravljanje rizicima u svim strukturama poslovanja članica bankarske grupe,
- osigura da uprava i nosioci ključnih funkcija imaju odgovarajuće znanje, sposobnost i stručnost kako bi u potpunosti razumjeli i pratili organizacionu strukturu bankarske grupe, strategiju rizika i sklonost preuzimanju rizika bankarske grupe, te adekvatno upravljali rizicima,
- obezbijedi uspostavljanje adekvatnog sistema razmjene informacija između članica grupe, kako bi se adekvatno upravljalo rizicima bankarske grupe i svake pojedine članice, te obezbijedio odgovarajući nadzor bankarske grupe,
- obezbijedi razmjenu informacija u slučaju vanrednih situacija između članica bankarske grupe, kao i izvještavanje nadležnih regulatornih tijela,
- uspostavi adekvatan sistem informisanja nadzornog odbora o okolnostima i promjenama iz unutrašnjeg i vanjskog okruženja koje imaju ili bi mogle imati negativan uticaj na finansijsko stanje matičnog ili zavisnog društva i dovesti do prekoračenja okvira o minimalnim zahtjevima za upravljanjem kreditnim, operativnim, tržišnim rizicima, rizikom likvidnosti i drugim značajnim rizicima,
- obezbijedi okvir za korporativno upravljanje bankarskom grupom sa ciljem identifikacije, sprečavanja i rješavanja potencijalnih i eventualnih sukoba interesa unutar grupe, neadekvatne transakcije između članica grupe, prelijevanje rizika i dr.,

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.1 Uvod (nastavak)

- obezbijedi da članovi bankarske grupe dostavljaju banci potrebne podatke, neophodne za provođenje procesa konsolidacije, kao i da obezbijedi dostavljanje konsolidovanih finansijskih i drugih izvještaja propisanih Zakonom i podzakonskim aktima,
- usvoji jasnu strategiju i politiku za nova kapitalna ulaganja i širenje grupe, te prilikom donošenja odluka o novim kapitalnim ulaganjima obezbijedi jasne i efikasne kriterijume odlučivanja s ciljem da se ne naruši postojeći nivo rizika grupe i rizik banke zadrži na propisanom nivou,
- da u procesu uspostavljanja ili promjene organizacione strukture bankarske grupe obezbijedi poštovanje regulatornih zahtjeva, zahtjeva finansijskog izvještavanja, zahtjeva internih politika, procesa i sistema unutrašnjih kontrola i dr.,
- da u slučaju proizvodnih, komercijalnih odnosno finansijskih transakcija čiji rizik utiče ili može uticati na bankarsku grupu ili njenu pojedinačnu članicu obezbijedi adekvatne sisteme i procese informisanja sa ciljem adekvatnog upravljanja rizikom bankarske grupe,
- obezbijedi adekvatne procedure za upravljanje rizicima, procedure interne revizije i interne kontrole koje odgovaraju aktivnostima bankarske grupe, kao i njihovo praćenje i ažuriranje.

Odbor za rizike nadređene Banke

Odbor za rizike nadređene Banke u potpunosti razumije i prati sprovođenje Strategije i Politike upravljanja rizicima Bankarske grupe, kao i rizični profil Bankarske grupe i sklonost ka preuzimanju rizika.

Uprava nadređene Banke

Uprava nadređene banke je odgovorna za provođenje ciljeva ovog dokumenta i osigurava uspostavljanje efikasnog procesa konsolidacije bankarske grupe putem:

- organizacione strukture,
- uspostavljanja razgraničenja nadležnosti i odgovornosti,
- osiguranja odgovarajućeg nivoa dostupnih kompetencija,
- uspostavljanja sistema unutrašnjih kontrola,
- osiguranja redovnog revidiranja usvojenih internih akata,
- uspostavljanja organizacione kulture i
- dužna je obezbijediti upotrebu odgovarajućih metoda za mjerenje/procjenu značajnih rizika,
- dužna je detaljno propisati interne akte koji definišu predmetnu oblast,
- održavati adekvatan sistem informisanja Nadzornog odbora.

Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO) nadređene Banke

Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO odbor) ima sveobuhvatnu odgovornost za razvoj strategije upravljanja rizicima i implementacije principa, okvira, politika i limita. Odbor je odgovoran za fundamentalne nalaze po pitanju rizika kao i za upravljanje i praćenje relevantnih odluka vezanih za sve vrste rizika. Prateći trendove pojedinih vrsta rizika, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom daje prijedloge i mjere za poboljšanje istih

Odbor za reviziju nadređene Banke

Odbor za reviziju je odgovoran za nadzor i angažovanje eksterne revizorske firme koja će obaviti reviziju konsolidovanih godišnjih finansijskih izvještaja. Odbor za reviziju Nadzornom odboru i Skuštini akcionara prezentuje kompletnu reviziju godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja. Pored navedenog, Odbor za reviziju je dužan nadgledati poslove interne revizije.

Sektor za upravljanje rizicima i kontrolu nadređene Banke

Sektor za upravljanje rizicima i kontrolu inicira i predlaže usvajanje te prati i kontroliše adekvatnu primjenu Strategije i Politike upravljanja rizicima bankarske grupe. Sektor za upravljanje rizicima i kontrolu odgovoran je za nadzor nad funkcionisanjem metoda i postupaka za upravljanje rizicima. Prati i kontroliše adekvatnu primjenu ove Politike.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.1 Uvod (nastavak)

Sektor za procjenu kreditnog rizika

Osnovna nadležnost Sektora za procjenu kreditnog rizika je procjena kreditnog rizika transakcija čije odobranje je u nadležnosti Nadzornog odbora nadređene banke i praćenje koncentracije izloženosti kreditnom riziku na konsolidovanom nivou za bankarsku grupu.

Sektor za procjenu kreditnog rizika odgovoran je za upravljanje kreditnim rizikom s ciljem minimiziranja troška istog na nivou Banke kroz procjenu kreditnog rizika pri preuzimanju novih izloženosti u kreditnom portfoliju.

Segment za internu reviziju nadređene Banke

Za ocjenu adekvatnosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola u ovoj oblasti odgovoran je Segment za internu reviziju.

Uloga interne revizije je da primjenom sistematičnog i discipliniranog pristupa ocjeni i poboljša efikasnost procesa upravljanja rizicima, sistema internih kontrola, usklađenost poslovanja i upravljanje procesima na nivou bankarske grupe.

Upravljanje procesima na nivou bankarske grupe se vrši kroz definisanje internih akata (povelje, politike i metodologije rada interne revizije) na nivou bankarske grupe, učestvovanja u odabiru kadrova Interne revizije članica bankarske grupe, uključenost u identifikaciji rizika i donošenja plana revizije za narednu godinu članica bankarske grupe, kao i prilikom eventualnih rebalansa godišnjeg plana članica bankarske grupe, Izvještavanja u periodičnoj formi (najmanje na kvartalnom nivou) članica bankarske grupe, vršenje revizije kontrole kvaliteta rada članica bankarske grupe.

Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije nadređene banke u bankarskoj grupi imaju pravo uvida u poslovne knjige, finansijske izvještaje i svu dokumentaciju banke i njenih podređenih članica, kao i članova iste bankarske grupe, te da bez ograničenja vrše nadzor nad poslovanjem banaka članica bankarske grupe

Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja i SPN i FTA

Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja i SPN i FTA je odgovoran za praćenje i procjenu rizika usklađenosti sa zakonima, preporukama i propisima, te međusobnu usaglašenost internih akata kojima se definiše upravljanje rizicima.

Osnovni zadatak funkcije praćenja usklađenosti poslovanja prema Odluci o sistemu upravljanja u banci ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 62/21, 26/22, 35/23, 106/25) je:

1. Praćenje usklađenosti poslovanja Banke sa Zakonom o bankama, propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske i drugim propisima i standardima opreznog bankarskog poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i drugim aktima kojima se uređuje poslovanje Banke.
2. Identifikovanje propusta i procjena rizika kao posljedice neusklađenosti poslovanja Banke, te uključivanje rizika usklađenosti u ICAAP bankarske grupe,
3. Savjetovanje uprave Banke i drugih odgovornih lica o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informacije o aktuelnostima iz tih područja, a koje su u vezi sa poslovanjem bankarske grupe
4. Procjenu efekata koje će na poslovanje Banke imati izmjene relevantnih propisa.

Organizaciona struktura upravljanja rizicima je uspostavljena tako da je funkcija upravljanja rizicima funkcionalno i organizaciono odvojena od funkcije preuzimanja rizika, te je jasno utvrđena podjela posla kao i odgovornosti i dužnosti zaposlenih poštujući načela sukoba interesa.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima

Sektor za upravljanje rizicima i kontrolu nadređene banke:

Osnovna nadležnost:

- razvoj i uspostavljanje sistema upravljanja rizicima na nivou bankarske grupe, kroz definisanje strategije i politike upravljanja rizicima, i okvira za risk apetit bankarske grupe, te praćenje ključnih risk pokazatelja na nivou bankarske grupe,
- upravljanje procesom interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP), procesom interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) i procesom izrade Plana oporavka Banke,
- održavanje i unapređenje metoda, modela i alata za upravljanje, kreditnim, operativnim i tržišnim, rizikom likvidnosti i ostalim integrisanim rizicima.

Sektor za procjenu kreditnog rizika nadređene banke:

Osnovna nadležnost je procjena kreditnog rizika transakcija čije odobravanje je u nadležnosti Nadzornog odbora nadređene banke i praćenje koncentracije izloženosti kreditnom riziku na konsolidovanom nivou za bankarsku grupu.

Interni akti koji su u nadležnosti sektora a koji su bitni za ispunjenje zahtjeva na konsolidovanoj osnovi na nivou bankarske grupe:

1. Kreditna politika bankarske grupe,
2. Program upravljanja kreditnim rizikom bankarske grupe.

Upravljanje rizicima i sistemi izvještavanja

Rizici Bankarske grupe se mjere korišćenjem metoda koji odražava i očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procjenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste vjerovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na politici, procedurama, definisanim i uspostavljenim limitima. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Bankarske grupe, kao i nivo rizika koji je Bankarska grupa spremna da prihvati. Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici. Ove informacije se prezentuju Upravi i Nadzornom odboru nadređene Banke. Izvještaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, mjerenje tržišnog rizika, pokazatelje likvidnosti i drugo.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izvještavanja (nastavak)

Koncentracije kreditnog rizika mogu da nastanu kada je određeni broj strana uključen u slične poslovne aktivnosti, ili posluju u istom regionu, ili kada imaju slične ekonomske karakteristike tako da se očekuje, da njihova mogućnost da ispune svoje obaveze, bude pod uticajem sličnih promjena ekonomske ili druge prirode. Koncentracija ukazuje na relativnu osjetljivost poslovanja Bankarske grupe na promjene koje pogađaju određenu industriju ili geografsko područje.

Kako bi izbjegla prekomjernu koncentraciju rizika, politike i procedure Bankarske grupe sadrže specifične smjernice za razvoj i očuvanje diversifikovanog portfolija. Shodno tome, Bankarska grupa kontroliše i upravlja identifikovanim koncentracijama kreditnog rizika.

37.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da jedna ugovorna strana ne ispuni svoju obavezu i tako izazove finansijski gubitak drugoj strani. Izloženost kreditnom riziku, koji se ispoljava kao nemogućnost naplate kredita i drugih potraživanja sa pripadajućom kamatom u ugovorenim rokovima, Bankarske grupe kontinuirano prati kroz analizu finansijskog stanja i poslovanja korisnika kredita, kao i stepen naplativosti kredita (dnevno, mjesečno i kvartalno praćenje), kontrolu namjenske upotrebe sredstava i procjenu stepena rizičnosti kreditnog portfolija.

U sprovođenju kreditne politike, Bankarska grupa se pridržava određenih principa ustanovljenih poslovnom i kreditnom politikom Bankarske grupe, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti kreditnom riziku.

Cilj Bankarske grupe je da kroz kreditnu politiku i program upravlja kreditnim rizikom, koristeći modele za ocjenu rizika, u najvećoj mogućoj mjeri odobrava plasmane koji nose nizak rizik.

Rizici srodni kreditnom riziku

Članica Bankarske grupe izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, i po osnovu kojih ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Bankarska grupa se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Bankarske grupe prema određenoj grupi dužnika. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada sličnoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promjena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, utvrđuju se mjere bezbjednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja utvrđenih limita.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik****a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku ne uzimajući u obzir kolateral ili druge instrumente zaštite od rizika**

Sljedeća tabela pokazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija izvještaja o finansijskoj poziciji. Maksimalna izloženost je prikazana u neto iznosu ne uzimajući u obzir efekte smanjenja rizika putem kolaterala ili drugih instrumenata zaštite od rizika.

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
AKTIVA		
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	789.836	637.780
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	408.239	368.001
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	524.437	394.008
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	19.070	19.768
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	196.220	154.418
Plasmani drugim bankama	175	233
Kreditni i potraživanja po kreditima	2.689.749	2.588.005
Ostala potraživanja i razgraničenja	79.158	77.077
Ukupno	4.706.884	4.239.290
Potencijalne obaveze	418.594	434.990
Neopozive obaveze	350.142	326.586
Ukupno	768.736	761.576
Ukupna izloženost riziku	5.475.620	5.000.866

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrijednosti prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promjena fer vrijednosti.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku**

Koncentracijom rizika se upravlja postavljanjem limita kreditne izloženosti u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije. Maksimalna kreditna izloženost prema pojedinačnom/grupi klijentu/klijenata na dan 31. decembar 2025. godine iznosi 103.342 hiljada BAM (17,67% osnovnog kapitala na konsolidovanom nivou (2024.: 105.273 hiljade BAM, 19,68% priznatog kapitala na konsolidovanom nivou).

Finansijska sredstva Bankarske grupe prije i nakon uzimanja u obzir sredstava obezbjeđenja i ostalih sredstava zaštite od kreditnog rizika prikazane su u sljedećim tabelama na dan 31. decembar 2025. i 2024. godine:

31. decembar 2025.	Maksimalna izloženost 000 BAM	Depoziti 000 BAM	Nekretnine 000 BAM	Izloženost nakon kolaterala 000 BAM
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	789.836			789.836
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	408.239			408.239
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	524.437			524.437
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	19.070			19.070
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	196.220			196.220
Plasmani drugim bankama	175			175
Kredit i dospjela potraživanja po kreditima	2.689.749	8.163	786.909	1.894.677
Ostala potraživanja i AVR	79.158			79.158
Ukupno	4.706.884	8.163	786.909	3.911.812
Potencijalne i neopozive obaveze	768.736	34.517	82.979	651.240
Ukupno	768.736	34.517	82.979	651.240
Ukupna izloženost riziku	5.475.620	42.680	869.889	4.563.052

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku**

31. decembar 2024.	Maksimalna izloženost 000 BAM	Depoziti 000 BAM	Nekretnine 000 BAM	Izloženost nakon kolateralna 000 BAM
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	637.780	-	-	637.780
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	368.001	-	-	368.001
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	394.008	-	-	394.008
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	19.768	-	-	19.768
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	154.418	-	-	154.418
Plasmani drugim bankama	233	-	-	233
Kreditni i dospjela potraživanja po kreditima	2.588.005	8.277	747.886	1.831.842
Ostala potraživanja i AVR	77.077	-	-	77.077
Ukupno	4.239.290	8.277	747.886	3.483.127
Potencijalne i neopozive obaveze	761.576	36.711	97.262	627.603
Ukupno	761.576	36.711	97.262	627.603
Ukupna izloženost riziku	5.000.866	44.988	845.148	4.110.730

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kolaterali i drugi instrumenti zaštite od rizika

Politikom kolaterala članice Bankarske grupe definišu prihvatljive kolaterale za pojednačne vrste plasmana.

Osnovni tipovi kolaterala su sljedeći:

- Novčani depozit, hartije od vrijednosti, garancije osiguravajućih kuća i banaka, zalog na nepokretnu i pokretnu imovinu i jemstva.

Tržišna vrijednost kolaterala se kontinuirano prati te ukoliko ima potrebe traže se dodatna sredstva obezbjeđenja u fazi odobravanja kao i u toku korišćenja kredita. Članica Bankarske grupe u skladu sa internom metodologijom periodično u toku korišćenja kredita vrši analizu tržišne vrijednosti kolaterala i u skladu sa istom preispituje i usklađuje umanjenje vrijednosti.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Kvalitetom finansijskih sredstava Bankarska grupa upravlja koristeći klasifikaciju plasmana zasnovanu na MSFI 9 metodologiji.

Kvalitet plasmana po tipovima sredstava koji se nalaze u izvještaju o finansijskoj poziciji, zasnovanim na razvrstavanju po nivoima kreditnog rizika (Stage-evima) posmatrano po tipovima klijenata, klasama rejtinga i danima kašnjenja sa posebnim akcentom na kredite, za 2025. i 2024. godinu prikazan je sljedećim tabelama:

31. decembar 2025. godine						(U 000 BAM)
Banke/ostali komitenti	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2025.
Plasmani drugim bankama	176					176
Kreditni i potraživanja po kreditima	2.295.014	428.634	6.282	101.664	13.127	2.825.312
Bruto izloženost	2.295.190	428.634	6.282	101.664	13.127	2.825.488
Umanjenje vrijednosti po kreditima	22.574	37.593	755	75.397	10.175	135.564
Neto izloženost	2.272.616	391.041	5.527	26.267	2.952	2.689.924

POCI imovina se od 1. januara 2020. godine, u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka Agencije za bankarstvo RS, posmatra na nivou pojedinačne izloženosti, a ne na nivou klijenta. POCI imovina može biti raspoređena u nivo kreditnog rizika 2 ili 3 u skladu sa kriterijuma navedene Odluke. POCI imovina se u skladu sa važećom Metodologijom koja je bila na snazi do 31. decembra 2019. godine, razvrstavala u poseban Stage pod nazivom „S3 POCI“. POCI imovina je definisana kao izloženost za koju je u trenutku priznavanja utvrđeno da je njena vrijednost umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja značajnog nivoa kreditnog rizika, odnosno predstavljale su je partije koje su odobrene ili aneksirane u trenutku kada je klijent bio u statusu neizmirenja (default-u). Shodno navedenom Banka je cijelu izloženost klijenta kome je identifikovana POCI imovina razvrstavla u poseban nivo kreditnog rizika „S3 POCI“.

Stupanjem na snagu navedene Odluke, Bankarska grupa je ukinula zasebni nivo kreditnog rizika „S3 POCI“ i izvršila raspored ove imovine u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika. POCI imovina je izloženost za koju je u trenutku priznavanja utvrđeno da je njena vrijednost umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja značajnog nivoa kreditnog rizika.

31. decembar 2024. godine						(U 000 BAM)
Banke/ostali komitenti	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2024.
Plasmani drugim bankama	234	-	-	-	-	234
Kreditni i potraživanja po kreditima	2.267.227	336.691	6.134	105.833	10.277	2.709.751
Bruto izloženost	2.267.461	336.691	6.134	105.833	10.277	2.709.985
Umanjenje vrijednosti po kreditima	22.089	29.339	761	70.320	8.502	121.748
Neto izloženost	2.245.372	307.352	5.373	35.513	1.775	2.588.237

Neto maksimalna izloženost	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Kreditni portfolio (bruto krediti)	2.825.312	2.709.751
Restruktuirani krediti	102.341	65.547
Restruktuirani krediti iskazani kao % kreditnog portfolija	3,62%	2,42%

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Pregled kredita i dospjelih potraživanja po kreditima po segmentima na dan 31. decembar 2025. i 2024. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

31. decembar 2025. godine						(U 000 BAM)
Kreditni i potraživanja po kreditima po segmentima	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2025.
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	15.059	15.838	-	-	-	30.897
Javne institucije	74.293	-	-	-	-	74.293
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	216.700	11.353	588	-	-	228.053
Preduzetnici	25.432	11.655	-	2.662	1.274	39.749
Neprofitne organizacije	1.664	1024	-	11	-	2.699
Stanovništvo	1.048.251	82.496	1.772	26.081	1.890	1.156.828
Druga preduzeće	913.615	306.268	3.922	72.910	9.963	1.292.793
Bruto izloženost	2.295.014	428.634	6.282	101.664	13.127	2.825.312

31. decembar 2024. godine						(U 000 BAM)
Kreditni i potraživanja po kreditima po segmentima	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2024.
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	22.363	-	-	-	-	22.363
Javne institucije	36.452	-	-	-	-	36.452
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	254.732	735	735	1.582	-	257.049
Preduzetnici	25.674	2.711	-	2.989	1.274	31.374
Neprofitne organizacije	8.719	493	-	25	-	9.237
Stanovništvo	1.004.460	63.182	1.543	27.625	1.807	1.095.267
Druga preduzeće	914.827	269.570	3.856	73.612	7.196	1.258.009
Bruto izloženost	2.267.227	336.691	6.134	105.833	10.277	2.709.751

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Pregled umanjena vrijednosti kredita i dospjelih potraživanja po kreditima po segmentima na dan 31. decembar 2025. i 2024. godine prikazan je u narednim tabelama:

31. decembar 2025. godine						(U 000 BAM)
Kredit i potraživanja po kreditima po segmentima	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2025.
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	324	793	-	-	-	1.117
Javne institucije	606	-	-	-	-	606
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	3.434	602	64	-	-	4.036
Preduzetnici	268	730	-	2.556	1.274	3.554
Neprofitne organizacije	20	51	-	11	-	82
Stanovništvo	6.806	5.406	231	21.689	1.811	33.901
Druga preduzeće	11.115	30.011	460	51.141	7.090	92.267
Bruto izloženost	22.573	37.593	755	75.397	10.175	135.563

31. decembar 2024. godine						(U 000 BAM)
Kredit i potraživanja po kreditima po segmentima	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2024.
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	817	-	-	-	-	817
Javne institucije	38	-	-	-	-	38
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	3.571	67	67	504	-	4.142
Preduzetnici	296	138	-	2.817	1.274	3.251
Neprofitne organizacije	63	24	-	9	-	96
Stanovništvo	6.668	4.415	218	21.985	1.745	33.068
Druga preduzeće	10.635	24.695	476	45.005	5.483	80.335
Bruto izloženost	22.088	29.339	761	70.320	8.502	121.747

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Pregled kredita i dospjelih potraživanja po kreditima po klasama rejtinga na dan 31. decembar 2025. i 2024. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

						(U 000 BAM)
31. decembar 2025. godine						
Kredit i potraživanja po kreditima po klasama rejtinga	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2025.
1	479.861	3.100	624	-	-	482.961
2	284.510	11.144	240	-	-	295.654
3	340.260	13.559	2.331	-	-	353.819
4	286.883	18.918	77	-	-	305.801
5	374.291	40.282	180	-	-	414.573
6	346.738	117.329	1910	-	-	464.067
7	54.016	82.183	86	-	-	136.199
8	70.420	100.118	399	-	-	170.538
9	1.074	7.622	435	-	-	8.696
10	-	33.606	-	-	-	33.606
Nema rejtinga	56.961	698	-	-	-	57.659
Default	-	75	-	101.664	13.127	101.739
Bruto izloženost	2.295.014	428.634	6.282	101.664	13.127	2.825.312

						(U 000 BAM)
31. decembar 2024. godine						
Kredit i potraživanja po kreditima po klasama rejtinga	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2024.
1	257.143	7.339	324	-	-	264.482
2	285.287	7.754	289	-	-	293.041
3	435.006	12.349	2.097	-	-	447.355
4	376.515	35.800	51	-	-	412.315
5	344.918	32.208	357	-	-	377.126
6	417.978	22.573	55	-	-	440.551
7	106.137	88.189	97	-	-	194.326
8	44.143	87.952	2.362	-	-	132.095
9	-	5.760	502	-	-	5.760
10	-	36.757	-	-	-	36.757
Nema rejtinga	100	10	-	-	-	110
Default	-	-	-	105.833	10.277	105.833
Bruto izloženost	2.267.227	336.691	6.134	105.833	10.277	2.709.751

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Pregled umanjenja vrijednosti kredita i dospjelih potraživanja po kreditima po klasama rejtinga na dan 31. decembar 2025. i 2024. godine prikazan je u narednim tabelama:

31. decembar 2025. godine						(U 000 BAM)
Kreditni i potraživanja po kreditima po klasama rejtinga	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2025.
1	2.900	193	70	-	-	3.093
2	1.843	558	13	-	-	2.401
3	2.852	949	381	-	-	3.801
4	2.530	949	4	-	-	3.479
5	3.952	3.021	17	-	-	6.973
6	4.795	7.799	126	-	-	12.594
7	775	5.457	5	-	-	6.232
8	2.122	10.142	83	-	-	12.264
9	90	1.049	56	-	-	1.139
10	-	7.299	-	-	-	7.299
Nema rejting	714	103	-	-	-	817
Default	-	74	-	75.397	10.175	75.471
Bruto izloženost	22.573	37.593	755	75.397	10.175	135.563

31. decembar 2024. godine						(U 000 BAM)
Kreditni i potraživanja po kreditima po klasama rejtinga	S1	S2	od čega S2 POCI	S3	od čega S3 POCI	Ukupno 31.12.2024.
1	1.489	389	17	-	-	1.878
2	1.752	413	27	-	-	2.165
3	4.515	887	352	-	-	5.402
4	3.643	1.819	3	-	-	5.462
5	2.649	2.661	81	-	-	5.310
6	4.899	1.196	4	-	-	6.095
7	1.547	8.276	12	-	-	9.823
8	1.592	6.933	183	-	-	8.525
9	-	617	82	-	-	617
10	-	6.146	-	-	-	6.146
Nema rejting	2	2	-	-	-	4
Default	-	-	-	70.320	8.502	70.320
Bruto izloženost	22.088	29.339	761	70.320	8.502	121.747

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Pregled kredita i dospjelih potraživanja po kreditima po danima kašnjenja na dan 31. decembar 2025. i 2024. godine prikazan je u nastavku:

31. decembar 2025. godine – Stage 1 (S1)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2025
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	15.059	-	-	-	15.059
Javne institucije	74.293	-	-	-	74.293
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	216.700	-	-	-	216.700
Preduzetnici	25.206	226	-	-	25.432
Neprofitne organizacije	1.664	-	-	-	1.664
Stanovništvo	1.029.024	19.227	-	-	1.048.251
Druga preduzeća	896.392	17.223	-	-	913.615
Bruto izloženost	2.258.338	36.676	-	-	2.295.014

31. decembar 2024. godine – Stage 1 (S1)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2024
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	22.363	-	-	-	22.363
Javne institucije	36.452	-	-	-	36.452
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	254.712	20	-	-	254.732
Preduzetnici	25.582	92	-	-	25.674
Neprofitne organizacije	8.719	-	-	-	8.719
Stanovništvo	984.423	20.037	-	-	1.004.460
Druga preduzeća	911.114	3.713	-	-	914.827
Bruto izloženost	2.243.365	23.862	-	-	2.267.227

31. decembar 2025. godine – Stage 2 (S2)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2025
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	15.838	-	-	-	15.838
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	11.353	-	-	-	11.353
Preduzetnici	11.585	13	57	-	11.655
Neprofitne organizacije	1.024	-	-	-	1.024
Stanovništvo	69.807	8.807	3.882	-	82.496
Druga preduzeća	297.858	5.607	2.803	-	306.268
Bruto izloženost	407.465	14.427	6.742	-	428.634

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

31. decembar 2024. godine – Stage 2 (S2)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2024
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	-	-	-	-	-
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	735	-	-	-	735
Preduzetnici	2.549	162	-	-	2.711
Neprofitne organizacije	493	-	-	-	493
Stanovništvo	51.610	7.592	3.980	-	63.182
Druga preduzeća	253.198	3.685	12.687	-	269.570
Bruto izloženost	308.585	11.439	16.667	-	336.691

31. decembar 2025. godine – Stage 3 (S3)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2025
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	-	-	-	-	-
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	-	-	-	-	-
Preduzetnici	224	30	-	2.408	2.662
Neprofitne organizacije	-	-	-	11	11
Stanovništvo	4.964	517	286	20.314	26.081
Druga preduzeća	14.559	30	11570	46.751	72.910
Bruto izloženost	19.747	577	11.856	69.484	101.664

31. decembar 2024. godine – Stage 3 (S3)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2024
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	-	-	-	-	-
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	-	-	-	1.582	1.582
Preduzetnici	400	-	409	2.180	2.989
Neprofitne organizacije	-	-	-	25	25
Stanovništvo	5.114	702	615	21.194	27.625
Druga preduzeća	15.891	49	125	57.547	73.612
Bruto izloženost	21.405	751	1.149	82.528	105.833

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Pregled umanjenja vrijednosti kredita i dospjelih potraživanja po kreditima, po stage-vima i po danima kašnjenja na dan 31. decembar 2025. i 2024. godine prikazan je u sljedećim tabelama:

31. decembar 2025. godine – Stage 1 (S1)					(U 000 BAM)
Umanjenje vrijednosti plasmana ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2025
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	324	-	-	-	324
Javne institucije	606	-	-	-	606
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	3.434	-	-	-	3.434
Preduzetnici	265	3	-	-	268
Neprofitne organizacije	20	-	-	-	20
Stanovništvo	6.625	181	-	-	6.806
Druga preduzeća	10.851	264	-	-	11.115
Bruto izloženost	22.125	448	-	-	22.573

31. decembar 2024. godine – Stage 1 (S1)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2024
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	817	-	-	-	817
Javne institucije	38	-	-	-	38
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	3.571	0	-	-	3.571
Preduzetnici	295	1	-	-	296
Neprofitne organizacije	63	-	-	-	63
Stanovništvo	6.461	207	-	-	6.668
Druga preduzeća	10.591	44	-	-	10.635
Bruto izloženost	21.836	252	-	-	22.088

31. decembar 2025. godine – Stage 2 (S2)					(U 000 BAM)
Umanjenje vrijednosti plasmana ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2025
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	793	-	-	-	793
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	602	-	-	-	602
Preduzetnici	726	1	3	-	730
Neprofitne organizacije	51	-	-	-	51
Stanovništvo	4.362	695	349	-	5.406
Druga preduzeća	28.781	671	559	-	30.011
Bruto izloženost	35.315	1.367	911	-	37.593

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

31. decembar 2024. godine – Stage 2 (S2)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2024
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	-	-	-	-	-
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	67	-	-	-	67
Preduzetnici	129	9	-	-	138
Neprofitne organizacije	24	-	-	-	24
Stanovništvo	3.446	684	285	-	4.415
Druga preduzeća	23.624	326	745	-	24.695
Bruto izloženost	27.290	1.019	1.030	-	29.339

31. decembar 2025. godine – Stage 3 (S3)					(U 000 BAM)
Umanjenje vrijednosti plasmana ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2025
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	-	-	-	-	-
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	-	-	-	-	-
Preduzetnici	209	6	-	2.341	2.556
Neprofitne organizacije	-	-	-	11	11
Stanovništvo	2.564	294	156	18.675	21.689
Druga preduzeća	6.741	20	2662	41.718	51.141
Bruto izloženost	9.514	320	2.818	62.745	75.397

31. decembar 2024. godine – Stage 3 (S3)					(U 000 BAM)
Plasmani ostalim komitentima po danima kašnjenja	Bez kasnjenja	1-30 dana	od 31 do 90 dana	veće od 90 dana	Ukupno 31.12.2024
Banke, bankarske organizacije i nebankarske finansijske organizacije	-	-	-	-	-
Javne institucije	-	-	-	-	-
Javne institucije - jedinice lokalne samouprave	-	-	-	504	504
Preduzetnici	379	-	396	2.042	2.817
Neprofitne organizacije	-	-	-	9	9
Stanovništvo	2.065	329	314	19.277	21.985
Druga preduzeća	6.796	7	55	38.147	45.005
Bruto izloženost	9.240	336	765	59.979	70.320

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka gubitka, odnosno negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Bankarske grupe, kada članice Bankarske grupe nisu sposobne da izmire sve dospjele obaveze. Rizik likvidnosti proizilazi iz neusklađenosti novčanih priliva i odliva.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, članice Bankarske grupe adekvatnim upravljanjem aktivom i pasivom, prateći buduće novčane tokove i likvidnost na dnevnoj osnovi vrši diverzifikaciju izvora finansiranja.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti članice Bankarske grupe provode aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa, odnosno novčanih tokova i kontinuirano prati i planira buduće novčane tokove uzimajući u obzir promjene u operativnim, ekonomskim i ostalim uslovima poslovanja. Članice Bankarske grupe svakodnevno prate i analiziraju stanje u okruženju tj. privredna dešavanja kako bi se blagovremeno pripremila na potencijalne rizike.

Politikom i procedurama za upravljanje rizikom likvidnosti članica Bankarske grupe, propisani su način, dinamika i odgovornosti u upravljanju rizikom likvidnosti kao i Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve u slučaju nepredviđenih situacija koje mogu ugroziti likvidnost Banke.

Zbog činjenice da depoziti nebankarskog sektora čine najznačajniji izvor sredstava svake članice Bankarske grupe, likvidnosni rizici predstavljaju posebno osjetljive rizike.

Članice Bankarske grupe obezbjeđuju dovoljno likvidnih sredstava za izmirenje svih dospjelih obaveza, redovno planira potrebe za likvidnim sredstvima uključujući i identifikaciju očekivanih i neočekivanih novčanih odliva, provodi politiku upravljanja aktivom i pasivom koja osigurava održavanje optimalnog stanja rezervi likvidnosti.

U upravljanju rizikom likvidnosti članice Bankarske grupe se oslanjaju na stabilne izvore finansiranja, ugovorene rokove dospjeća i maksimalno moguću diverzifikaciju izvora po dospjeću, izbjegavajući situacije koje mogu dovesti do potrebe da obezbeđuje potrebna likvidna sredstva po cijenama koje su značajno više od tržišnih.

Prema podacima na dan 31. decembar 2025. godine članice Bankarske grupe su bile u okviru planirane pozicije likvidnosti kroz visoke koeficijente likvidnosti, odnosno sa ostvarenim pokazateljima likvidnosti značajno iznad limita, kroz visok nivo iznosa internih rezervi likvidnosti i ukupnih likvidnih rezervi koje se sastoje od gotovine i rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, visok nivo novčanih sredstava kod domaćih i ino banaka i stabilnog i lako utrživog portfolija visokolikvidnih hartija od vrijednosti.

Na dan 31. decembar 2025. godine Bankarska grupa je u potpunosti ispunila sve regulatorne limite, ali i zakonsku regulativu Centralne banke BiH i Agencije za bankarstvo Republike Srpske koja se odnosi na likvidnost.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.3. Rizik likvidnosti (nastavak)**

Tabela ispod prikazuje stanje na dan 31. decembar 2025. godine:

31. decembar 2025.	<i>Do 1 mjesec</i>	<i>Od 1 do 3 mjeseca</i>	<i>Od 3 do 12 mjeseci</i>	<i>Od 1 do 5 godina</i>	<i>Preko 5 godina</i>	<i>Ukupno</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	789.836	-	-	-	-	789.836
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	408.239	-	-	-	-	408.239
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	519.490	-	-	-	4.947	524.437
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	19.070	-	-	-	-	19.070
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	195.226	-	-	-	994	196.220
Plasmani drugim bankama	175	-	-	-	-	175
Kreditni i potraživanja po kreditima	47.124	144.285	610.148	1.258.377	629.815	2.689.749
Materijalna imovina	-	-	-	-	56.586	56.586
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	6.391	6.391
Sredstva stečena naplatom potraživanja	136	-	-	-	-	136
Ostala potraživanja i razgraničenja	46.642	226	10.330	18.048	4.426	79.672
Odložena poreska sredstva	238	-	-	-	-	238
Ukupno aktiva	2.026.176	144.511	620.478	1.276.425	703.159	4.770.749
Obaveze						
Depoziti komitenata	1.447.710	370.276	1.126.544	748.726	5.067	3.698.323
Obaveze po uzetim kreditima	3.645	8.252	32.494	139.588	166.292	350.271
Rezervisanja na stavke vanbilansa	186	346	1.419	1.356	95	3.402
Rezervisanja za potencijalne obaveze	1.618	-	-	-	-	1.618
Ostale obaveze i ragraničenja	34.467	2.283	10.555	12.391	2.902	62.598
Odložene poreske obaveze	452	-	-	-	-	452
Subordinirani dug (dopunski kapital)	-	-	7.520	22.560	-	30.080
Kapital i rezerve	-	-	-	-	624.005	624.005
Ukupno obaveze	1.488.078	381.157	1.178.532	924.621	798.361	4.770.749
Neto izloženost riziku likvidnosti na dan 31. decembar 2025. godine	538.098	(236.646)	(558.054)	351.804	(95.202)	-

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.3. Rizik likvidnosti (nastavak)**

Tabela ispod prikazuje stanje na dan 31. decembar 2024. godine:

31. decembar 2024.	<i>Do 1 mjesec</i>	<i>Od 1 do 3</i>	<i>Od 3 do 12</i>	<i>Od 1 do 5</i>	<i>Preko 5</i>	<i>Ukupno</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>mjeseca</i>	<i>mjeseci</i>	<i>godina</i>	<i>godina</i>	<i>000 BAM</i>
	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>	<i>000 BAM</i>
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	637.780	-	-	-	-	637.780
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	330.064	3.902	22.632	11.358	45	368.001
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	394.008	-	-	-	-	394.008
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	19.768	-	-	-	-	19.768
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	153.465	-	-	208	745	154.418
Plasmani drugim bankama	233	-	-	-	-	233
Kredit i potraživanja po kreditima	112.517	96.184	540.652	1.199.202	639.450	2.588.005
Materijalna imovina	-	-	-	-	58.214	58.214
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	5.973	5.973
Sredstva stečena naplatom potraživanja	-	-	95	182	-	277
Ostala potraživanja i razgraničenja	50.306	-	6.098	17.956	3.416	77.776
Odložena poreska sredstva	93	-	-	18	-	111
Ukupno aktiva	1.698.234	100.086	569.477	1.228.924	707.843	4.304.564
Obaveze						
Depoziti komitenata	1.433.342	278.009	934.683	584.743	4.264	3.235.041
Obaveze po uzetim kreditima	3.160	2.966	23.199	169.310	170.891	369.526
Rezervisanja na stavke vanbilansa	315	957	3.303	2.377	521	7.473
Rezervisanja za potencijalne obaveze	2.833	-	-	-	-	2.833
Ostale obaveze i ragraničenja	69.321	2.705	8.886	13.683	2.001	96.596
Odložene poreske obaveze	571	-	-	-	-	571
Subordinirani dug (dopunski kapital)	-	-	7.520	30.080	-	37.600
Kapital i rezerve	-	-	-	-	554.924	554.924
Ukupno obaveze	1.509.542	284.637	977.591	800.193	732.601	4.304.564
Neto izloženost riziku likvidnosti na dan 31. decembar 2024. godine	188.692	(184.551)	(408.114)	428.731	(24.758)	-

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.3. Rizik likvidnosti (nastavak)**

Sljedeće tabele pokazuje potencijalne i preuzete neopozive obaveze Banke grupe prema ugovorenim rokovima dospijea, umanjeno za rezervisanja za stavke vanbilansa, na dan 31. decembra 2025. i 2024. godine:

31. decembar 2025.	<i>Do 1 mjesec</i> 000 BAM	<i>Od 1 do 3 mjeseca</i> 000 BAM	<i>Od 3 do 12 mjeseci</i> 000 BAM	<i>Od 1 do 5 godina</i> 000 BAM	<i>Preko 5 godina</i> 000 BAM	Ukupno 000 BAM
Potencijalne obaveze	35.953	68.869	162.639	150.192	941	418.594
Preuzete obaveze	15.205	44.877	155.107	130.515	4.438	350.142
Ukupno	51.158	113.746	317.746	280.707	5.379	768.736
31. decembar 2024.	<i>Do 1 mjesec</i> 000 BAM	<i>Od 1 do 3 mjeseca</i> 000 BAM	<i>Od 3 do 12 mjeseci</i> 000 BAM	<i>Od 1 do 5 godina</i> 000 BAM	<i>Preko 5 godina</i> 000 BAM	Ukupno 000 BAM
Potencijalne obaveze	9.673	42.089	128.583	255.732	765	436.842
Preuzete obaveze	6.279	14.530	98.010	204.725	1.190	324.734
Ukupno	15.952	56.619	226.593	460.457	1.955	761.576

Bankarska grupa ne očekuje da će sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene prije isteka roka dospijea istih.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.4. Tržišni rizik**

Tržišni rizik je rizik da će fer vrijednost ili očekivani budući gotovinski tokovi finansijskih instrumenata fluktuirati usljed promjena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope i devizni kursevi.

Upravljanje tržišnim rizicima na nivou Bankarske grupe je definisano politikama koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima Bankarske grupe. U okviru obe članice Bankarske grupe, organizovana su posebna odjeljenja za upravljanje tržišnim i operativnim rizicima koja imaju za cilj upravljanje tržišnim rizicima. Rad ovih Odjeljenja prije svega podrazumijeva praćenje tržišnih rizika prema utvrđenim limitima, kao i praćenje rizika koji proističu iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Rizik promjene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu kamatnih stopa što može dovesti do smanjenja dobiti ili do povećanja zahtjeva za dodatnim kapitalom na nivou Bankarske grupe.

Kamatna osjetljivost, koja se javlja kao posljedica promjena tržišnih kamatnih stopa, utiče na visinu neto kamatnih prihoda i tržišnu vrijednost finansijskih instrumenata.

Osnovni principi strategije upravljanja kamatnim rizikom su uključivanje analize rizika promjene kamatnih stopa u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou u cilju sprečavanja nastanka negativnih posljedica na poslovni proces i rezultat poslovanja.

Članice Bankarske grupe posebnu pažnju posvećuju diverzifikaciji pozicija bilansa da bi se izbjegla nepovoljna koncentracija koja za posljedicu može imati povećan rizik od negativnog uticaja na kapital na nivou Bankarske grupe.

Sljedeće tabele prikazuju izloženost Banke riziku promjene kamatne stope na dan 31. decembra 2025. i 2024. godine.:

31. decembar 2025.	Do 1 mjesec 000 BAM	Do 3 mjeseca 000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci 000 BAM	Od 1 do 5 godina 000 BAM	Preko 5 godina 000 BAM	Nekama tonosno 000 BAM	Ukupno 000 BAM
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	274.531	-	-	-	-	515.305	789.836
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	408.239	-	-	-	-	-	408.239
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	519.490	-	-	-	4.947	-	524.437
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	19.070	19.070
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	195.226	-	-	-	-	994	196.220
Plasmani drugim bankama	-	-	-	-	-	175	175
Kreditni i potraživanja po kreditima	47.124	144.285	610.148	1.258.377	629.815	-	2.689.749
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	56.586	56.586
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	6.391	6.391
Sredstva stečena naplatom potraživanja	-	-	-	-	-	136	136
Ostala potraživanja i razgraničenja	-	-	-	-	-	79.672	79.672
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	238	238
Ukupno aktiva	1.444.610	144.285	610.148	1.258.377	634.762	678.567	4.770.749
Obaveze							
Depoziti komitenata	444.340	208.247	781.693	563.063	4.078	1.696.902	3.698.323
Obaveze po uzetim kreditima	3.645	8.252	32.494	139.588	166.292	-	350.271
Rezervisanja na stavke vanbilansa	-	-	-	-	-	3.402	3.402
Rezervisanja za potencijalne obaveze	-	-	-	-	-	1.618	1.618
Ostale obaveze i razgraničenja	-	-	-	-	-	62.598	62.598
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	452	452
Subordinirani dug (dopunski kapital)	-	-	7.520	22.560	-	-	30.080
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	624.005	624.005
Ukupno obaveze	447.985	216.499	821.707	725.211	170.370	2.388.977	4.770.749
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31. decembar 2025. godine	996.625	(72.214)	(211.559)	533.166	464.392	(1.710.410)	-

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.4. Tržišni rizik**

31. decembar 2024.	Do 1 mjesec 000 BAM	Do 3 mjeseca 000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci 000 BAM	Od 1 do 5 godina 000 BAM	Preko 5 godina 000 BAM	Nekama tonosno 000 BAM	Ukupno 000 BAM
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	427.289	-	-	-	-	210.491	637.780
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	65.111	3.902	22.632	11.358	45	264.953	368.001
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	394.008	-	-	-	-	-	394.008
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	19.768	19.768
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	153.465	-	-	-	-	953	154.418
Plasmani drugim bankama	-	-	-	-	-	233	233
Kredit i potraživanja po kreditima	112.517	96.184	540.652	1.199.202	639.450	-	2.588.005
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	58.214	58.214
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.973	5.973
Sredstva stečena naplatom potraživanja	-	-	-	-	-	277	277
Ostala potraživanja i razgraničenja	-	-	-	-	-	77.776	77.776
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	111	111
Ukupno aktiva	1.152.390	100.086	563.284	1.210.560	639.495	638.749	4.304.564
Obaveze							
Depoziti komitenata	699.186	124.501	630.747	411.362	3.548	1.365.697	3.235.041
Obaveze po uzetim kreditima	3.160	2.966	23.199	169.310	170.891	-	369.526
Rezervisanja na stavke vanbilansa	-	-	-	-	-	7.473	7.473
Rezervisanja za potencijalne obaveze	-	-	-	-	-	2.833	2.833
Ostale obaveze i razgraničenja	-	-	-	-	-	96.596	96.596
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	571	571
Subordinirani dug (dopunski kapital)	-	-	7.520	30.080	-	-	37.600
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	554.924	554.924
Ukupno obaveze	702.346	127.467	661.466	610.752	174.439	2.028.094	4.304.564
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31. decembar 2024. godine	450.044	(27.381)	(98.182)	599.808	465.056	(1.389.345)	-

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.4. Tržišni rizik (nastavak)****Rizik promjene kamatnih stopa (nastavak)**

Na nivou Bankarske grupe izračunava se odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala, mjeri i ocjenjuje negativan uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod, odnosno dobit.

U mjerenju izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi članice Bankarske grupe koriste pojednostavljeni obračun procjene promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije bankarske knjige po svim značajnim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno. Za potrebe pojednostavljenog obračuna promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, koja podrazumijeva bilansne i vanbilansne pozicije, kamatno osjetljive pozicije se raspoređuju u vremenske zone, sa procijenjenim modifikovanim trajanjem i na njih se primjenjuje standardni kamatni šok od 200 baznih poena.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost bilansa uspjeha Bankarske grupe na promjene kamatnih stopa uz održavanje ostalih varijabli konstantnim. Osjetljivost bilansa uspjeha predstavlja efekat pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama na dobitak ili gubitak perioda koji su bazirani na varijabilnim stopama na dan 31. decembra 2025. godine i 31. decembra 2024. godine.

	Povećanje je (smanjenje) u procentnim poenima 2025.	Osjetljivost prihoda i rashoda 2025.	Povećanje (smanjenje) u procentnim poenima 2024.	Osjetljivost prihoda i rashoda 2024.
		<i>000 BAM</i>		<i>000 BAM</i>
EUR	2,0%(2,0%)	1.471/(1.471)	2,0%(2,0%)	(953)/953
Ostale valute	2,0%(2,0%)	(557)/557	2,0%(2,0%)	(281)/281
BAM	2,0%(2,0%)	2.647/(2.647)	2,0%(2,0%)	2.121/(2.121)

Devizni (valutni) rizik

Devizni rizik predstavlja izloženost članica Bankarske grupe mogućem uticaju promjena valutnih kurseva i opasnosti da nepovoljne promjene imaju za rezultat gubitak Bankarske grupe. Rizik nastaje kada članice Bankarske grupe imaju otvorenu valutnu (deviznu) poziciju koja može dovesti do nastanka gubitka zbog promjene međuvalutnih odnosa, odnosno promjene cijene BAM u odnosu na druge valute.

Izlaganje riziku dovodi do porasta pozitivnih i negativnih kursnih razlika koje se evidentiraju u bilansu uspjeha. Članice Bankarske grupe upravljaju valutnim rizikom kroz usklađivanje valutne strukture aktive i pasive, a u skladu sa očekivanim promjenama valutnog kursa.

Deviznom pozicijom se upravlja na dnevnom nivou uz podršku nekoliko aplikativnih sistema, koji obezbjeđuju tzv. real time informacije o svim deviznim transakcijama obavljenim unutar svake članice Bankarske grupe, a koje bi eventualno mogle uticati na rizik otvorenih pozicija i u skladu s tim preduzima mjere zaštite i održavanje istog do nivoa prihvatljivog za Bankarsku grupu.

Na dan 31. decembar 2025. godine članice Bankarske grupe su ispunjavale sve propise i smjernice za upravljanje deviznim rizikom, propisane od strane lokalnog regulatora i utvrđene Strategijom upravljanja rizicima Bankarske grupe kao i Politikom upravljanja deviznim rizikom Bankarske Grupe.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.4. Tržišni rizik (nastavak)****Devizni (valutni) rizik (nastavak)**

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2025. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrijednostima:

31. decembra 2025.	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u domaćoj valuti	Ukupno
	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	349.489	11.538	36.676	8.542	406.245	383.591	789.836
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	9.450	-	-	-	9.450	398.789	408.239
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	17.367	-	-	-	17.367	507.070	524.437
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	18.867	-	-	18.867	203	19.070
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	21.087	-	-	-	21.087	175.133	196.220
Plasmani drugim bankama	38	15	-	-	53	122	175
Kredit i potraživanja po kreditima	1.344.078	-	-	-	1.344.078	1.345.671	2.689.749
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	56.586	56.586
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	6.391	6.391
Sredstva stečena naplatom potraživanja	-	-	-	-	-	136	136
Ostala potraživanja i razgraničenja	31.477	2.459	-	1	33.937	45.735	79.672
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	238	238
Ukupno aktiva	1.772.986	32.879	36.676	8.543	1.851.084	2.919.665	4.770.749
OBAVEZE							
Depoziti komitenata	1.425.771	32.951	36.666	7.608	1.502.996	2.195.327	3.698.323
Obaveze po uzetim kreditima	350.271	-	-	-	350.271	-	350.271
Rezervisanja na stavke vanbilansa	521	-	-	-	521	2.881	3.402
Rezervisanja za potencijalne obaveze	-	-	-	-	-	1.618	1.618
Ostale obaveze i razgraničenja	18.745	165	17	9	18.936	43.662	62.598
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	452	452
Subordinirani dug (dopunski kapital)	30.080	-	-	-	30.080	-	30.080
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	624.005	624.005
Ukupno obaveze	1.825.388	33.116	36.683	7.617	1.902.804	2.867.945	4.770.749
Neto izloženost kamatnom riziku na dan	(52.402)	(237)	(7)	926	-51.720	51.720	-
31. decembar 2025. godine							

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.4. Tržišni rizik (nastavak)****Devizni (valutni) rizik (nastavak)**

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2024. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrijednostima:

31. decembra 2024.	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u domaćoj valuti	Ukupno
	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM	000 BAM
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	244.592	6.064	33.609	10.170	294.435	343.345	637.780
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	9.756	-	-	-	9.756	358.245	368.001
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	24.734	-	-	-	24.734	369.274	394.008
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	19.551	-	-	19.551	217	19.768
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	21.507	-	-	-	21.507	132.911	154.418
Plasmani drugim bankama	56	10	-	-	66	167	233
Kredit i potraživanja po kreditima	1.396.288	-	-	-	1.396.288	1.191.717	2.588.005
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	58.214	58.214
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.973	5.973
Sredstva stečena naplatom potraživanja	-	-	-	-	-	277	277
Ostala potraživanja i razgraničenja	37.379	6.447	-	-	43.826	33.950	77.776
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	111	111
Ukupno aktiva	1.734.312	32.072	33.609	10.170	1.810.163	2.494.401	4.304.564
OBAVEZE							
Depoziti komitenata	1.417.130	26.233	33.338	9.242	1.485.943	1.749.098	3.235.041
Obaveze po uzetim kreditima	369.526	-	-	-	369.526	-	369.526
Rezervisanja na stavke vanbilansa	344	-	-	-	344	7.129	7.473
Rezervisanja za potencijalne obaveze	-	-	-	-	-	2.833	2.833
Ostale obaveze i razgraničenja	16.715	5.821	15	112	22.663	73.933	96.596
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	571	571
Subordinirani dug (dopunski kapital)	37.600	-	-	-	37.600	-	37.600
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	554.924	554.924
Ukupno obaveze	1.841.315	32.054	33.353	9.354	1.916.076	2.388.488	4.304.564
Neto izloženost kamatnom riziku na dan	(107.003)	18	256	816	(105.913)	105.913	-
31. decembar 2024. godine							

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.5. Operativni rizik**

Operativni rizik predstavlja rizik da će doći do gubitka koji bi proistekao iz pada računarskog sistema, ljudskih grešaka, pronevjera ili spoljnih događaja. Kad kontrole prestanu da funkcionišu, operativni rizik može da naruši ugled Bankarske grupe, može imati zakonske posljedice ili usloviti nastanak finansijskih gubitaka. Bankarska grupa ne može očekivati da eliminiše sve operativne rizike, ali uvođenjem striktnog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Bankarska grupa je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima. Kontrola uključuje efektivnu podjelu dužnosti, pristupa, ovlašćenja i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju.

Bankarska grupa operativnim rizicima upravlja na osnovu prikupljenih podataka o štetnim događajima, praćenjem ključnih indikatora o operativnim rizicima, procjene operativnih rizika pri donošenju odluka o poslovnim promjenama, te o istom, kao i o rezultatima upravljanja operativnim rizicima izvještava organe odlučivanja.

37.6. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kome je Bankarska grupa izložena podrazumijevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti da se na nivou Bankarske grupe naplati potraživanje od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica.

Bankarska grupa najvećim dijelom plasira sredstva komitentima iz Republike Srpske, dok je riziku zemlje izložena u dijelu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita izloženosti prema ino-bankama.

Sektor za upravljanje rizicima i kontrolu nadređene Banke je kreirao metodologiju za određivanje limita plasmana u druge banke. Na osnovu analiza, Sektor za sredstva obe članice Bankarske grupe sačinjavaju prijedlog na osnovu koga Sektor za upravljanje rizicima i kontrolu, a po osnovu procjene rizika, određuje limite koje usvaja Nadzorni odbor nadređene Banke za obe članice Bankarske grupe.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.7. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Bankarske grupe koji se odnose na upravljanje kapitalom obuhvataju ne samo usklađenost sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske u pogledu strukture kapitala i održavanja nivoa adekvatnosti kapitala nego i:

- da obezbijedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbjeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama,
- da obezbijedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Bankarske grupe.

Bankarska grupa, nadređena Banka stalno vrši monitoring strukture kapitala, stope adekvatnosti kapitala, kao i nadzor na održavanju zakonom propisanih limita koji se odnose na pozicije kapitala. Zakon o bankama i propisi Agencije za bankarstvo Republike Srpske propisuju minimalni iznos kapitala od 15 miliona BAM i stopu adekvatnosti kapitala od najmanje 12%.

U skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske kapital Bankarske grupe se sastoji od:

1. Redovni osnovni kapital
2. Dodatni osnovni kapital
3. Osnovni kapital (1+2)
4. Dopunski kapital
5. Regulatorni kapital (3+4)

Dalje, u skladu sa Zakonom i Odlukom Agencije, Bankarska grupa mora u svakom trenutku ispunjavati minimum kapitalnih zahtjeva kako slijedi:

- 1) stopu redovnog osnovnog kapitala od 6,75%,
- 2) stopu osnovnog kapitala od 9%,
- 3) stopu regulatornog kapitala od 12%.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.7. Upravljanje kapitalom**

U sljedećoj tabeli je prikazana struktura regulatornog kapitala Bankarske grupe na dan 31. decembra 2025. godine, kao i stopa adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske, sa revidiranom dobiti članice Bankarske Grupe – Nove banke za 2025. godinu, uzimajući u obzir isključenja po povezanim transakcijama kao i efekte ispravki vrijednosti primjenom Metodologije za procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI 9 za bankarsku grupu.

	31. decembar 2025. 000 BAM	31. decembar 2024. 000 BAM
Regulatorni kapital		
- Osnovni kapital	584.926	515.413
- Dopunski kapital	12.583	19.485
Ukupno regulatorni kapital	597.509	534.897
Iznos izloženosti ponderisan rizikom za kreditni rizik, kreditni rizik izloženosti finansijskih derivata, te slobodne isporuke	2.419.689	2.326.860
Iznos izloženosti za rizik pozicije, devizni i robni rizik	-	-
Iznos izloženosti riziku za operativni rizik	269.537	246.111
Ukupno ponderisani rizici (nerevidirano)	2.689.226	2.572.971
Stopa redovnog osnovnog kapitala	21,75%	20,07%
Stopa osnovnog kapitala	21,75%	20,07%
Stopa regulatornog kapitala	22,22%	20,83%

Regulatorni kapital Bankarske grupe predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja nadređene Banke članice Bankarske grupe.

Osnovni kapital Bankarske grupe predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja nadređene Banke članice Bankarske grupe.

Odbitne stavke osnovnog kapitala su iznos nematerijalne imovine i odložena poreska imovina / sredstva.

Dopunski kapital je zbir instrumenata kapitala, subordiniranih dugova, opštih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke i drugih stavki dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2025. godine Redovni osnovni kapital Bankarske grupe, na konsolidovanom nivou čine:

- akcionarski kapital,
- zadržana dobit,
- ostali ukupan rezultata,
- rezerve kapitala formirane iz dobiti (ostale rezerve),

umanjeno za regulatorna usklađivanja:

- nematerijalna ulaganja (softveri, licence)
- odložena poreska imovina / sredstva.

Članice Bankarske grupe nemaju pozicije u dodatnom osnovnom kapitalu.

Osnovni kapital je jednak redovnom osnovnom kapitalu.

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**37.7. Upravljanje kapitalom (nastavak)**

Dopunski kapital čini:

- subordinirani dug.

Iznos subordiniranog duga koji se može uključiti u dopunski kapital banke u toku posljednjih pet godina do dospjeća instrumenta izračunava se množenjem nominalnog iznosa subordinisanog duga na prvi dan posljednjeg 5-godišnjeg perioda do dana dospjeća u skladu sa ugovorom podijeljen sa brojem kalendarskih dana u tom periodu i pomnožen sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospjeća instrumenta ili subordinisanog duga.

Na dan 31. decembar 2025. godine priznati iznos subordiniranog duga iznosi 12.583 hiljade BAM, a nominalni iznos 37.600 hiljada BAM. Nepriznati dio iznosi 17.497 hiljada BAM.

Stope kapitala, na konsolidovanom nivou, izračunavaju se na sljedeći način:

- 1) stopa redovnog osnovnog kapitala kao odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku na nivou Bankarske grupe,
- 2) stopa osnovnog kapitala kao odnos osnovnog kapitala Bankarske grupe i ukupnog iznosa izloženosti riziku na nivou Bankarske grupe,
- 3) stopa adekvatnosti regulatornog kapitala kao odnos regulatornog kapitala Bankarske grupe i ukupnog iznosa izloženosti riziku na nivou Bankarske grupe.

Ukupni iznos izloženosti riziku izračunava se kao zbir:

- kreditnog rizika,
- tržišnog rizika (devizni rizik, rizik namirenja, robni rizik),
- operativnog rizika.

Rizikom ponderisana aktiva (kreditni rizik) je bilansna i vanbilansna rizična aktiva umanjena za ispravke vrijednosti i rezervisanja na nivou Bankarske grupe ponderisana propisanim ponderom u svrhu utvrđivanja kapitalnog zahtjeva. Kod utvrđivanja kreditnog rizika primjenjuju se propisane tehnike smanjenja kreditnog rizika (kolaterali i sl.).

Prilikom izračuna rizikom ponderisane aktive na nivou Bankarske grupe uzima se u obzir raspored aktive po nivoima kreditnog rizika utvrđenih na nivou Bankarske grupe i njima pripadajuće ispravke vrijednosti, odnosno rezervisanja za vanbilansne izloženosti. Kao rezultat ovih razlika dolazi i do promjene u raspoređivanju izloženosti po klasama izloženosti, odnosno jedan dio izloženosti će biti preraspoređen u klasu izloženosti u statusu neizmirenja. Sa druge strane, nakon spajanja grupa povezanih lica na nivou Bankarske grupe dolazi i do promjene u raspoređivanju izloženosti između klase izloženosti prema stanovništvu u klasu izloženosti prema privrednim društvima.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava se kao 15% trogodišnjeg prosjeka pokazatelja iz bilansa uspjeha, odnosno prihoda i rashoda koji se prema Odluci Agencije uključuju u obračun pomnožen sa kapitalnim zahtjevom u iznosu od 8,33.

Bankarska grupa izračunava kapitalni zahtjev za devizni rizik ako zbir njene ukupne neto otvorene devizne pozicije prelazi 2% njenog regulatornog kapitala. Metodologija izračunavanja neto otvorene devizne pozicije propisana je Odlukom Agencije.

Pored minimalnih zahtjeva za održavanje stope adekvatnosti redovnog osnovnog, osnovnog i regulatornog kapitala, Bankarska grupa ima obavezu da održavaju i zaštitne slojeve kapitala.

U skladu sa Odlukom Agencije zaštitni sloj za očuvanje kapitala jeste regulatorni kapital koji Bankarska grupa mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Zaštitni sloj za očuvanje kapitala predstavlja dio redovnog osnovnog kapitala iznad propisanog minimuma od 6,75% ukupnog iznosa izloženosti riziku. Ovaj zahtjev dovodi do povećanja i ostale dvije stope adekvatnosti kapitala.

Osim propisanih stopa adekvatnosti kapitala Bankarska grupa je dužna da održava stopu finansijske poluge (leverage ratio) najmanje u iznosu od 6%. Stopa finansijske poluge predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti banke. Na dan 31. decembra 2025. godine stopa finansijske poluge iznosi 11,56% (31. decembar 2024. godine: 11,25%).

37. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

37.8. Fer vrijednost finansijske aktive i obaveza

Članice Bankarske grupe objelodanjuju informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

Iznosi finansijskih sredstava i obaveza iskazani u priloženim konsolidovanim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila primljena za prodaju sredstva ili plaćena za prenos duga redovnom transakcijom između učesnika na tržištu na datum mjerenja. Na osnovu podataka o tehnikama vrednovanja koji se koriste za mjerenje fer vrijednosti, finansijska imovina i finansijske obaveze kategorizovane su pod tri nivoa hijerarhije fer vrijednosti:

Kotirane cijene na aktivnim tržištima (Nivo I)

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima najbolje se utvrđuje putem kotiranih cijena identičnih finansijskih instrumenata gdje te kotirane cijene predstavljaju tržišne vrijednosti/cijene korištene u redovnim transakcijama. To se koristi prvenstveno za vlasničke instrumente kojima se trguje na aktivnom tržištu, dužničke instrumente kojima se trguje na međubankovnom tržištu i kotirane derivative.

Vrijednost utvrđena korištenjem uočljivih parametara (Nivo II)

Ako nema kotiranih cijena za pojedinačne finansijske instrumente, tržišne cijene uporedivih finansijskih instrumenata ili prihvaćeni modeli mjerenja koji primjenjuju direktno ili indirektno uočljive cijene ili parametre (kamatne stope, krivulje prinosa i kreditni rasponi) moraju se koristiti za utvrđivanje fer vrijednosti. Ovaj nivo uključuje većinu OTC derivativa i nekotiranih dužničkih instrumenata. Finansijski instrument je klasificiran u Nivo II ako su svi značajni podaci u vrednovanju uočljivi na tržištu.

Vrijednost utvrđena korištenjem neuočljivih parametara (Nivo III)

Ova kategorija uključuje finansijske instrumente za koje nema uočljivih tržišnih stopa ili cijena.

Fer vrijednost se stoga utvrđuje korištenjem modela mjerenja i neuočljivih podataka (obično interno dobijenih kreditnih raspona) koji su adekvatni za odnosni finansijski instrument. Ovi modeli koriste pretpostavke Uprave i procjene u zavisnosti od transparentnosti utvrđivanja cijena i složenosti finansijskog instrumenta. Finansijski instrument klasificiran je u nivo III ako jedan ili više značajnih podataka nisu direktno uočljivi na tržištu.

Modeli vrednovanja redovno se revidiraju, potvrđuju i kalibriraju.

Finansijski instrumenti čija je fer vrijednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospjeća (do 3 mjeseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrijednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrijednosti. Ova pretpostavka se takođe odnosi na depozite po viđenju, štedne depozite bez roka dospjeća i finansijske instrumente sa varijabilnim kamatnim stopama.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koje se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti, se procjenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente na osnovu kotiranih cijena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cijene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivoj prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospjeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrijednosti

Finansijski instrumenti, kao što su hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, se vrednuju po fer vrijednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, odnosno korišćenjem kotirane tržišne cijene na dan izvještavanja.

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi koji su korišćeni za kursiranje bilansnih pozicija denominiranih u stranoj valuti na 31. decembar 2025. i 2024. godine u Konvertibilnu marku (BAM) su bili sljedeći:

	2025.	31. decembar 2024.
EUR	1,955830	1,955830
USD	1,663545	1,872683
CHF	2,104627	2,072952
AUD	1,114878	1,167242
CAD	1,214500	1,300851
GBP	2,244984	2,357842
DKK	0,261863	0,262176
NOK	0,165384	0,165112

39. FILIJALA ZA POSLOVANJE SA HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI BROKER NOVA

Ukupno ostvareni promet Broker Nove u 2025. godini na Banjalučkoj berzi iznosio je 240.210 hiljada BAM, što čini 17,90% ukupnog prometa, odnosno po broju transakcija 630 što čini 6,75% ukupnih transakcija Banjalučke berze.

Od ukupno ostvarenog prometa Broker Nove, na redovan promet se odnosi 4.288 hiljada BAM, što čini 11,39% redovnog prometa, odnosno 570 transakcija što predstavlja 9,01% redovnih transakcija na Banjalučkoj berzi.

Izveštaj o finansijskom položaju (Bilans stanja)

	Godina koja se završila 31. decembra	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
AKTIVA		
Novčana sredstva na računu Nove banke	2.293	2.184
Novčana sredstva deponenata	33	418
Materijalna imovina	2	4
	2.328	2.606
Ukupna aktiva	2.328	2.606
PASIVA		
Obaveze prema komitentima – depoziti	33	481
Ostale obaveze	2.257	2.163
Dobit/(gubitak)	38	25
	2.328	2.606
Ukupna pasiva	2.328	2.606

U odnosu na prethodni period ukupna aktiva bilježi pad za 10,67% usljed pada novčanih sredstava deponenata za 92,11% u odnosu na prethodni period, dok novčana sredstva na redovnom računu Broker nove bilježe rast za 4,99% u odnosu na prethodni period.

39.FILIJALA ZA POSLOVANJE SA HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI BROKER NOVA (nastavak)

Neto dobit za 2025. godinu ostvarena je u iznosu od 38 hiljada BAM i bilježi rast za 52% u odnosu na ostvarenje 2024. godine.

Izveštaj o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	Godina koja se završila	
	31. decembra	31. decembra
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Rashodi od naknada i provizija	179	178
Rashodi od naknada i provizija	(64)	(58)
Operativni i ostali rashodi	<u>(77)</u>	<u>(95)</u>
Dobit	<u>38</u>	<u>25</u>

Prihodi od naknada i provizija su na istom nivou ostvarenja kao za 2024. godinu, rashodi od naknada i provizija imaju rast za 10,34% u odnosu na ostvarenje 2024. godine, dok operativni i ostali rashodi imaju pad za 18,95%.

Filijala za poslovanje sa hartijama od vrijednosti Broker Nova je svoje poslovanje bazirala na Zakonu o tržištu hartija od vrijednosti i Pravilniku o radu berzanskih posrednika.

40. POSLOVANJE KASTODI BANKE

Kastodi banka Nova banka a.d. Banja Luka ima zaključene ugovore o obavljanju kastodi poslova sa dvije nerezidentne kastodi banke, te sa jednim penzionim fondom, za koji takođe obavlja poslove depozitara. Kastodi banka obavlja poslove depozitara i za dva domaća otvorena investiciona fonda. Kastodi banka obavlja i poslove platnog agenta za šest emisija obveznica na domaćem tržištu.

Izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja)	Godina koja se završila	
	31. decembra	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
AKTIVA		
Novčana sredstva-na računu Nove banke	348	282
Novčana sredstva deponenata	1	1
Ostala potraživanja	5	1
Materijalna imovina	4	3
	358	287
Ukupna aktiva		
PASIVA		
Obaveze prema komitentima – depoziti	1	1
Ostale obaveze	349	246
Dobit/gubitak	8	40
	358	287
Ukupna pasiva		

Ukupna aktiva bilježi rast za 24,74% na šta je najviše uticao rast novčanih sredstava za 23,40%.

Izvještaj o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	Godina koja se završila	
	31. decembra	
	2025.	2024.
	000 BAM	000 BAM
Poslovni prihodi	199	192
Rashodi od naknada i provizija	(22)	(22)
Operativni i ostali rashodi	(169)	(130)
	8	40
Dobit		

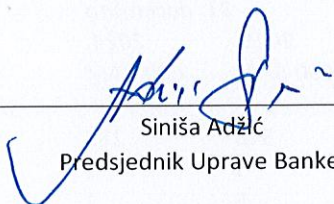
Poslovni prihodi u iznosu od 199 hiljada BAM, obuhvataju prihode od naknada i provizija u iznosu od 24 hiljade BAM i ostale poslovne prihode u iznosu od 175 hiljada BAM. U odnosu na prethodni period bilježe rast za 3,65%, dok operativni i ostali rashodi bilježe rast za 30%, što je uticalo na manje ostvarenje dobiti za 2025. godinu u iznosu od 8 hiljada BAM (2024: 40 hiljada BAM).

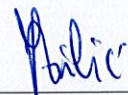
Kastodi banka je svoje poslovanje bazirala na Zakonu o tržištu hartija od vrijednosti i Zakonu o investicionim fondovima i važećim Pravilnicima koji regulišu ovu oblast.

41. DOGAĐAJI POSLIJE DANA BILANSIRANJA

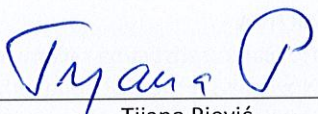
Nije bilo značajnih događaja poslije datuma izvještavanja koji bi zahtjevali prilagođavanje ili objelodanjivanje u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Bankarske grupe na 31. decembar 2025. godine.

Potpisano u ime Nove banke a.d. Banja Luka:

Siniša Adžić
Predsjednik Uprave Banke

Jasna Zrilić
Član Uprave Banke

Tijana Pjević
Direktor sektora za finansije i računovodstvo